

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Освіта

Студенти не хочуть платити за пере-екзаменування

► СТОР. 7

Регіони

Степовий Карфаген XXI століття...

► СТОР. 8

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про Державний реєстр виборців»

► СТОР. 12—14

№ 186 (4936)

СЕРЕДА, 6 ЖОВТНЯ 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР

Нашого туриста труднощі не лякають

Туризм у нашій країні ніколи не розглядали як галузь, що може приносити гроші. «У нас є потенціал — природні ресурси, краєвиди, архітектурні пам'ятки. Наше завдання — трансформувати цей потенціал у джерело привабливості для інвесторів», — каже в. о. президента Асоціації лідерів турбізнесу України (АЛТУ) Олена Шаповалова.

Поки що, на жаль, особливо похвалитися немає чим. Не випадково більшість учасників Українського туристичного форуму «Осінь-2010», який відкрився у Києві, орієнтовано саме на виїзний туризм.

► СТОР. 6

Уночі — спати, а не випивати

Українськими містами шириться мода на заборону продавати алкогольні напої уночі. Як уже писав «Голос України», такі рішення ухвалили міські ради Львова, Ужгорода та Івано-Франківська. Не бажають пасти задніх і в столиці. Планується, що вже на наступній сесії (завтра) київські депутати мають і собі прийняти таке рішення. І тим самим заборонити продаж алкогольних напоїв з 10-ї вечора до 10-ї ранку. Проте і експерти, і більшість простих українців особливо великих надій на це рішення не покладають. Мовляв, без комплексного підходу проблеми надмірного вживання алкоголю не вирішити. І найбільше користі від заборони отримають самогонщики, бабулі-спекулянтки і «тіньовики».

СТОР. 7

Угорщина потопає у хімічних відходах

В Угорщині — екологічна катастрофа. У результаті проливу греблі із резервуара для отруйних відходів витекло більш як 700 кубометрів червоного шламу. Аварія сталася на заводі Ajkai Tímfoldgyar (місто Айке), що за 160 кілометрів на південний захід від Будапешта, неподалік від озера Балатон. Отруйна рідина затопила міста Айке і Двечер. На вулицях села Колонтар рівень хімічної «повені» сягнув двох метрів. Загалом шламом залито сім населених пунктів. Зупинено залізничне сполучення. В регіоні оголошено надзвичайний стан. Угорські ЗМІ повідомляють про чотирьох загиблих і шістьох зниклих безвісти. 120 місцевих мешканців звернулися по медичну допомогу. Госпіталізовано 60 осіб, з них дев'ятеро — у важкому стані.

СТОР. 11

Треба пливти у річищі Регламенту

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

РАНКОВЕ ЗАСІДАННЯ 5 ЖОВТНЯ

Зранку на площі перед будинком парламенту пікетували прихильники партії «Наша Україна» з вимогою не приймати законопроект про порядок використання мов в Україні.

На початку пленарного засідання глава парламенту Володимир Литвин поінформував про зміни у складі депутатських фракцій:

Володимир Ландік, Олександр Єфремов.

до складу фракції Партії регіонів увійшло, згідно з поданими заявами, семеро народних депутатів. Це Василь Кисельов та Інна Богословська (котрі раніше були членами фракції регіоналів, але згодом стали позафракційними), а також Ігор Савченко, Андрій Веревський, Володимир Іваненко, Олександр Шепелєв, Петро Кузьменко (котрі раніше входили до складу фракції БЮТ). Народний депутат Станіслав Довгий вийшов із фракції «Наша Україна—Народна самооборона» й увійшов до фракції Блоку Литвина. ► СТОР. 2

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Інші фото з цієї події шукайте в фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua.

Андрій Кожем'якін, Юрій Одарченко.

ПОДІЇ

Розпочали опалювальний сезон

Сьогодні у дитячих садках та лікарнях Чернігова з'явиться тепло. Про це повідомив міський голова Олександр Соколов. Загалом до зими 2010—2011 років у місті комплексно підготовлено всі 2003 житлові будинки. На Чернігівській ТЕЦ виконано поточні ремонти парових котлів та парових турбін, одну з яких відремонтовано капітально. Підготовлено 63 центральних теплових пунктів, а також випробувано 141,1 кілометра теплових мереж. На вугільних складах підприємства накопичено майже 100 тисяч тонн вугілля, повідомляє наш власний кореспондент у Чернігівській області Сергій ПAVЛЕНКО.

Суховантаж з українцями і росіянами сів на мілину в Туреччині

Суховантаж «Сейл Квін» під російським прапором з екіпажем з 16 осіб, серед яких — наші співвітчизники, а також росіяни, був змушений викинутися на мілководдя біля турецького узбережжя в Егейському морі. До цього маневру команда вдалася, щоб судно не затонуло через сильну пробіну, що сталася раніше. Через те, що корабель зачепився за дно, утворилася течія, в результаті чого корабель міг перекинутися. Суховантаж перевозив сталеву продукцію з Туреччини до Ростова-на-Дону. Поки що незрозуміло, наскільки серйозні пошкодження судна, повідомляє

«Россия 24». Нині кількість пробіи та інші деталі встановлюють.

Грип наступає. ВООЗ закликає робити щеплення

В Україні вже циркулюють три штами вірусу грипу. Це H1N1, H3N1 і тип В, зазначає керівник українського бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я Ігор Поканевич. За його словами, найбільш уразлива група ризику — вагітні. Торік летальність від грипу серед цієї групи була у 20 разів вища, ніж у попередні роки. Пандемія вражає працездатних громадян. Особлива увага людям з порушенням імунної системи та із хронічними захворюваннями. «Ці групи ризику передусім повинні бути вакциновані й звертати увагу на своє здоров'я», — резюмував представник ВООЗ.

Нагадаємо, щеплення від грипу не входить у календар обов'язкових щеплень. Громадяни повинні робити вакцинацію за свій рахунок. Однак для профілактики інфекційних захворювань серед найбільш уразливих соціальних верств населення вакцина може купуватися за бюджетні кошти.

КОРОТКО

■ Цього року 80 відсотків українських водіїв порушували правила дорожнього руху. Із них 53 відсотки давали міліціонерам хабара. Про це вони повідомили під час телефонного опитування.

■ Російський «Внешторгбанк» (ВТБ) надав урядові України кредит у розмірі 2 мільярди доларів. Про це повідомив у Москві президент — голова правління ВТБ Андрій Костін.

За повідомленнями інформаційних агентств та наших власних кореспондентів.

«Київенерго» планує підключити до опалення столичний житлофонд до 21 жовтня

Треба пливти у річищі Регламенту

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 5 жовтня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Керівник парламенту також оголосив про сформування 4 жовтня більшості у Верховній Раді «Стабільність і реформи» у складі 227 депутатів на підставі угоди між фракціями Партії регіонів, КПУ і Блоку Литвина.

У роботі Верховної Ради України оголошено перерву до 11.15 на вимогу фракцій БЮТ та «Наша Україна—Народна самооборона».

Першим питанням до порядку денного сесії було включено проект постанови щодо забезпечення виконання рішення Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 року про скасування політреформи-2004. Однак депутати від опозиції стверджували, що КС перевищив свої повноваження, і тому парламент узагалі не повинен розглядати це питання. Для досягнення компромісу з цього питання було оголошено перерву для консультацій.

Після завершення погоджувальної ради Володимир Литвин поінформував, що питання про проведення спеціального засідання парламенту щодо рішення КС про скасування політреформи 2004 року парламент може розглянути 6 жовтня. За словами В. Литвина, на погоджувальній раді наголошували на потребі дотримуватися Регламенту. І після того, як це питання буде включено до порядку денного, його ще має розглянути відповідний комітет.

Опозиційні фракції також наполягали на створенні тимчасової слідчої комісії для вивчення обставин винесення рішення КС. При цьому глава парламенту зауважив: «Але тут виникає правова колізія, оскільки постає питання, чи є правомірною Верховна Рада ревізувати рішення будь-якого суду, в тому числі й конституційного».

Ще однією вимогою опозиції було ухвалення постанови про висловлення недовіри суддям КС. В. Литвин повідомив, що це питання також розгля-

датиметься в середу, оскільки цей день за Регламентом є днем опозиції. «Все потрібно зробити у річищі Регламенту», — наголосив Голова Верховної Ради.

Голова Комітету з питань євроінтеграції та лідер Народного руху України Борис Тарасюк оприлюднив заяву 10 опозиційних партій з вимогою дострокових виборів Президента та Верховної Ради. Під заявою підписалися лідери Європейської партії України, Народного руху України, партій «Громадянська позиція», «Народна самооборона», «Реформи і порядок», «Українська платформа», ВО «Батьківщина», ВО «Свобода», Партії захисників Вітчизни, Української республіканської партії «Собор». «Оскільки Президент і парламент обиралися на основі іншої Конституції, на інші терміни, під інші повноваження, вимагаємо провести 27 березня 2011 року дострокові вибори Президента та Верховної Ради, — йдеться у заяві. — На президентських виборах у лютому ц. р. громадяни України не надавали Віктору Януковичу той суттєво більший обсяг владних повноважень, який він розраховує отримати через відновлення дії Конституції в редакції 1996 року».

Парламент ратифікував низку міжнародних угод: між Україною та Європейським поліцейським офісом про стратегічне співробітництво, між Україною та Республікою Молдова про співробітництво в забезпеченні прав осіб, які належать до національних меншин, та Протокол між урядами України і Республіки Молдова про вільну торгівлю.

Депутати також ратифікували Угоду між урядами України та Ісламської Республіки Пакистан про торговельно-економічне співробітництво, Протокол між урядами України та Грузії про внесення змін до Угоди про вільну торгівлю від 9 січня 1995 року.

У першому читанні прийнято президентський проект закону про ринковий нагляд і контроль продукції (251 — «за»). Законопроектом пропонується запровадити європейський принцип,

за яким ринковому нагляду підлягає продукція, яка введена в обіг та розповсюджується на ринку. У зв'язку з цим перевірки характеристик продукції насамперед здійснюватимуться в її розповсюджувачів. Окрім того, перевірки виробників продукції проводитимуть лише у разі виявлення на ринку продукції, яка є небезпечною. Профільний комітет з питань промислової та регуляторної політики підтримав цей законопроект, оскільки він спрямований на скорочення перевірок підприємців.

Ще один схвалений за основу законопроект, внесений урядом, — про внесення змін до Кодексу про адміністративні правопорушення — доповнює санкції таким видом адміністративного стягнення, як громадські роботи. Зокрема, передбачається запровадити громадські роботи у разі вчинення хуліганських дій, спротиву працівникам міліції тощо. У першому читанні прийнято й проект змін до закону «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» (щодо імпорту та експорту спирту).

У цілому прийнято законопроект про внесення змін до статті 6 закону «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», також поданий урядом, спрямований на підготовку нашої держави до проведення чемпіонату з футболу Євро-2012. Метою прийняття цього законодавчого акта є створення належних умов для продажу та розповсюдження УЄФА квитків і пакетів гостинності на матчі чемпіонату, конвертації валюти та переведення грошових коштів на рахунки УЄФА за межі України тощо. Законопроект передбачає надати банкам право тимчасово відкривати УЄФА рахунки для здійснення зазначених операцій до 30 листопада 2012 року.

Депутати вітали з днем народження Олександра Дарду, Ігоря Єреська і Анатолія Ягоферова.

Юліана ШЕВЧУК.

Структура уряду зміниться

До кінця тижня Президент чекає від Прем'єр-міністра пропозицій щодо вдосконалення структури уряду згідно з вимогами чинної Конституції.

Про це йшлося на вчорашній зустрічі Віктора Януковича і Миколи Азарова. На початку зустрічі глава держави привітав керівника уряду з підписанням 4 жовтня угоди про формування більшості у Верховній Раді.

Президент висловив переконання, що ефективна співпраця Кабміну та Верховної Ради вкрай необхідна для своєчасного прийняття законів і спрямування політики уряду на вирішення питань, намічених програмою його діяльності. «Це дуже важливо. Підтримка з мого боку цього процесу буде завжди. Ви можете на це розраховувати», — сказав В. Янукович.

Глава держави особливо відзначив, що ці пропозиції мають бути підготовлені також з урахуванням майбутньої адміністративної реформи і скорочення посад заступників.

Віктор Янукович відзначив, що функції місцевої виконавчої влади будуть змінюватися ще й у зв'язку зі значним скороченням дозвільної системи, яка нині породжує не тільки надто роздутий апарат чиновників, а й корупцію.

«Я хотів би, щоб ви попрацювали з обласними державними адміністраціями і вдосконалили вертикаль влади. Щоб ця вертикаль відповідала розбудові структури виконавчої влади в цілому», — зауважив глава держави. Президент наголосив, що функції Кабміну змінюватимуться, але при цьому вони не повинні послаблюватися, повідомила прес-служба уряду.

Із виступів представників депутатських фракцій

Микола ТОМЕНКО,
Блок Юлії Тимошенко:

— Біда тій країні, де не поважають владу, але ще більша біда, коли є проблеми з легітимністю цієї влади. Те, що сталося після відомого рішення Конституційного Суду, створює надзвичайно серйозну проблему розуміння того, як країна буде рухатися далі. Якщо за-

питати в українського суспільства, чи воно вважає правильним викреслити із життя шість років і жити за Конституцією шестилітньої давності, то таке дослідження було проведено, і 7% — це ступінь легітимності відповідного рішення КС. Натомість мудрий український народ — майже 60% сказали, що владі потрібно вчитися виконувати Конституцію і діяти за Конституцією. Таке рішення фактично знівелювало функцію Президента, як гаранта Конституції, від складу парламенту не залежить жодне рішення.

Наші вимоги прості: щоб на засіданні парламенту обговорили ситуацію, яка склалася в країні, бо від наших колег із більшості уже чуємо третю дату, коли вибори треба проводити. Провести засідання, де заслухати і фахівців, і Президента, і Конституційний Суд, як уявляється подальший розвиток нашої країни. Ми вимагаємо створити спеціальну комісію, яка б розслідувала, як так сталося, що практично половина тих самих членів КС, які декілька років тому навіть не взяли до розгляду таке подання, тепер проголосували за те, що ми шість років жили не в тій країні. Якщо приймемо рішення про створення комісії щодо Конституції, Верховна Рада буде відмінити закони, які приймали шість років. Тому так само вимагатимемо постанову про відповідальність членів КС і рішення щодо дострокових виборів парламенту і Президента.

В'ячеслав КИРИЛЕНКО,
блок «Наша Україна—
Народна самооборона»:

— 2 жовтня 1990 року сотні студентів стали на граніті — тоді ще площі Жовтневої революції — і розпочали акцію протесту проти тодішнього комуністичного режиму. Вітаю всіх побратимів-учасників студентської революції на граніті з 20-літтям

нашої акції. Бажаю всім щастя, здоров'я, успіхів у політичній боротьбі, яка даватиме результат. Навіть на 20-му році незалежності патріотичному громадянину України не можна бути спокійним. Конституційні та мовні проблеми на повен зріст стають на порядок денний. Наведу положення висновку вченої ради Києво-Могилянської академії щодо законопроекту про мови. Весь його зміст зводиться до фактичного надання російській мові статусу державної, провокує конфліктність на мовній основі в освіті, а в разі його ухвалення відбудеться витіснення української мови із вжитку, що призведе до зникнення української нації. Постає питання щодо конституційних вибриків, які обговорює частина країни останнім часом. Додаткові повноваження призведуть до подальшого наступу Президента і коаліції на українську мову, національну пам'ять, економічні свободи громадян, чи вони призведуть до чогось іншого? Ми переконані в першому. Що це за Конституційний Суд, який пише, що необхідно переглянути десятки тисяч законів, прийнятих за п'ять років, сотні тисяч постанов уряду, мільйони розпоряджень органів місцевої влади? І все це на догоду одній людині, яка вирішила сконцентрувати абсолютну владу у своїх руках. Якщо ця влада із порушенням Конституції буде використовуватися Януковичем для антиукраїнського реваншу і боротьби проти українського народу, то наш опір буде сильним і надзвичайним.

Петро СИМОНЕНКО,
Комуністична партія:

— Головною подією минулого тижня стало рішення КС про скасування конституційної реформи. І сьогодні разом з тим, що необхідно привести законодавство у відповідність до рішення КС, потрібно вирішити низку серйозних проблем, щоб уберегти просту людину, тру-

дівника від найтяжчих наслідків фінансової кризи. Комуністи пропонують невідкладно повернутися до питання про мораторій на підвищення цін і тарифів доти, доки не будуть погашені всі борги у зарплаті незалежно від форм власності підприємства-боржника або організації. Зобов'язати уряд у тислі строки представити програму енергобезпеки країни, відновлення вугільної галузі та переходу на тверде паливо, програми використання альтернативних джерел енергії. Разом зі спрощеним порядком надання субсидій

знизити ціну на електроенергію для населення й компенсувати витрати сім'ї на утримання житла, зберегти наявні пільги для ветеранів, пенсіонерів, інвалідів та інших соціально незахищених верств суспільства. Терміново вирішити питання про виділення 1,8 млрд. грн. для повернення безнадійних боргів ошуканих вкладників. Підготувати зміни в закон про кредитні спілки для посилення державного контролю за їх діяльністю. Заборонити банкам забирати майно в громадян у рахунок погашення боргів, зобов'язати банки реструктуризувати ці борги. Ми наполягаємо на включенні до Податкового кодексу прогресивного податку на доходи і додаткового податку на розкіш.

Ми виступаємо також за скасування податку на додану вартість. З метою забезпечення продовольчої безпеки передбачити в бюджеті на 2011 рік кошти, необхідні для наповнення держрезерву зерном.

Сергій ГРИНЕВЕЦЬКИЙ,
Блок Литвина:

— Життя після виборів не закінчується. Як відомо, за ініціативою Президента в державі розпочато реалізацію десяти національних проектів. Для України цей підхід є перспективним. Було б бажано, якби кандидати у депутати місцевих рад та на посади міських, селищ-

них і сільських голів ознайомилися б із їх змістом, оскільки всім нам доведеться спільно працювати над їх втіленням. Водночас хотілося б, щоб національні проекти мали більш чітку регіональну основу. Дивний парадокс: чим дорослішою стає Україна, тим гірше почуває себе її коріння. І недалеко той час, коли буде пройдено точку, за якою процес деградації села стане невідворотним. Визнано, що головною проблемою суспільства є бідність. Але що ми розуміємо під бідністю і які заходи для її подолання пропонуємо? Якщо взяти рівень ВВП на душу населення і рівень зарплат, то порівняно з європейськими державами Україна видається державою тотальної бідності. Однак є бідність від власної недбалості.

Сьогодні на селі маємо, з одного боку, потужні агрохолдинги, які займаються вирощуванням зернових на експорт. З 2002-го по початок 2009 року кількість господарств, які мають у власності та оренді більше 10 тисяч гектарів землі, зросла більш ніж утричі, площа угідь у їх володінні та користуванні збільшилася у чотири рази. Водночас кількість підприємств, які мають до 5 тисяч гектарів, за цей період постійно зменшується. Все це

відбувається за відсутності ринку землі. На іншому полюсі маємо зuboжіння і катастрофічне старіння, нестачу кадрів на селі, що спричиняє соціальну напругу і призводить до економічних ризиків. Інвестиції підуть тільки у великі підприємства, здатні приносити прибуток. Дрібному господареві залишається тільки одна надія — держава. Виходом із ситуації могло б стати формування системи державного сприяння господарствам та встановлення поміркованої шкали оподаткування.

Анатолій КИНАХ,
Партія регіонів:

— Україна зробила рішучий крок до відновлення принципу верховенства права, умов підвищення ефективності, консолідації та відповідальності влади. Конституційний Суд прийняв довгоочікуване рішення з відміни політреформи 2004 року. Нелегітимні хаотичні безсистемні зміни нашого Основного Закону 2004 року зруйнували баланс між гілками влади, баланс повноважень, відповідальності, контрольних функцій. Нормально та об'єктивно, коли конкурують ідеології, політичні сили, програми, стратегії розвитку. Неприпустимо, ганебно, коли спостерігали декілька років протистояння між гілками влади, ворожнечу між високопосадовцями, що руйнувало розвиток країни і знизило авторитет нашої держави у світі. Нам необхідно чесно визнати, що за попередні декілька років Україна як держава з величезними можливостями та її економіка стали заручниками авантюрного протистояння неконсолідованої влади. 2009 рік — найгірші показники соціально-економічного розвитку в Європі. Конкурентоспроможність економіки — 152-ге місце у світі, рівень корупції — 148-й результат, питання податкової системи — 181-ше місце серед 183 держав світу, зношеність основних фондів зашкалює за 60—70%, якість життя громадян, заробітна плата — одна з найнижчих у Європі, остання Молдова, за нами — Албанія. Темпи скорочення населення найбільші у світі. Кадрова політика перетворилася на торгівлю портфелями. Тому необхідність формування умов дієздатної консолідованої влади, підвищення довіри суспільства до держави — це не є тимчасова політична чи особиста кон'юнктура, це вимога часу, головна передумова для виходу країни з глобальної системної соціально-економічної кризи.

Олександра КУЧЕРЯВА.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Чекають роз’яснень від Центрвиборчкому

Кам’янець-Подільська міська територіальна виборча комісія опинилася в нестандартній ситуації: від неї вимагають реєстрації кандидатом на посаду міського голови Анатолія Нестерука, який перебуває в Хмельницькому СІЗО внаслідок арешту СБУ. Досі в місті на виборах подібного не траплялося.

Комісія чекає роз’яснень ЦВК, посилаючись на те, що кандидати, згідно з законом, мають особисто подавати свої документи. Однак адвокат ув’язненого В’ячеслав Заречнюк стверджує: документи може подати його дружина Зоя Нестерук, яка має нотаріально завірене доручення на представлення інтересів свого чоловіка. Якщо ж і це не переконає виборчком, буде подано заяву до суду, наголошує адвокат.

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам’янець-Подільський, Хмельницької області.

На проведення агітації зменшили видатки

Центральна виборча комісія зменшила середні норми видатків міським (міст республіканського значення Автономної Республіки Крим, міст обласного значення), районним у місті, районним виборчим комісіям в частині оплати наданого ефірного часу для проведення передвиборної агітації на загальну суму близько 51,4 млн. грн. Про це «Голосу України» повідомив відділ взаємодії зі ЗМІ секретаріату ЦВК.

Крім того, ЦВК внесла зміни до розподілу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на підготовку і проведення виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів 31 жовтня 2010 року, зменшивши розмір субвенції на таку само суму — 51,4 млн. грн.

Водночас ЦВК ухвалила і низку кадрових питань. Зокрема, у шести регіонах достроково припинено повноваження або звільнено від виконання обов’язків без припинення членства в комісії одного заступника голови ТВК, чотирьох секретарів та п’яти членів ТВК. Замість вибулих заступників голів і секретарів відповідних комісій призначено нових посадових осіб.

САМОВРЯДУВАННЯ

Комфортна й європейська Вінниця

Концепцію стратегічного розвитку міста над Південним Бугом до 2020 року затвердили на сесії депутати Вінницької міськради. Документ має промовисту назву: «Вінниця-2020: сучасне, комфортне європейське місто».

— Часу у десять років достатньо для реалізації якісних змін у кожному пункті з двох стратегічних напрямів нашої програми, — каже міський голова Вінниці, ініціатор документа Володимир Гройсман.

Міський голова Вінниці наймолодший за віком серед своїх колег, очільників обласних центрів держави. На рідне місто у 2020-му він дивитиметься очима 41-річного чоловіка. Тому разом з такою само молодією командою Володимир Гройсман поставив за мету зробити місто над Бугом європейським. Для цього, на думку розробників концепції, слід реалізувати два завдання, тісно збалансувавши їх між собою. Перше — створити комфортні умови для проживання громадян, для гостей міста та для ведення бізнесу. Друге — розвивати місто не як провінційне (Вінниця з її 400-тисячним населенням не є мегаполісом), а як центральне не лише за розташуванням на карті України і Європи, а й за стилем життя та культурним середовищем.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Колектив Вищого господарського суду України висловлює глибокі співчуття судді Овечкіну Віктору Едуардовичу з приводу смерті його дружини Шиголь Наталії Кирилівни.

Володимир Литвин: «Країні потрібні чесні вибори»

А американці хочуть оцінити загрози, які можуть виникнути під час виборчої кампанії в Україні

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у понеділок зустрівся з представниками Національного демократичного інституту міжнародних відносин (США) в Україні (на знімку). Метою свого перебування учасники зустрічі назвали бажання ознайомитися з виборчим процесом, який відбувається в Україні, та оцінити виборче середовище, зокрема потенційні загрози, які можуть виникнути під час кампанії. Про це «Голосу України» повідомила прес-служба парламенту.

Голова Верховної Ради України позитивно оцінив роботу інституту, який має 20-річну історію. При цьому він зазначив, що бачення демократичних процесів в Україні з боку цієї політичної інституції має для нас велике значення через те, що НДІ «перебуває над процесом, а не в процесі». «Перебуваючи у процесі, часто-густо ми буваємо ангажованими, а відтак необ’єктивними, — сказав він. — Ми завжди готові до діалогу з вами, особливо в тих питаннях, в яких ви допомагаєте забезпечити демократичне становлення України».

В. Литвин підкреслив, що «бачить гарне майбутнє України, вибудоване на демократичних засадах і верховенстві права». «Ми повинні мати розвинені громадянські інститути в Україні. Наше завдання — розвиватись у правильному демократичному напрямку», — заявив він.

Керівник парламенту також наголосив, що країні потрібні чесні вибори. За його словами, не поділяючи всі ті зміни, які були внесені у закон про місцеві вибори, він «погодився на них заради пошуку компромісу». При цьому він підкреслив, що «не хоче такої демократії для України, коли купують партію, беруть гроші в олігархів і водночас говорять про демократію».

Висловлюючись проти пропорційної системи виборів на місцевому рівні, В. Литвин заявив, що «дуже не хотів би, щоб, користуючись сезонними рейтингами, до місцевих органів влади були обрані люди, які не вирішують територіальних проблем». «Повинні бути люди, які працюють, які є лідерами громадської думки, лідерами більшості людей», — сказав він.

Голова Верховної Ради України прогнозує непросту ситуацію після виборів, «коли переможці будуть прагнути закріпити перемогу, а переможені — прагнути реваншу». Головне, на його переконання, — забезпечити дотримання законодавства. В. Литвин нагадав, що надіслав запрошення направити міжнародних спостері-

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

гачів на вибори, які відбудуться у жовтні поточного року.

Однією з проблем для країни керівник парламенту назвав віднайдення компромісу в українському політикумі щодо виборчої системи. У Виборчому кодексі, на його думку, «необхідно зафіксувати, що протягом десяти років до законів про вибори не вноситимуться будь-які зміни».

В. Литвин також висловився проти квотного представництва у виборчих комісіях, аж до ЦВК. «У комісіях повинні бути неангажовані люди, які за відповідну платню виконуватимуть цю роботу. Краше, щоб це були активісти», — додав він.

Відповідаючи на запитання щодо прав опозиції в Україні, керівник парламенту висловив переконання, що «незважаючи на нові конституційні реалії, необхідно зберегти можливості для діяльності опозиції, зберегти їх на законодавчому рівні». При цьому він підкреслив, що «штаб опозиції знаходиться саме у Верховній Раді України», пояснивши, що в парламенті проводяться засідання опозиційного уряду та опозиційних політичних сил.

В. Литвин висловився «за політичну конкуренцію, але проти політичної війни». «Це неправильно, що опозиція не визнає рішення Конституційного Суду. Можливо, не все подобається, але згідно з верховенством права рішення Конституційного Суду не підлягають обговоренню. Є своє політичне, особисте ставлення, але є й реалії, з якими потрібно рахуватися», — зазначив він.

Голова Верховної Ради України вважає, що «треба закріпити демократичні стандарти в країні». При цьому він висловився за активну присутність громадських організацій на виборах і в цьому контексті запевнив гостей, що підтримуватиме будь-які ініціативи в цьому напрямку.

Довідка. НДІ є неприбутковою, позапартійною організацією з центром у Вашингтоні, одним із напрямків діяльності якої є пропагування та сприяння розвитку демократії у всьому світі, спрямування та зміцнення політичної партії як базової інституції сучасної демократії.

Заради спільної відповідальності і конструктивної співпраці

У підписаній лідерами трьох парламентських фракцій (Блоку Литвина, Партії регіонів і КПУ) угоді зафіксовано: наступні вибори до Верховної Ради відбудуться у жовтні 2012 року, а вибори Президента — в березні 2015 року.

Угода про сформування парламентської більшості «Стабільність і реформи», яку підписали лідери фракцій у присутності Голови Верховної Ради України, членів уряду і за підтримки глави держави, свідчить про те, що стабільність, передбачуваність і спільна відповідальність гілок влади, що вкрай необхідно країні, збережуться і надалі. Про це, як повідомила прес-служба парламенту, заявив Голова Верховної Ради Володимир Литвин в інтерв’ю журналістам.

За словами керівника парламенту, у зв’язку з рішенням Конституційного Суду склалися «нові конституційні реалії», які не передбачають формування коаліції у Верховній Раді України. Разом із тим, зазначив В. Литвин, через необхідність «збереження конс-

структивного потенціалу і конструктивної співпраці, яка сьогодні утверджується на рівні Президент—Верховна Рада—Кабінет Міністрів, фракції, які у своїй сукупності становлять більшість від конституційного складу парламенту, підписали відповідну угоду, яка фіксує, що вони забезпечать виконання коаліційної угоди, яка була укладена у свій час».

У документі, сказав В. Литвин, «чітко зафіксовано, що ці фракції будуть дотримуватися спільної відповідальності за прийняття необхідних країні рішень, за їх реалізацію, особливо з огляду на те, що треба приймати дуже складні, але вкрай необхідні країні документи».

Угода передбачає, що фракції, які сформували парламентську більшість, проводитимуть кон-

сультації спільно з главою держави і урядом у питаннях кадрової політики і кадрової роботи, зазначив В. Литвин. У документі також зафіксовано домовленість фракцій про оперативне напрацювання проєкту змін до Конституції України щодо термінів функціонування Верховної Ради і місцевих органів влади: «парламент, обраний у вересні 2007 року, працює п’ять років, оскільки закон не має зворотної сили, і наступні вибори до Верховної Ради відбудуться у жовтні 2012 року», сказав керівник парламенту. «Це потрібно, щоб зняти різного роду розмови, інсинуації і чутки, що Верховна Рада продовжить собі повноваження до 2015 року», — заявив В. Литвин. Таким чином, зауважив він, органи місцевої влади, депутати всіх рівнів обиратимуться на п’ять років, але вже з наступної каденції, а місцеві голови і депутати місцевих рад, які обиратимуться 31 жовтня поточного року, працюватимуть чотири роки, «оскільки закон не може мати

зворотної сили». При цьому В. Литвин нагадав, що для набуття чинності змін до Основного Закону потрібно термін у дві сесії. За його словами, у цьому законопроекті також пропонується зафіксувати, що вибори Президента України відбудуться в березні 2015 року.

«Це те, що дозволить зберегти у Верховній Раді передбачуваність і прогнозованість», — заявив В. Литвин. Окрім цього, сказав керівник парламенту, угода відкриває для підписання народними депутатами і депутатськими групами, оскільки скасовано імперативний мандат. При цьому В. Литвин зауважив, що створення депутатських груп може «до певної міри ускладнити роботу, оскільки треба буде домовлятися зі значно більшою кількістю політичних гравців у Верховній Раді». «Але я перекоаний, що все у нас відбуватиметься так, як того вимагають Конституція і Регламент, зміни до якого ми приймемо на цьому пленарному тижні», — сказав він.

Наше законодавство про судоустрій удосконалюють із міжнародними експертами

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Іноземні фахівці вважають позитивним те, що судова реформа в Україні зрушила з мертвої точки. Таку думку експерти Європейського Союзу та Комісії «За демократію через право» (Венеціанська комісія) висловили під час зустрічі з головою Комітету Верховної Ради України з питань правосуд-

дя Сергієм Ківаловим (на знімку). Зарубіжну делегацію, зокрема, представляли Джеймс Гамільтон — заступник члена Венеціанської комісії, Стефан Гасс — експерт Ради Європи, Шнютц Дурр — з секретаріату Венеціанської комісії та інші. Вони висловили надію на подальшу співпрацю з парламентським комітетом у вирішенні актуальних законодавчих питань у цій сфері.

Підтримав ідею подальшої співпраці із структурами європейського співтовариства щодо вдосконалення українського законодавства про судоустрій і статус суддів і голова комітету Сергій Ківалов. Він зокрема підкреслив, що було б дуже корисно почути думку Венеціанської комісії з приводу вже прийнятого Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Голова комітету вважає, що «відшліфувати» чинний закон набагато простіше і ефективніше, ніж виписати одразу ідеальні положення без

практики застосування. Крім того, Сергій Ківалов зазначив, що враховуючи жорсткий характер Основного Закону України, низку висновків і рекомендацій щодо вдосконалення законодавства про судоустрій і статус суддів можна буде реалізувати лише після внесення змін до Конституції. Це стосується положень про обмеження недоторканості суддів, усунення парламенту і Президента України від процесу призначення суддів і припинення їхніх повноважень, про зміну принципів і порядку формування Вищої ради юстиції тощо.

Торкаючись питання щодо Верховного Суду України, Сергій Ківалов зауважив, що кількість суддів ВС зменшиться до 20 — по 5 суддів від кожної спеціалізованої юрисдикції (цивільної, кримінальної, господарської, адміністративної) — еволюційним шляхом. «Сьогодні їх близько 90. Але кожному з цих заслужених суддів дали можливість продовжити службу державі і народові в тій сфері, яку він обере. Немає необхідності перебудовуватися, можна перейти до вищого суду і продовжити свою роботу в звичній касаційній інстанції і своїй рідній спеціалізації, можна залишитися працювати у Верховному Суді, можна піти у відставку», — наголосив Сергій Ківалов.

Вл. інф.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Володимир Литвин висловився «за політичну конкуренцію, але проти політичної війни»

Державну службу теж не оминуть зміни

В Ужгороді відбувся «круглий стіл», на якому обговорили проект Стратегії державної кадрової політики України. У його засіданні взяли участь відповідальні за кадрову роботу в структурних підрозділах облдержадміністрації, територіальних органах центральної виконавчої влади, представники місцевого самоврядування. Презентував проект начальник Головного управління державної служби України в області Василь Попадинець. «Голос України» попросив управління висловити своє бачення цього непростого, але вкрай потрібного суспільству процесу змін.

— Стратегія охоплює основні проблеми кадрової політики та першочергові кроки щодо їх розв'язання і в державному управлінні, і в інших сферах суспільного виробництва — економічній, соціальній, гуманітарній та науковій.

Прийняття цього документа дасть можливість створити правові, організаційні та фінансові засади державної кадрової політики. Серед важливих питань — підвищення якості професійної підготовки кадрів, створення державної системи професійної орієнтації, вдосконалення на принципах соціального партнерства механізму взаємодії ринку праці та ринку освітніх послуг.

Проект базується на європейських принципах публічного права та управління, чіткому розмежуванні регулятивних та управлінських функцій держави. Він передбачає свободу вибору професійної діяльності особи, творчу конкуренцію, гармонію прав та обов'язків, соціальний діалог та партнерство, залучення всіх зацікавлених суб'єктів до процесів формування і реалізації державної кадрової політики та базується на сучасних концепціях і технологіях управління розвитком людського потенціалу.

Головною метою кадрової політики є побудова професійної, політично нейтральної державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, які здатні утримувати кваліфіковані кадри і відповідатимуть потребам суспільства, ефективно надаватимуть послуги громадянам країни.

Хочу сказати, що учасники «круглого столу» окреслили основні проблеми у сфері кадрової політики, які потребують невідкладного розв'язання. Йшлося про невідповідність державної кадрової політики вимогам трансформаційних процесів у країні. Значна частина наявного кадрового корпусу державного управління та місцевого самоврядування не готова до роботи в умовах сьогодення і не відчуває перспективи.

Відзначалося також, що недосконалість законодавчої бази не надає процесам управління персоналом правової обґрунтованості, врегульованості та захищеності, не враховує європейських стандартів. Украй незріла проблема стратегічного планування щодо підготовки персоналу відповідно до потреб суспільства. Поки що невлпорядкованість, слабка функціональна визначеність структур, задіяння у роботі з персоналом, недостатня кваліфікація кадрових служб призводять до неефективності, неузгодженості в кадровому менеджменті на багатьох рівнях.

Упровадження дієвої системи нової кадрової політики неможливе без реформ — переконані учасники «круглого столу». А це — реформа вищої освіти та галузевого навчання: врахування потреб і стратегій розвитку економіки в системі навчання, в тому числі під час формування державного замовлення. Політика щодо розвитку секторів економіки повинна бути зорієнтована на потреби в людських ресурсах та підготовку необхідних кадрів при формуванні стратегії і розвитку.

І сама державна служба потребує вдосконалення. Слід залучати до неї та утримувати кваліфіковані кадри з метою розвитку професійної державної служби, що відповідає потребам суспільства та надає ефективні послуги населенню.

Вирішення цих питань створить передумови для реалізації нового курсу на глибокі реформи та системну модернізацію країни, що охоплює всі сфери суспільного життя і завершує «нову хвилю» необхідних соціально-економічних перетворень.

Пропозиції, зауваження до проекту Стратегії, висловлені під час обговорення, узагальнюються й будуть надіслані до Головодержслужби України для врахування при підготовці остаточної редакції.

Записав Василь НИТКА.

Ужгород.

Володимир ВЕЧЕРКО: «Ми не можемо замкнутися в собі, а повинні розвиватися»

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Володимир ВЕЧЕРКО (на знімку), народний депутат України від Партії регіонів. Перший заступник голови Комітету з питань європейської інтеграції. Народився 7 листопада 1953 року в Слов'янську Донецької області в родині службовців. У нього дві вищі освіти: в 1977 році закінчив Донецький медичний інститут, в 1993-му — Донецьку державну академію управління. Доктор медичних наук, професор, член-кореспондент Академії медичних наук України. З 1977-го по 1996 рік працював хірургом і завідувачем хірургічного відділення обласної клінічної лікарні Донецька, потім — завідувачем кафедри і заступником декана Донецького медичного інституту.

З 1996-го по 2005 рік — директор компанії «Меткол», з 2005-го по 2006 рік — генеральний директор ТОВ «Союзпромінвест-Донбас».

З 1991-го по 1998 рік обирався депутатом Донецької міської та обласної рад. У 2006 році обраний народним депутатом України п'ятого, в 2007-му — шостого скликання. Одружений, виховав доньку.

— Коли читаєш вашу біографію, першим напрошується запитання: чому відомий хірург, професор, академік пішов з медицини у великий бізнес, а потім і в велику політику?

— На пострадянському просторі всю науку викинули на вулицю, в тому числі і професорів, академіків. Медицина й раніше фінансувалася за залишковим принципом, а в період розвалу Радянського Союзу й після цього взагалі виявилася нікому не потрібна. Коли я очолив клініку хірургії, шовний матеріал, халати ми діставали самі — доводилося все діставати. Я багато оперував. Хірургію любив, завідував дитячою і дорослою хірургією в найбільшій хірургічній клініці Донецької області. І ніколи не думав, що опинюся в бізнесі. Але так склалися обставини і я зрозумів, що сам себе переріс. Отримав другу освіту, закінчив академію управління й перейшов у бізнес. У той важкий час створювалися фінансово-промислові групи. Поштовхом було те, що в мене виник гострий тромбоз глибоких вен лівої ноги, і я довго не міг стояти за операційним столом. А операції іноді тривали й по 10—12 годин.

— Багато аналітиків і журналістів пояснюють ваш прихід у бізнес тим, що ви — зять Юхима Звягільського. Як вплинув тесть на ваш шлях у бізнесі й політиці?

— По-перше, я ніколи не був зятем, а — сином. Юхим Леонідович був для мене другим батьком. Я одружився 1976 року, а в бізнес прийшов у 1995-му. Коли одружувався, я був простим студентом, таким само, як моя дружина. Мій родич Юхим Леонідович Звягільський на той момент працював директором шахтоуправління «Куйбишевська», і те, що йому призначено в майбутньому стати Прем'єр-міністром, — нікому не було відомо. І він завжди був категорично проти того, щоб я йшов у бізнес. Він знав, що в мене все дуже добре виходило в медицині — у 32 роки я вже був доктором медичних наук за фахом «хірургія», і він хотів, щоб я, так само, як і він, займався своєю улюбленою справою. У мене дві вищі освіти, 156 наукових праць, два винаходи, монографії... Замолоду я упорядковував не магазином, а відповідав за найдорожче — за здоров'я і життя дорослих і дітей, завідуючи міжрегіональною дитячою хірургією, діяльність якої поширювалася на Донецьку, Луганську, Запорізьку і Харківську області. Це ні про що не каже? Я вибрав сам собі шлях, і ніхто мені в житті не указ — куди йти, що робити. А Юхим Леонідович — це велика людина, котра завжди вболіває за сім'ю, завжди дає мені мудрі поради. У нас чудові стосунки, це наш батько. Один батько мене народив, виховав до школи й інституту, а потім ми тривалий час із дружиною мешкали в одній квартирі з Юхимом Леонідовичем. Таких людей

на сьогодні, на жаль, одиниці, які керували б країною й сім'ї приділяли

увагу. Тому з ним радяться і політики, і керівники підприємств, і бізнесмени.

— А як ви, успішний бізнесмен, опинилися у великій політиці?

— Велика політика сама прийшла до мене, а не я в неї. Багато моїх колег по бізнесу і політиці були керівниками підприємств, міста, області, у мене з усіма нормальні дружні стосунки. Ми працювали одним колективом, одне одного всі дуже добре знаємо. Ми на політичній арені з 1990 року. Я толерантна людина, завжди шукаю компроміс, ні з ким не сварився і не збираюся сваритися. Потрібно завжди шукати компроміс, а не ворогувати. Тому так сталося, що більшість моїх друзів нині в Партії регіонів, ми дружимо, спілкуємося й разом працюємо. Але в мене є друзі і з інших фракцій.

— Хто вам запропонував місце у списку Партії регіонів?

— Не знаю. Воно само прийшло, а його не просив. Мене давно всі знали. До Партії регіонів вступив 2005 року.

— Одне з вітчизняних видань у рейтингу «50 найвпливовіших донецьких» віддало вам 15-те місце, назвавши вас «одним із головних перемовників Партії регіонів», стверджуючи, що саме через вас «народні депутати від БЮТ намагалися гарантувати безпеку свого бізнесу після перемоги Януковича». Що це були за перемовини?

— Багато бізнесменів сьогодні перебувають і в Блоці Юлії Тимошенко, і в «Нашій Україні», і в комуністичній, і в нашій партії. Бізнес переплітається, ми працюємо на одному полі. Тому я пропоную таку лінію, що люди повинні домовлятися, створювати нові проекти, а не руйнувати. Потрібно між собою досягати угоди, шукати компромісу, а це мистецтво. Необхідно захищати людей, тому що невідомо, що завтра буде зі мною. Поки живеш, треба мати більше друзів, щоб допомагати одне одному у важку хвилину. Хоча важких хвилин і не повинно бути, повинні бути стабільність, нормальна політика, а не пресинг одне одного.

— Ви представляєте Донбас, що вважається проросійським регіоном. А в парламенті працюєте в Комітеті з євроінтеграції. Чому вибрали цей напрям?

— Європейська інтеграція мене завжди цікавила, і буде цікавити. І не тільки європейська — взагалі інтеграція. Не згоден, що Донбас — проросійський регіон. Донбас прагне до багатовекторної політики. Це прогресивний регіон, сюди входить не тільки Донецька, а й Луганська, Дніпропетровська, Харківська, Запорізька області, а також і Ростовська область Росії. Географічно це називається Донецький басейн. Перші реформи в 90-х роках усі йшли зі Сходу. Ми не можемо замкнутися, як хотів Президент Ющенко, самі в собі, ми повинні розвиватися. А для розвитку маємо дружити із сусідами — з Молдовою, Білоруссю, Російською Федерацією, з країнами СНД, європейського співтовариства. Я за таку політичну й економічну інтеграцію, щоб наша країна отримувала нові

можливості в економіці. Ми повинні реалізовувати більше товарів народного споживання, увійти в Європу, а не щоб нам говорили: сьогодні це у вас купуємо, а завтра — ні, це беремо, а це не беремо. Якщо прагнемо до європейського співтовариства, то Європа має нас почути і стати нашим партнером. У рівноправному економічному співробітництві всі повинні мати вигоду — Євросоюз свою, Україна свою, а країни СНД свою.

— Чи можуть найближчим часом бути підписані угоди про асоціацію, вільну торгівлю та інші? Чи потрібна сьогодні Україна європейському співтовариству?

— Потрібна. І це видно навіть з останніх подій. Сьогодні Європі потрібні гарантії транзиту природного газу, збільшення імпорту електроенергії. І от нині, в 2010 році, Європа почала чути нас. Досі не чула. Вона нав'язувала модернізацію, євростандарти. Але, подивіться, в українській харчовій, молочній, переробній промисловості все устаткування європейське — датське, голландське, німецьке, австрійське. Нам не потрібні «європейські стандарти», тому що вони вже існують сьогодні. Просто не хочуть, щоб наші товари в зоні вільної торгівлі потрапляли на європейський ринок. Але дотиснемо це питання, і договір про зону вільної торгівлі буде підписано. Наші товари реалізовуватимуться в зоні Євросоюзу — наш Президент Янукович цього доб'ється.

— Останнім часом те саме європейське співтовариство — Євросоюз, ПАРЄ, ЄНП — стурбовано станом у свободою слова і демократією в Україні. Ви визнаєте наявність таких проблем?

— Кожен телеканал має право на існування, кожен громадянин України, в тому числі й журналісти, має право на свої висловлювання, якщо вони відповідають істині, а не просто огульні обвинувачення. Сьогодні в Україні проблем зі свободою слова немає. Це бізнес, який потрібно регулювати. Поїдьте до Росії, Білорусі, Молдови — в нас демократичність розвинена вище, більше й ширше, ніж в інших країнах на пострадянському просторі. І від демократії наш Президент Віктор Янукович нікуди не піде вбік. Може, хтось і хоче перегнути палицю, але це не вийде.

— Над чим працюєте в парламентському Комітеті з євроінтеграції?

— Наш комітет націлений на адаптацію українського законодавства до законодавства країн європейського співтовариства. І я все роблю для просування цього: беру активну участь у міжнародних нарадах, семінарах, конференціях, щоб нашу країну чули, поважали. Я патріот своєї країни.

— Деякі депутати-бізнесмени отримують свою депутатську зарплату раз на рік або віддають всю її на благодійні цілі, живучи на інші доходи. А ви?

— Зарплату отримую щомісяця, але й займаюся доброчинністю в Донецькій, Луганській областях. Багато допомагаю в соціальній сфері, медзакладам — це і дитяча стоматологія, і ремонт пологового будинку, комп'ютеризація шкіл у Стаханові, забезпечення машинами «швидкої допомоги». Нещодавно в Донецьку за підтримки міського голови відновили меморіал героям Великої Вітчизняної війни, поставили пам'ятник афганцям.

— А де нині ваш дім — у Донецьку чи в Києві? Ви отримали в Києві квартиру як депутат?

— На відміну від інших депутатів, я квартиру в Києві не отримувал. У мене квартира в Донецьку, а тут мешкаю в готелі.

— Як любите відпочивати? — Люблю відпочивати в Криму. З дитинства люблю риболовлю. Я виріс у сільській місцевості, як писав Чехов, «Святогірськ — це донецька Швейцарія». Дуже красиві місця. Активно займався спортом, волейболом, був призером з багатоборства, але кинув спорт, коли навчався в медінституті. Потрібно було більше приділяти уваги навчанню. Люблю готувати рибу, яку сам наловив, у фользі на багатті.

Інтерв'ю взяла
Юліана ШЕВЧУК.

Нова депутатська група візьметься за реальний сектор економіки

У Верховній Раді України почала діяти нова депутатська група «За відродження виробничого потенціалу України», скорочено «ВВП», координатором якої обрано заслуженого працівника промисловості України, народного депутата України Ігоря Савченка.

Світло на нову депутатську групу пролив її Координатор Ігор Савченко.

Ігор САВЧЕНКО, координатор депутатської групи «За відродження виробничого потенціалу України», народний депутат України, голова підкомітету з питань парламентського контролю за дотриманням прав людини в діяльності правоохоронних органів, заяв і звернень громадян та законодавчого забезпечення і парламентського контролю за діяльністю податкової міліції Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності:

— В Україні високий рівень життя та низький рівень безробіття! Кожен громадянин задовольнений життям та роботою у своїй країні! Заклик «Купуй українське!» наповнюється реальним змістом, оскільки українські товари відповідають кращим світовим стандартам. Молодь прагне здобувати освіту та робити кар'єру в Україні, а не закордоном. Саме такою наша депутатська група бачить Україну в майбутньому, і ми знаємо, як цього досягти. Так, Україні необхідні реформи, але передусім ті, які стимулюватимуть розвиток реального сектору економіки.

Та сьогодні, замість об'єднання зусиль держави на проведення ефективних економічних та соціальних реформ, ми спостерігаємо за лобюванням приватних інтересів невеликої кількості людей. Усі уряди, які протягом останніх років змінювали один одного, вирішували проблеми недостатності надходжень до бюджету лише за рахунок зовнішніх запозичень. Це створює боргову пастку, яка фактично перекладає наші борги на майбутні покоління. Політика реформування економіки країни була непослідовною і мала швидше вимушений характер, як реакція на кризові явища в тій чи іншій галузі.

Протягом усього періоду нашої незалежності держава практично самотулюлася від інвестування у базові галузі. Результатом цього є технологічно відсталі, морально та матеріально застарілі виробничі потужності та структурні перекося в економіці нашої країни.

Найбільш яскравим прикладом цього є стан нашого основного активу — нашої газотранспортної системи, металургійної, вугільної та хімічних галузей, від яких залежить наповнення бюджету, валютні надходження, а отже, і матеріальний добробут всього українського суспільства.

Саме турботою про розвиток реального сектору і викликана ініціатива народних депутатів створити таку проблемно-орієнтовану депутатську групу, як «За відродження виробничого потенціалу України» (скорочено «ВВП»).

«Держава повинна не лише отримувати кошти від приватизації та дивіденди від функціонування державного майна, а розвивати і модернізувати існуючі підприємства, створювати нові у галузях, що мають стратегічне значення і забезпечують економічну незалежність України, та працювати над інфраструктурою, заради майбутніх поколінь»

Олег МАЛІЧ, член депутатської групи «ВВП»; народний депутат України; голова підкомітету з питань економічної та екологічної безпеки Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони:

— Сучасний державний сектор нагадує ліс, в якому панують браконьєри, які нищать все живе та цінне, не дбаючи ні про сучас-

не, ні про майбутнє. Про державні підприємства ми чуємо лише в контексті приватизації. Але саме міцний та потужний державний сектор має і може гарантувати економічну стабільність базових галузей економіки, а отже, вимагає постійної уваги з боку держави. Державний сектор не повинен поступатися приватному ні рівнем технічного оснащення, ні рівнем управлінських кадрів. Це особливо важливо для підприємств сфери оборони, космічного та авіабудування, ядерної енергетики, тобто підприємств, для яких питання ефективної діяльності пов'язане з забезпеченням безпеки всієї країни.

Держава повинна не лише отримувати кошти від приватизації та дивіденди від функціонування державного майна, а розвивати і модернізувати існуючі та створювати нові підприємства.

Саме тому наша депутатська група ставить перед собою завдання — зробити державний сектор ефективним та прибутковим. Передовсім це стосується тих галузей, які мають стратегічне значення та забезпечують економічну незалежність України.

Держава повинна стати потужним інвестором та ефективним менеджером, щоб забезпечити конкурентоспроможність державного сектору. Ми не виступаємо за повернення до адміністративно-командної системи, але ми за справжній рівноправний державний сектор, за партнерство між приватним та державним сектором економіки заради стабільного та динамічного зростання виробництва.

«Місцева промисловість забезпечить зайнятість місцевого населення та наповнить споживчий ринок якісними вітчизняними товарами. Наприклад, Черкаська область має значний потенціал для відродження споживчої кооперації»

Петро КУЗЬМЕНКО, член депутатської групи «ВВП»; народний депутат України; заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва:

— Хоча велика промисловість є основним джерелом наповнення бюджету і ВВП країни, але основним роботодавцем є середній і малий бізнес. Саме тому необхідно сприяти перш за все розвитку тих галузей, які зосереджені в регіонах і працюють на місцевих природних ресурсах. Саме розвиток місцевої промисловості забезпечить зайнятість місцевого населення та наповнить споживчий ринок якісними вітчизняними товарами. Що я маю на увазі — це розвиток легкої промисловості, паливної енергетики, народних промислів та споживчої кооперації. Значний кадровий потенціал в малих містах дозволяє розвинути легку промисловість до такого рівня, щоб забезпечити потребу та зменшити імпорту продукції легкої промисловості, особливо секонд-хенду.

Необхідно звернути увагу на паливну продукцію з торфу, запаси якого в Україні значно перевищують запаси рідкого і газоподібного палива, а його виробництво можливе з сировини добутої на наших родовищах.

Розвиток споживчої кооперації дозволить відновити народні промисли та дозволить селянам реалізовувати товари тваринництва та городництва за значно вищими цінами, ніж зараз, коли вони змушені за безцінь здавати свою продукцію оптовим покупцям.

Кожен регіон України має свої особливості для розвитку місцевої промисловості. Діяльність нашої групи направлена на послідовне вдосконалення законодавства з врахуванням особливостей кожного регіону.

«Євро-2012 повинен забезпечити не лише престиж нашої держави, але й розвиток міст, які прийматимуть чемпіонат, та стати проектом, де в першу чергу замовлення отримують місцеві підприємці та місцеві підприємства»

Володимир ІВАНЕНКО, член депутатської групи «ВВП»; народний депутат України; голова підкомітету з питань фізичної культури та спорту Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму:

Якщо держава запроваджує ін-

фраструктурний проект, то навіть при цьому територія, де він реалізується, має отримати свої дивіденди. Як приклад, необхідно, щоб пріоритет серед учасників тендерів був у підприємств, які знаходяться на території його реалізації. Державний проект може реалізуватися за умови, що не менше 50% всіх державних коштів піде на оплату послуг місцевих підприємств.

«Держава повинна взяти під контроль спекулятивні операції, а діяльність фінансового сектору направити на обслуговування реального сектору економіки України»

ПОЛУНЕЦЬВ Орії, член депутатської групи «ВВП»; народний депутат України; секретар Комітету Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності:

— Ми досягли того рівня розвитку та усвідомлення світових тенденцій і проблем, що розуміємо — фінансовий сектор вимагає термінової реформи та повернення йому основної функції — кредитування та здійснення розрахунків у реальному секторі економіки.

Ми виступаємо за підсилення державного контролю за здійсненням спекулятивних операцій, у тому числі тих, які впливають на функціонування національної грошової одиниці. Тільки таким чином можна повернути керованість народного господарства, забезпечити сталий розвиток, наповнити бюджет реальними, а не запозиченими чи емісійними коштами, досягти зростання реального рівня життя.

«Слід констатувати, що, незважаючи на прогрес розвитку демократії у нашій країні, у рік набуття незалежності Україна була ближча до Європейського Союзу, ніж тепер, через 20 років. Через економічну відсталість ми втратили навіть надію на приєднання до ЄС»

Олег ЧЕРПІЦЬКИЙ, член депутатської групи «ВВП»; народний депутат України; член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин:

— Як свідчить статистика, вітчизняна промисловість у 2009 р. продемонструвала один із найгірших показників падіння у світі, а скорочення реального ВВП в Україні становило 15%, що значно перевищує середній показник серед країн СНД, для порівняння в Росії — 7,9 %, у країнах Євросоюзу 5,1%.

Показник	Україна	Росія	Китай	Євросоюз-27
Темпи реального ВВП за 2009р., %	85,0	92,1	108,7	94,9

Обсяги промислового виробництва в Україні впали на 21,9% порівняно з попереднім роком, у Росії — вдвічі менше на 10,8 %.

Протягом останніх двох років ми спостерігаємо падіння промислового виробництва та зниження реального ВВП, що свідчить про високий ступінь вразливості та залежності національної економіки від зовнішньої економічної кон'юнктури, накопиченими макроекономічними та фінансовими диспропорціями. Порівняно з розвинутими країнами галузева структура української промисловості дуже обтяжлива виробництвом первинних сировинних ресурсів і напівфабрикатів. Водночас питома вага продукції машинобудування, яка є основою інноваційного розвитку промисловості, нижче, ніж у розвинутих країн у 2—3 рази.

Отже, основними напрямками роботи нашої депутатської групи є сприяння на законодавчому рівні відродження та модернізації виробничого потенціалу країни, створення ефективного державного сектору та розвиток місцевої промисловості. Адже від темпів розвитку і технологічного рівня нашої економіки залежить рівень життя кожного громадянина України та інтеграція до Європейського Союзу.

Саме тому до нашої групи входять депутати комітетів з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва, з питань аграрної політики та земельних відносин, з питань національної безпеки і оборони, з питань фінансів і банківської діяльності.

Усі ми маємо досвід роботи у виробничому комплексі та очолювали потужні підприємства, на яких успішно впроваджували нові технології.

Особисто я маю досвід у впровадженні нових технологій, один із проектів, які я успішно реалізував — організація безвідходного виробництва лісової та деревообробної промисловості, а саме виробництва пілетів, яке дає можливість раціональніше використовувати лісові ресурси.

«Держава повинна вкладати інвестиції в інноваційні та перспективні довгострокові проекти сфери виробництва»

ВАЛЕРІЙ ГАЦЬКО, член депутатської групи «ВВП»; народний депутат України; голова підкомітету з питань промислової політики Комітету Верховної Ради України з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва:

— Для побудови ефективного виробничого сектору необхідно залучати значні інвестиції як державні, так і вітчизняних та закордонних інвесторів. Але на сьогоднішній день ми маємо ситуацію, коли мільярди державних коштів витрачаються на різні проекти, які не дають економічного ефекту. Кошти вітчизняних та закордонних інвесторів переважно йдуть у високоприбуткові та швидкоокупні сегменти. Вони практично відсутні у сфері виробництва товарів з високим вмістом доданої вартості, а також інноваційних та перспективних довгострокових проектів в Україні.

Ми позитивно оцінюємо нещодавній державний візит Президента України до Китаю. Прогнозується, що об'єм прямих інвестицій КНР в економіку інших країн в 2010 році складе більше ніж 100 млрд. дол. США. В 2009 році, в період світової фінансової кризи, цей показник становив 56,5 млрд. дол. США. Навіть половина цієї суми, вкладена в економіку України, допомогла б вирішити багато проблем, які накопилися протягом 19 років незалежності України.

«Досягнення високого рівня життя завжди ототожнюється із досягненням європейських стандартів. Лише забезпечивши щорічне зростання ВВП не нижче 6—7%, Україна матиме реальну перспективу членства в ЄС»

Микола ТРАЙДУК, член депутатської групи «ВВП»; народний депутат України; голова підкомітету з питань місцевого самоврядування Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування:

— За оцінками міжнародних експертів, ВВП Китаю в 2010 році зросте на 9,5%, наш лише на 4%. Усі ми знаємо, що саме ВВП є індикатором розвитку економіки кожної країни та підвищення добробуту громадян.

Тому депутати, які входять до нашої групи, розуміють важливість не лише використати досвід цієї країни, але й розвивати співробітництво та кооперацію. Вважаємо, що саме цей візит може стати початком активної співпраці наших країн та дозволить Україні максимально швидко відродити свій виробничий потенціал.

До депутатської групи «За відродження виробничого потенціалу України» увійшли депутати, які переконані, що основа добробуту нації, громадянина і держави — потужний та самодостатній реальний сектор економіки. Нагадаю відомі слова Олександра Сергієвича Пушкіна з Євгенія Онегіна, який вже в ті часи розумів, що саме робить націю багатою та процвітаючою:

*«Как государство богатеет,
И чем живет, и почему
Не нужно золота ему,
Когда простой продукт имеет».*

Наша депутатська група відкрита до співпраці з народними депутатами різних партій та блоків, з представниками на місцях, які розуміють, що тільки потужний високотехнологічний реальний сектор економіки може забезпечити сталий соціально-економічний розвиток держави, розбудову демократичних інституцій, гарантувати державну незалежність та територіальну цілісність України.

У Волинському краєзнавчому музеї презентовано репринтне видання альбому матері Лесі Українки Олени Пчілки «Українский народный орнаментъ. Вышивки, ткани, писанки». Альбом видрукований у Ковельській друкарні на кошти Волинського краєзнавчого музею та працівників музею–садиби Лесі Українки в селі Колодяжному, *інформує наш власкор Микола Якименко*

З 5 жовтня у Києві подорожчав білий хліб. Так, батон у столичних магазинах тепер коштує 3,1 гривні (замість 2,8). Тим часом у столиці дорожчають й інші продукти. Зокрема, за даними експертів, сири коштуватимуть по 120 гривень за кілограм. Як відомо, зросли в ціні крупи та картопля (УНІАН)

У НОМЕР

► *МИКОЛАЇВ*

Захисники тварин проти пересувних звіринців

У Миколаєві біля Каштанового скверу на центральній вулиці Радянській міське товариство захисту тварин разом із активістами Партії зелених та студентами миколаївських вузів організували акцію протесту проти пересувних звіринців і циркових вистав з експлуатацією диких тварин. Треба визнати, однодумців серед городян було багато — тільки за один день під відозвою підписалося майже двісті осіб.

Вл. інф.

► *ХЕРСОНЬСКА ОБЛАСТЬ*

«Зелена вулиця» для дозрілих овочів

Учора в херсонському туристичному комплексі «Фрегат» відбулася перша міжнародна конференція «Розвиток гуртової торгівлі та логістичних центрів сільськогосподарської продукції у країнах ЄС та в Україні». У ній взяли участь начальники головних управлінь АПК регіону, керівники оптових ринків України та Європи, фахівці Європейського Союзу, науковці.

Місце проведення конференції не випадкове. Маючи меліоративні землі і вдосталь сонця, Херсонщина по праву вважається овочевим «цехом» країни. Найближча мета південних городників — збирати щороку по мільйону тонн вітамінної продукції. Вже нинішнього року область наблизилася до цього показника. Голова облдержадміністрації Микола Костяк зазначив, що хоч вирощувати навчилися, та не навчилися торгувати. До того ж, щоб споживати цілий рік власну городину, потрібно відродити старі й збудувати нові сховища та холодильники. Упевнений, що уряд допоможе організувати у нас оптовий ринок овочевої продукції зі складами, сучасною лабораторією, переробкою. Крім того, подано пропозиції щодо відродження консервної галузі краю.

Василь ПІДДУБНЯК.

► *ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ*

Переможницю конкурсу на кращу медсестру нагородили путівкою

Медсестра Вікторія Возбранюк з Рівненської області, яка стала переможцем IV Всеукраїнського конкурсу «Ескулап-професіонал», що його традиційно організовує Мінохорони здоров'я, отримала у нагороду туристичну путівку до семи країн світу.

У санаторії «Поділля» міста-курорту Хмільник, що на Вінниччині, за головний приз змагалися 25 дівчат і жінок у білих халатах з усіх областей держави.

— Наш конкурс сприяє підвищенню престижу такої професії, як медсестра — нелегкої, але дуже потрібної у лікарській справі, — каже член журі Ростислав Сабадишин. — Маємо можливість оцінити рівень фахівців цієї ланки. Водночас добре видно рівень їхньої підготовки у навчальних закладах. Безперечно, слід підвищувати престиж лікарської справи загалом. Частково ми робимо це з допомогою конкурсу «Ескулап-професіонал», який уже став традиційним.

Наступний Всеукраїнський конкурс медсестер відбудеться 2011 року в Рівненській області. Так передбачено умовами конкурсу — фінальну частину змагань приймає той регіон, представника якого перемогла у попередніх змаганнях.

Віктор СКРИПНИК.

Нашого туриста труднощі не лякають

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— До України не заходить жодне наше круїзне судно, оскільки жоден український порт не спроможний його прийняти. Через це держава втрачає чималі гроші, — розповідає генеральний директор одного з турагентств Лариса Слободян. — Ми спеціалізуємося на морських круїзах і хотіли б запропонувати клієнтам подивитися, приміром, Ялту, але, на жаль... Наша компанія є представником провідного світового круїзного холдингу й має намір взяти участь у реконструкції Ялтинського порту.

«Внутрішній туризм в Україні в сезоні, що закінчився, показав приріст 10—20 відсотків — залежно від регіону», — розповідає член президії АЛТУ Борис Зелінський. За даними Міністерства курортів і туризму Криму, кількість відпочивальників на півострові цього року зросла майже на 15 відсотків. Насамперед — за рахунок сусідів із РФ. «Це пов'язано зі сприятливою політичною ситуацією і з тим, що ціни в Криму істотно нижчі, ніж у Краснодарському краї», — пояснює Борис Зелінський. — Крім того, через пожежі, що вирували в середній смузі Росії протягом досить тривалого часу, чимало російських гостей продовжували свій відпочинок».

Хочеться вірити, що не тільки пожежі змушують іноземців звернути свої погляди в наш бік. Проте потрібно визнати: поки що Україна залишається не надто комфортним місцем для вимогливого туриста. І навіть не найдешевшим.

Тому багато хто з наших співгромадян рік у рік віддає перевагу берегу турецькому, а не кримському.

— За 8 місяців кількість українських туристів, які побували в Туреччині, залишилася приблизно на рівні минулого року (421 тисяча), — розповідає аташе офісу з питань культури та інформації Посольства Туреччини в Україні Берат Иилдиз. — Дещо змінилися їхні уподобання. В Анталії побувало на 4 відсотки більше, у Стамбулі потік туристів з України знизився на 17—18 відсотків».

На другому місці за популярністю (після Туреччини) в наших громадян, за підсумками літнього сезону, опинилася Греція, де ціни часом падали до рівня турецьких. Причому ні революційні настрої греків, ні розбиті вітрини магазинів в Афінах не похитнули палкого бажання наших громадян побачити стародавню землю Еллади.

«Зріс також попит на тури до Іспанії, — розповідає директор турфірми Людмила Власенко. — Річ у тому, що в 2010 році ця країна переглянула підходи до оформлення віз. Консульство кілька разів збирало туроператорів для роз'яснення вимог. Якщо вони виконувалися чітко, не було відмови у видачі віз».

Незважаючи на кризу, жага людства до подорожей не слабшає. «Цього року обсяг ринку туристичних послуг, за нашими очікуваннями, повернеться до рівня докризового 2008 року» — вважає в. о. віцепрезидента АЛТУ Йосип Андрик.

На жаль, літній сезон, що за-

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА

кінчився, ознаменувався гучними банкрутствами двох туроператорів, через які постраждали українські туристи. Щоб убезпечити своїх клієнтів від таких неприємностей, Асоціація лідерів турбізнесу пропонує на законодавчому рівні запровадити страхування цивільної відповідальності туроператора перед третіми особами (тобто туристами). «Такий захід просто необхідний, з огляду на можливе скасування ліцензування турагентств, — каже Олена Шаповалова. — Крім того, необхідно впровадити типовий договір із клієнтом, який бу-

дуть зобов'язані використовувати всі турагентства».

Обговорити проблеми галузі організатори Українського туристичного форуму — Асоціація лідерів турбізнесу та держпідприємство «Національний туристичний офіс» — пропонують під час семінарів, «круглих столів» і конференцій. Інтерес до таких заходів зростає, каже Олена Шаповалова. Цього року на форумі представлено близько 100 учасників туристичного ринку. Крім того, виставку відвідає близько 5 тисяч гостей.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Робітники вимагають зарплату й готові на крайні заходи

Більш як 300 робітників Петровського хімічного заводу прийшли під стіни свого підприємства з вимогою виплатити їм заборгованість у зарплаті. За словами учасників акції, вони не одержували грошей вже чотири місяці. Сьогодні всіх їх відправили в безоплатну відпустку, хоча відвантаження готової продукції відбувається щодня.

Водночас директор підприємства Володимир Філін заявив, що робітники заводу

перебувають не в безоплатній відпустці, а на додаткових вихідних. Причину невиклати зарплати він пояснює численними боргами. Більше за всіх заборгувала заводу держава — близько п'яти мільйонів гривень. Але відсутністю зарплати коло проблем не обмежується. Людям доводиться працювати у неопалюваних приміщеннях, замість зимового спеодягу їм видають халат і тапочки. Не дотримується на підприємстві й належне

профілактичне харчування. Після тривалих з'ясувань між колективом і керівництвом заводу було досягнуто деяких угод, але учасники акції однаково налаштовані доволі рішуче. У разі невиклати всієї заробітної плати, вони готові піти на крайні заходи, натякаючи на те, що працюють на хімічному підприємстві й можуть цим скористатися.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

ВІСТІ ІЗ ЗАПОРІЖЖЯ

Привіз картоплю — продавай без ринкового збору

Саме так збирається заохотити продавців із західних регіонів України міська влада Запоріжжя. Однак чи дієвим буде спосіб? Адже нині картоплі на основних ринках міста майже стільки, як в урожайні роки, але ціни кусаються! Приміром, оптом навіть поганенька пропонується за 4 гривні. А вроздріб торгують за 4,8—5 гривень за кілограм. Тож, схоже, все залежить від того, чи впадуть ціни в місцях вирощування або чи здадуться оптовики, щоб хоч якось продати вже дорого закуплену картоплю. Друге можливе лише у випадку відсутності у них примішень для зберігання. На практиці це, за всіма ознаками, вилітється в зимову картоплю за ціною екзотичних фруктів. Адже про якесь централізоване забезпечення вітчизняними овочами вже давно забули.

На острові Хортиця може з'явитися пам'ятник Джону Леннону

Як мовиться, Запоріжжя живе не пам'ятником Сталіну єдиним! Днями, до 14 жовтня, річниця визволення міста від гітлерівців, в одному з його районів з'явиться пам'ятник маршалу Василю Чуйкову — командувачеві 62-ї армії, що стала легендарною під час Сталінградської битви. До речі, напередодні нічного штурму Запоріжжя ця армія була перейменована у 8-му гвардійську, і вже під такою назвою вона визволила місто. Однак і це ще не все. Керівництво однієї із місцевих корпорацій, що вже має досвід встановлення пам'ятників поетам і митцям, висловило ініціативу встановити пам'ятник Джону Леннону з нагоди 70-річчя знаменитого британського музиканта. Попереднє місце для нього — біля приміщення муніципального театру «Vie». Шоправда, річниця Леннона відзначається 9 жовтня, і часу для того, щоб виготовити пам'ятник, а головне — узгодити всі формальності, вже немає.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Жінок запрошують на безкоштовні обстеження

У Дніпропетровську розпочався місячник боротьби з раком молочної залози. В цей період жінки можуть безплатно пройти мамографічне обстеження та профілактичний огляд.

Як повідомили в департаменті охорони здоров'я міської ради, в Дніпропетровську з кожним роком кількість хворих на рак молочної залози збільшується на 1—2 відсотки. Пік захворюваності припадає на 55 років. Ця хвороба — не вирок, запевняють лікарі, на ранніх стадіях вона виліковується у 95 відсотків хворих. Отже, жінки мають це знати, а ще — навчитися прийомом самостійного обстеження та засобам профілактики. З цією метою в Україні 20 жовтня відзначається День боротьби з раком молочної залози.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Дніпропетровськ.

ФОТОФАКТ

Фото В'ячеслава МАДІЄВСЬКОГО (Україном).

У Харкові відбулася акція протесту проти зареєстрованого у Верховній Раді законопроекту «Про мови в Україні».

Сироти матимуть власні помешкання

Уже три будинки для своїх вихованців придбали Володимир та Лідія Жолобчуки із селища Більче-Золоте Борщівського району на Тернопільщині. Будинок сімейного типу вони заснували чотири роки тому, взявши на виховання сімох сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Своїх дітей у Жолобчуків троє. До речі, старша донька, наслідуючи приклад батьків, також прийняла у родину сироту. Тепер Володимир та Лідія дбають, щоб власне житло мали всі їхні прийомні діти, тому й купують будинки у Більче-Золотому та навколишніх селах. Для деяких вихованців довелося відсуджувати квартири у нечесних родичів. Батьки мріють про те, що їхні вихованці обзаведуться сім'ями і житимуть неподалік. Днями велику родину відвідав голова облдержадміністрації Михайло Цимбалюк. Він переконаний, що такий приклад вартий наслідування. Керівник області привіз дітям комп'ютер, взуття та солодощі.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Студенти не хочуть платити за переекзаменування

Близько 200 студентів Таврійського національного університету в Сімферополі пройшлися маршем від свого вузу до будинку Міністерства освіти Криму, протестуючи проти постанови Кабінету Міністрів України, якою запроваджується оплата за прогули, перескладання й надання низки додаткових послуг.

«Приводом для обурення сімферопольських учнів стало те, що постановою Кабміну України визначено плату за додаткові консультації викладачів і переекзаменування, використання матеріальної бази вузів», — сказали організатори маршу. За їхніми словами, вартість відпрацьовування одного пропущеного заняття в університеті варіюватиметься від 37 до 54 гривень. Марш пройшов під гаслом: «Учитися, учитися, ще раз учитися! Безплатно, безплатно, ще раз безплатно!»

Перший проректор Таврійського національного університету Олена Чуян розповіла журналістам, що університет планує ввести лише дві платні послуги для студентів з переліку, що міститься у

постанові Кабміну. Такими послугами будуть перескладання лабораторних робіт, пропущених з неповажної причини, а також повторне вивчення навчального курсу. Проректор пояснила, що студент, який пропустив 30% занять і не склав іспит із трьох разів, має бути відрахований. Однак із затвердженням постанови він отримає змогу знову вивчити предмет, але за гроші. Проте послуга не є обов'язковою, і студента не примушуватимуть за шось платити. Перший проректор наголосила, що перескладання самих іспитів, «як були, так і залишаються безплатними».

Георгій ВЕРВЕС.

Крим.

На знімку: учасник маршу в Сімферополі.

Фото Арвідаса ШЕМЕТАСА (Укрінформ).

Уночі — спати, а не випивати

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За експертними оцінками, щорічно в Україні споживається 12,5 літра чистого алкоголю на душу населення. Та найстрашніше те, що кожного року аудиторія ласих до алкоголю молодшає. Якщо у 90-х Україна посідала середні позиції в Європі за рівнем споживання алкоголю підлітками та молоддю, то нині ми в цьому рейтингу впевнено лідируємо.

— Ми — алкогольна країна. У нас він — доступний і дешевий. Тому не дивно, що, за нашими даними, — каже Ольга Балакірева з Українського інституту соціальних досліджень, — кожен третій шестикласник щотижня вживає алкогольні напої.

Тим самим «грішати» 40 відсотків восьмикласників. Отож те, що щось із цим треба робити, — факт. Питання тільки в тому — що і як.

— Вживання алкоголю стало частиною молодіжної субкультури, — каже пані Балакірева. — А коли щось стає стилем життя — заборона не працюватиме.

Тому в результативність нічного сухого закону пані Балакірева не дуже вірить. Вважає, глобально це ситуацію не змінить: будуть, мовляв, віднаходити альтернативні шляхи. Як-от: переїзні магазини (автівки з алкоголем у багажнику), замовлення «оковитої» телефоном тощо.

— Лише ця норма без прийняття комплексної зваженої політики результату не дасть. Хоча це допоможе запобігти так званій випадковій покупці. Коли, скажімо, люди не знають, що їм робити, і знічев'я купують пляшку.

Між тим, на велику користь від заборони продажу алкогольних напоїв не очікують і прості українці.

— Свого часу депутати прийняли рішення про заборону продажу алкоголю у стінах Верховної Ради до 16 години. Тоді з'явилося поняття «міцна кава». Тобто депутат міг будь-коли прийти у буфет і замовити собі «міцну каву». І йому давали чашку із коньяком, — пригадує журналіст, головний редактор тижневика «Коментарі» Вадим Денисенко. І це, мовляв, було відповіддю на заборону. Того самого журналіст очікує від теперішніх рішень.

— Як на мене, то це просто обмеження моїх прав. У принципі, я ніколи вночі, як то кажуть,

«по наступну» не бігала. Але різні ж ситуації у житті бувають. А якщо у чоловіка чи дитини жар буде і знадобиться робити компреси, а горілки в хаті не виявиться? Що, мені до 10 години ранку чекати?

— запитує киянка Ірина Вікторівна.

А от пенсіонер Василь Іванович переконаний, що користь від заборони буде: «Зиск буде для самогонників і тих, хто торгує з-під поли. А реального толку це рішення не принесе».

Проте, погодьтеся, з чогось таки варто починати. І навіть одна не продана, а тому і не випита пляшка горілки — це вже результат.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Грошей на безпеку бракує

Горлівський хімічний завод отримає кошти для проектування установки з переробки залишків мономітрохлорбензолу, які зберігаються на підприємстві й становлять загрозу довкіллю. Про це повідомив перший заступник голови Донецької облдержадміністрації Сергій Дергунов. Проектування заплановане на наступний рік, проте найбільшою проблемою залишається технологія переробки. «Я там був, розповів про витікання мономітрохлорбензолу необґрунтовані, — запевнив чиновник. — Нині ми вийшли на передпроектну стадію. Уже зрозумілі механізм та установка, яка повинна бути спроектована».

Завод давно припинив активну діяльність і перебуває в стадії банкрутства. Заборгованість із зарплати колективу становить майже шість мільйонів гривень. За словами першого заступника голови облдержадміністрації, погасити борг можна шляхом продажу майна підприємства. Крім того, Мінпромполітики, якому підпорядковується завод, має виділити кошти на ліквідацію залишків тротилу у вентиляційній системі. Третім джерелом небезпеки є залишки пестицидів.

Ще однією техногенною проблемою є процес своєчасної перевірки та тестування джерел

радіації, які використовуються у приладах обліку на шахтах області. Всього на Донеччині — 333 такі прилади. «Аварійних ситуацій на території нашої області не було, але є факти несвоєчасного обслуговування таких елементів». Сергій Дергунов зазначив, що вніс пропозицію на засіданні державної комісії з техногенної екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, щоб фінансування всіх ремонтних та тестових робіт на державних вуглевидобувних підприємствах проходило в державному бюджеті окремим рядком.

Ліна КУШ.

Донецька область.

Викрадені Євангелія повернули церквам

Церквам Івано-Франківської та Чернівецької областей урочисто повернули викрадені старовинні Євангелія. Як уже повідомляв «Голос України», впродовж 2009—2010 років на території цих регіонів сталася серія зухвалих крадіжок із церков. За словами начальника управління МВС в Івано-Франківській області Василя Варцаби, на Прикарпатті постраждали 12 храмів, а в сусідній Чернівецькій області — вісім. Правоохоронці немало попрацювали, щоб знайти і затримати злочинця. Складність операції полягала в тому, що зловмисник виявився людиною приїжджою, та ще й волів діяти самотужки.

Викрадені книги він переправляв до Полтави, а звідти — до Харкова, де 300—400-річної давності Святі книги перепродували за 10, а то й 5 тисяч гривень. Василь Варцаба повідомив, що зловмисник зізнався у всіх крадіжках. Наразі слідство вже завершено, і справу передано до суду. Міліція вирішила віддати святині церквам. Дев'ять Євангелій повернули в прикарпатські храми, два — в буковинські. Але в міліції є ще чотири Євангелія, про які досі не відомо, звідки вони викрадені.

Повернення старовинних Євангелій відбувалося за участі представників влади, духовенства, правоохоронців.

Святі книги повернулися до храмів сіл Пациків Долинського, Сливки Рожнятівського, Голинь і Сивки Калуського, Залуква Галицького районів Прикарпаття та села Млинівці Хотинського району Чернівецької області. На запитання журналістів: «Чи буде після таких випадків посилено охорону храмів?», владика Іоасаф, архієпископ Івано-Франківський і Галицький, відповів, що «проблема не в установленні охоронних систем, а у фінансуванні». Однак представник громади села Пацикова Василь Шевчук запевнив, що в їхньому храмі такі посилять охоронні засоби.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківськ.

Стара Ушиця знову з водою

У селищі Стара Ушиця Кам'янець-Подільського району на Хмельниччині відновлено водопостачання. Комунальний водогін вийшов з ладу наприкінці червня цього року в результаті стихійного лиха. Заливні дощі спричинили прорив гребель кількох ставків, повинь замулила насосну станцію в селищі та всі насосні комунікації. У результаті вода стала непридатна для пиття, і тритисячне селище увесь цей час за-

безпечували підвізною водою. Нині, за інформацією головного санітарного лікаря району Олега Керничного, згідно з результатами мікробіологічних досліджень питна вода в Старій Ушиці відповідає державним санітарним правилам і нормам. Тож стало можливим відновлення роботи місцевого дитсадка та обласного дитячого санаторію «Дністер».

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський.

ФОТОФАКТ

Фото Олександра ЛАПІНА (Укрінформ).

У Кам'янці-Подільському відбувся перший Всеукраїнський фестиваль вільних людей — FreeHumansFest. Мета організаторів — зібрати разом усіх тих, хто пише музику, захоплюється творчістю, займається бойовими мистецтвами, вивчає глибину внутрішнього світу людини й любить екстремальні види спорту.

У НОМЕР

► МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Богемці

виповнилося 105

Унікальне село Богемка, історичне поселення миколаївських чехів, відсвяткувало 105-ліття. Привітати його мешканців зі святом прибули Тимчасовий Повірений у справах Посольства Чехії в Україні Вітєслав Пивонька, голова Чеської народної ради в Україні Людмила Мухіна, глава об'єднання чехів у Празі Олександр Дрбал та інші імениті гості. До Богемки привезли творчі подарунки самодіяльні чеські колективи з Одеської області, школярі й викладачі Врадівської музичної школи, учасники зразкового ансамблю народного танцю «Фантазія».

Як повідомила начальник відділу в справах національностей ОДА Олена Івашко, у цьому селі з 428 осіб 197 — чехи (це 57 відсотків від загальної кількості чехів, які проживають у Миколаївській області). Миколаївські чехи не відриваються від свого національного коріння: в селі ось уже 17 років активно працює чеське товариство «Богемка», яке очолює ентузіастка Ольга Андриш. Створено краєзнавчий куточок, присвячений духовній спадщині чехів, діє недільна школа з вивчення чеської мови, в місцевій бібліотеці зібрано чеські книги, функціонує самодіяльний ансамбль «Богемські фразерки» — активний учасник районних, обласних, всеукраїнських конкурсів і фестивалів національних культур.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

► УЖГОРОД

Митники затримали контрабандного «мисливця»

У пункті пропуску «Малий Березний—Убля» митники спільно з працівниками СБУ та прикордонниками «розсекретили» порушника, який намагався провезти на територію України двоствольну мисливську рушницю. Перетинаючи українсько-словацький кордон пізно вночі, 25-річний українець обрав спрощений режим митного контролю — «зелений коридор». Однак митники та прикордонники вирішили все-таки перевірити хлопця. Спільна група провела поглиблений огляд іномарки і виявила за повітроприймальником, що під капотом моторного відсіку автівки, двоствольну мисливську рушницю в розібраному стані. Інспектори склали протокол про порушення митних правил. Виявлена рушниця та автомобіль марки «Рено», що використовувався для перевезення прихованих предметів, вилучені до рішення суду, повідомила «Голосу України» прес-секретар Ужгородської митниці Вікторія Сенгетовська.

Василь НИТКА.

► СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

На хабарників-податківців чекає суд

Прокуратурою області після розслідування передано до суду кримінальну справу за звинуваченням заступника начальника Державної податкової інспекції в Сумах та його подільника — ревізора-інспектора в отриманні хабара у розмірі 30 тисяч гривень. Встановлено, що ці посадовці вимагали від місцевого підприємця 80 тисяч гривень в обмін на приховування частини порушень, виявлених під час перевірки.

Владислав ЖМУРКОВ.

► КИРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Зарплату виплачували у конвертах

За 9 місяців цього року податківці Кіровоградщини виявили 1686 фактів неповного оподаткування найманих осіб. Після втручання чиновників з ДПА донараховано та сплачено податків на суму 150,2 тисячі гривень.

Зокрема, нешодавно податківці разом з інспекторами праці перевірили один із супермаркетів Кіровограда. В результаті, виявлено 9 охоронців магазину, яким за документами виплачувалася заробітна плата у розмірі від 1000 до 2000 гривень. При цьому записи у трудові книжки працівників не вносилися, передає «ProUA.com».

Прокуратура та міліція затримали голову Лівадійської селищної ради (Велика Ялта, Крим) Анатолія Мамікіна за підозрою у незаконному виділенні 7 ділянок землі на території Ялтинського гірсько-лісового заповідника у власність громадян — *ПРО.ua*.

ДОБРА НОВИНА
► ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Шлюб у відновленій церкві

Перший в Україні храм Пам'яті після оновлення відкрили в селі Кути Буського району. За австрійським досвідом відновлення пам'яток архітектури старовинну церкву зробили привабливою для туристів. Гості зможуть не тільки побувати на богослужіннях, а й ознайомитися з інформацією про відомих вихідців із села, дізнатися про звичаї та традиції краю.

Дерев'яний храм архангела Михаїла, унікальна пам'ятка сакральної архітектури України, збудований в 1697 році сільським теслею Григорієм Сасовським. Зовнішній вигляд церкви, яка до 2010 року була закритою, кілька разів змінювали.

Студенти Університету банківської справи НБУ в рамках акції «Аукціон надій» за два роки назбирали для відновлення церкви майже 250 тисяч гривень. Вони колядували під час Різдва на підприємствах та в банках Львова, на сесіях міської та обласної рад. Найбільше коштів виручили під час благодійних аукціонів.

За студентські кошти перекрили дах, встановили систему пожежогасіння, стенди для музею пам'яті. Найближчим часом церкві повернуть відновлений іконостас, який зберігається у сховищах Олеського замку.

Після відновлення під'їзних доріг пам'ятку архітектури візьмуть під опіку ЮНЕСКО і включать до туристичного маршруту «Золота підкова».

За роки незалежності в країні втрачено майже 200 дерев'яних церков. Якби не студентська акція, храм, який 50 років стояв закритий, перестав би існувати. Відновив церкву майстер Іван Кіф'як, який погодився ще безплатно відбудувати старовинну дзвіницю.

Студенти настільки перейнялися старовиною, що збираються ще не раз приїжджати в Кути на толоки, брати шлюби у відновленій церкві.

Богдан КУШНІР.

На знімку: дерев'яна церква у селі Кути Буського району Львівської області.

Фото Університету банківської справи НБУ.

Таблетка для села

У села Плотини — свято

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Червоним днем календаря він не позначений, але людей зібралося багато. Відкривали новий фельдшерсько-акушерський пункт, і майже кожний житель Плотини був безпосередньо причетний до цієї події. Пункт створювали всією громадою, для чого давали свої кривні гроші. Хто скільки міг. Частину своєї пенсії, причому більше за всіх, внесла ветеран війни Надія Яківна Пономарьова. Санінструктором у складі Третього Українського фронту вона пройшла майже всю Велику Вітчизняну війну, до самої Австрії, винесла з поля бою сотні бійців. Війна підірвала її здоров'я. Активно відгукнувшись на ініціативу громади, пенсіонерка не пошкодувала грошей, щоб медичне обслуговування на селі було «не гірше, ніж у людей». І ФАП справді виїшов такий. Він розмістився у просторому приміщенні, займає чотири кімнати, де працюють три фахівці. У Плотині живе більше 180 пенсіонерів, що становить половину населення. Люди похилого віку часто скаржаться на серце, тому обласне управління охорони здоров'я подарувало селянам кардіологічне обладнання.

На Луганщині поспішають розв'язувати проблеми сільської медицини, не... кваліфікуючись, ґрунтовно.

Щойно-но розрізали стрічку й урочисто відкрили двері нового ФАПу — перед кабінетом терапевта вишикувалася невелика черга. Надія Яківна Пономарьова теж зайшла виміряти тиск: щось сьогодні вона розхвилювалася...

— В області це перший новий фельдшерсько-акушерський пункт, відкритий цього року, і найкращий з усіх існуючих, — коментує начальник управління охорони здоров'я Луганської облдержадміністрації Павло Малиш. — Це приклад того, як місцева влада Станично-Луганського району може розв'язати проблему охорони здоров'я своїх селян, якщо прагне цього, шукає можливості й докладає зусилля.

Передові частини охорони здоров'я

Якщо користуватися військовою термінологією, то фельдшерсько-акушерські пункти на селі можна сміло назвати передовими частинами охорони здоров'я. Мережа ФАПів і амбулаторій на Луганщині досить серйозна — їх більш як 400, причому варто від-

значити той позитивний факт, що протягом останніх двадцяти років жоден із них не був закритий. Уже хоч як складно було їх утримувати у певні роки будівництва нашої держави, але жоден чиновник не підняв руку на те, щоб ліквідувати на селі ці «передові частини». Інше питання — стан таких пунктів і ставлення до них органів самоврядування.

Парадокс ситуації полягає у тому, що така структура, як обласне управління охорони здоров'я, яке, по суті, відповідає за стан здоров'я населення всього регіону, втратила свою функцію впливу на діяльність деяких медичних об'єктів. Річ у тому, що

п'ять років тому високі державні чиновники Міністерства охорони здоров'я ухвалили рішення — всі ФАПи, амбулаторії, дільниці тощо вивести з обласного бюджету й передати на утримання сільським, селищним і районним радам. Зламалася чітка вертикаль, і це спричинило те, що обласне управління охорони здоров'я не керує сьогодні ні медичними кадрами для села, ні фінансуванням сільської медицини, оскільки цим сьогодні займаються сільські та селищні ради. Скажемо відразу, займаються погано. А в окремих випадках — злочинно. По суті, сільська медицина пот-

рапила в залежність від волі, бажання, а іноді й чесності сільського голови. В області є такі приклади, коли керівник громади підвищує собі зарплату, виділивши на медикаменти всього 100 гривень на весь рік, а то й взагалі жодної копійки. Більше того, вирішуючи проблему економії

коштів громади, деякі голови взагалі скорочують ставку фельдшера або урізують її до нерозумних меж.

По суті, сільська медицина потрапила в залежність від волі, бажання, а іноді й чесності сільського голови.

— Я вважаю, що політика охорони здоров'я повинна бути державною, а в Україні досі не вироблені чіткі орієнтири, не зосереджені увага й кошти на болючих точках стану здоров'я нашої нації, — вважає Павло Малиш. — Це призводить до того, що полі-

Степовий Карфаген ХХІ століття,

ОТАК І ЖИВЕМО!

От десь в середині жовтня всі місцеві та й деякі кийівські газети почнуть дружити «ай-я-йй». Що треба щось робити — загинається ж містечко посеред степу! І тоді і в уряді, і в місцевій владі під впливом зчиненого галасу зазвичай завжди знаходяться чергові два мільйони, які після цього «щедро рукою» подають степногірцям. І на рік добиваються майже ґробового мовчання. Бо якщо зиму в Степногірську пережили, то хай скажуть спасибі і за це...

Як відомо, у 1987 році місцева новозбудована шахта дала першу руду. Містечко, що виросло на пагорбах по обидва боки від Сухоіванівського, стає престижним місцем проживання...

Аж тут грянув 1996 рік. І з'ясувалося, що возити марганцеву руду з Африки КОМУСЬ набагато вигідніше, ніж добувати її за 25 кілометрів від

тика держави з охорони здоров'я людей залежить від погляду й суджень чергового міністра. Має він право на свою позицію й свій погляд на проблему? Звичайно, має. Але тільки в рамках чіткої державної політики, яка має виконуватися. Я вважаю, що пріоритетом на селі повинна стати сімейна медицина й на її розвиток не треба жаліти коштів.

Пріоритетом на селі повинна стати сімейна медицина, і на її розвиток не треба жаліти коштів.

За структурою захворюваності сільського населення Луганщини на першому місці стоять хвороби серцево-судинної системи, на другому — онкологічні захворювання, й третю позицію займають травми й отруєння. Всі ці три позиції дають більш як 80% всіх смертей мешканців сільської місцевості. Ситуація складна й вирішувати її складно саме через ту причину, що зламано вертикаль, у результаті чого фельдшерсько-акушерські пункти й амбулаторії, районні лікарні перейшли під дах бідних сільських громад і районних рад. Павло Малиш вважає, що ситуацію в певній мірі виправить обласна програма розвитку охорони здоров'я населення регіону. Її вже схвалено, прийнято депутатами області, проходить сьогодні «обкатування» у районах і містах і після обговорення наприкінці року буде прийнято. Предметом головної уваги області в 2011–2012 роках буде боротьба із серцево-судинними захворюваннями, онкологією, травмами, дитячою смертністю тощо. Окремий розділ програми присвячений розвитку сільської медицини, в якому зроблено акцент на забезпеченні села медичним обладнанням, медикаментами та кадрами.

Кадри вирішують усе. І стан здоров'я людини теж від них залежить

Якщо взяти абсолютну цифру, то практичний дефіцит тільки лікарів становить в області одну тисячу осіб. І це при тому, що в

основних споживачів. Та що там за 25 кілометрів! За словами Степногірського селищного голови Ірини Кондратюк (*на знімку*), був період, коли ливарний цех, створений на промайданчику однією дніпропетровською фірмою для виготовлення заготовок феросплавного виробництва, завозив одну із складових — марганцеву руду з Австралії. І це за умови, що згаданий цех розташований лише за 50 кроків від створа степногірської шахти. На той час уже затопленої ґрунтовими водами, які просто припинили відкачувати, і з безжалюно вирізаними металоконструкціями. Вирізаними, зрозуміло, не рядовими «металістами»...

Уся друга половина 90-х років пройшла під схлипування всіх і вся причетних, і не дуже, про важку долю чудового містечка. Пам'ятається, що Президент Леонід Кучма ледь не особисто з газовим ключем у руках запуслав місцеву котельню. Пам'ятається, який ентузіазм і настирливість демонстрував колишній запорізький голова облдержадміністрації і вже колишній міністр ЖКГ Олексій Кучеренко. Це щоб уже навесні 2001 року запрацювала шахта, а отже, у Степногірськ повернулося життя. Однак спільними зусиллями Мінприроди і Мінпромполітики, Фонду держмайна і в якийсь період об-

Луганську є свій медичний вуз. Свого часу медуніверситет щорічно випускав 400—450 фахівців. Якщо проаналізувати статистику, то саме такої кількості медиків область щорічно й потребувала, враховуючи, що щороку 370—410 медиків залишали державну медицину, ідучи на пенсію, у приватні структури чи просто вмираючи. Сьогодні Луганський медичний університет випускає щороку всього 200 «бюджетників», до того ж частина випускників таких дефіцитних в області спеціальностей, як педіатр, фтизіатр, розподіляється у різні регіони країни. Сьогодні в області працює трохи більше 9 тис. лікарів, кожний четвертий з яких досяг пенсійного віку.

У сільській місцевості ситуація з медичними кадрами складніша, ніж у промислових регіонах. І зрозуміло чому: ні нормальної зарплати, ні житла. Утім, в області є дуже хороший досвід роботи районних рад зі створення умов для роботи та життя медиків сільської місцевості. У Білокуракинському районі, приміром, можна сказати, зробили прорив у сільській хірургії. Завдяки вольовому рішення керівників району були виділені кошти для закупівлі сучасного обладнання для хірургічного відділення районної лікарні, залучені та-

лановиті лікарі й вирішено їхнє квартирне питання. Лікарня укомплектована всім необхідним. Причому хірурги не ділять «наш пацієнт і не наш», тому надають допомогу кожному, хто звернувся, навіть якщо він із села сусіднього району.

У Новопсковському районі для розв'язання житлових проблем своїх медиків депутати ради виділили будинок колишнього дитячого садка, в якому обладнали більше 10 квартир, що мають автономне опалення та велику житлоплощу. Скажімо, 2-кімнатна займає близько 80 кв. м. У цих районних сільських лікарнях працює багато молодих фахівців, які використовують передові методи лікування сільських трудівників. Ні Білокуракино, ні Новопсков не є економічно розвиненими районами, і коштів на соціальні потреби тут також не вистачає, як і в інших сільських регіонах. Але медицина розвивається, завдяки тому, що керівники розуміють важливість турботи про здоров'я своїх людей. А взагалі процес закріплення медичних кадрів на селі дуже тривалий. Йдеться не лише про житло, а й про досвід роботи, про, свого роду, наставництво. Але й ж без фахівців обласної клінічної лікарні сільському трудівникові також не обійтись.

Кулак. Це про клінічну обласну лікарню

За великим рахунком, обласна клінічна лікарня повинна бути найдосконалішою медичною установою регіону. На жаль, цьому статусу вона поки що не відповідає. Тут, наприклад, не роблять операцій на серці, хоча саме у Луганську двадцять років тому такі операції були зроблені вперше в Україні.

Незважаючи на те, що щорічно в області фіксується більше 7 тис. різних травм, від яких 5 тис. потерпілих помирає, у Луганську немає медицини катастроф, у той час, як саме тут деякий час тому лікар Геннадій Можаяв почав створювати реанімаційно-протишокові групи, які започаткували медицину катастроф.

Обласну лікарню Павло Малиш образно називає кулаком, який повинен пробити дорогу луганській медицині. Для цього потрібно багато. Йдеться про такі глобальні речі, як будівництво, створення кількох центрів. Передусім — кардіохірургії, медицини катастроф, діагностики. Починається будівництво операційно-реанімаційного, лабораторного та діагностичного блоку обласної онкологічної лікарні, що повинен відкритися вже наступного року. (Кабінет Міністрів виділив для цього 7 млн. грн.). Для Луганщини, яка кожного року реєструє 7 тис. нових випадків ракових захворювань, поява такого блоку дуже важлива.

Правильно кажуть, що відразу нічого не буває. Ну, а якщо такий успіх і трапляється, то надовго не затримується. На Луганщині поспішають розв'язувати проблеми сільської медицини, не... кваплячись. У тому розумінні, що не чекають появи державної програми з охорони здоров'я, а вже виробили свою концепцію, свої підходи до вирішення проблем, над виконанням якої почали працювати. Тільки от грошей не вистачає...

Алла АНТІПОВА.

Луганська область.

На знімках: начальник обласного управління охорони здоров'я Павло Малиш; ветеран війни Надія Яківна Пономарьова більше за всіх здала грошей на будівництво сільського ФАПу.

Фото автора.

РЕГІОНИ

Курсанти врятували бабусю

Курсанти Прикарпатського юридичного інституту Львівського державного університету внутрішніх справ Микола Кузь та Іван Цигак (**на знімку**) врятували життя мешканці села Підлісся Тисменицького району 77-річній Анастасії Царук. Того дня вони були в добовому наряді.

Під час обходу території навчально-тренувального центру «Лисець», що неподалік Івано-Франківська, заприїмили на дні відвідного каналу літню жінку, поряд з якою валялися розкиданий одяг і взуття. Жінка трималася за голову, з якої текла кров, і не реагувала на оклики. Хлопці повідомили про подію начальника центру, витягли жінку з каналу і надали їй першу медичну допомогу. А потім ще 300—400 метрів несли її на носилках до дороги, куди під'їхала «швидка допомога». Зараз потерпіла — в обласній клінічній лікарні. У неї — черепно-мозкова травма, забиття рук і ніг. Пані Анастасія не пам'ятає, що з нею сталося. Рідні ж розповідають, що того дня вона пішла в ліс по гриби. Вийшовши до озера, селянка, вочевидь, послизнулася і впала з високого берега, вдарившись головою об бетонне дно каналу.

Це вже не перший випадок, коли курсанти допомагають людям. Їм неодноразово доводилося шукати заблукалих грибників, адже полігон займає близько 900 гектарів, на яких є і ліс, і озеро, що приваблює сюди доволішніх мешканців. Не так давно їм довелося витягувати з трясовини дачницю. А якось виявили на території 10 зенітних снарядів часів війни.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Фото прес-служби ГУ МНС в Івано-Франківській області.

який Ще стоїть, мало того — не дозволяє остаточно зіпсувати запорізьку демографічну статистику

пради, а в якийсь — облдержадміністрації вдалося й ці, й інші потуги благополучно пустити у свисток.

— Наприкінці грудня 2009 року без жодних оголошень відбувся конкурс з продажу одразу семи так званих рудних полів, — каже селищний голова Ірина Кондратюк. — Тобто надр, теоретично, семи шахт. Кому продано? Начебто якийсь фірмі із Запоріжжя. Що то за фірма, досі з'ясувати не

вдалося. Дуже схоже на те, що можливі роботи не тільки на першому рудному полі, де так і не відновила роботу шахта, а вже й на наступних буде заблоковано».

Що ж маємо в результаті всіх цих маневрів? Та те, що Степногірськ вже скоро 20 років — без війни, без землетрусу і всілякої пошесті — не живе, а бідує. Створюючи всім, від Києва і до Василівської райради, лишень проблеми. «Та скільки вже можна тут стояти з простягнутою рукою?» — кажуть прохачам із Степногірська відкритим текстом. «Та нам не потрібні гроші — дайте шахту або інше містоутворююче підприємство! — буквально рефреном повторює Ірина Кондратюк. — Бо навіщо зірвали зі всього

Радянського Союзу п'ять тисяч людей і звезли їх у ці 9-поверхові «шпаківні»? Щоб із 2004 року вони сиділи тільки на опаленні електрокалориферами? Щоб вода — двічі на день по три години, та й та з домішками півтаблиці Менделєєва? Щоб робота — тільки у Запоріжжі (маршрутка — шість гривень в один кінець), де, як тільки-но почалася криза, всіх степногірців одразу позвільняли — навіщо ганяти за ними заводські автобуси?»

— Розумієте, ми тут не прохачі і не ледарі, — навіть трохи емоційно каже Ірина Анатоліївна, — всі якось пристосувалися. Подивіться, кругом чистенько, прибрано — все, що можемо зробити самі, ми робимо. Однак тільки-но пропадає електрика, а містечко «висить» лише на одному так званому фідері, настає «кінець світу» — ні тепла, ні світла, ні приготувати їжу. У степу порвані дроті — швидше норма, ніж НП... Щодо «кучминої» котельні, за яку окремі діячі й ордени отримали, то вона спроектована для роботи на рідкому паливі. І вже у 2004 році люди не могли розрахуватися з боргами — виходило по 7 гривень за квадратний метр площі. Та й якби це було тепло! Адже батареї — як лід, а треба платити такі шалені гроші. Через те жителі й

відмовилися від отримання централізованого тепла. У 2007 році після візиту до Степногірська тодішнього віце-прем'єра Володимира Рибак з держбюджету дали 15 мільйонів на підведення газу. Підвели 20-кілометрову трубу з-під Оріхова, а ось на газорозподільчу станцію грошей вже не вистачило. Окрім того, надійшло кілька мільйонів на ремонт 12-кілометрового водоводу. Відремонтували сім кілометрів. А далі, в 2008 і 2009 роках, на інфраструктуру Степногірська з держбюджету не було виділено жодної копійки. Власне, як і в 2010-му теж. Тож є труби, зариті в землю, але немає ні газу, ні нормального водопостачання.

— Був би хоч газ, — продовжує селищний голова — було б життя. Адже котельня не пограбована, її хоч завтра запускай у роботу — селищна рада утримує чотириох сторожів. Тому із заманою форсунок ця котельня могла б нормально працювати на газі. Власне, тут можливі варіанти: індивідуальне теплопостачання, наприклад, на віддаленому третьому мікрорайоні, модальні котельні на кожен будинок тощо»...

Але в держави грошей, щоб завершити роботи, немає, це вже ми від себе додаємо, як немає і того, що хитро називається політичною волею. Остання дуже знадобилася б, щоб поставити на місце насільки впливових, настільки ж і безжалісних людей і розбло-

Степногірськ вже скоро 20 років — без війни, без землетрусу і всілякої пошесті — не живе, а бідує. Створюючи всім, від Києва і до Василівської райради, лишень проблеми.

кувати роботу шахти. А працювала хоча б вона — навіть без балансоутримування нею тепло- і водомереж, були б якісь відрахування до бюджету селища і робота степногірцям. А це вже значно спрощувало б життя останнім.

На щастя, навіть і без того спрощення в містечку шахтарів-пенсіонерів (уже всі гірники першого призиву досягли пенсійного віку) життя продовжується. І кілька років у Степногірську народжуваність перевищує смертність. Тож, хай і з допомогою батьків, влада готує приміщення під збільшення кількості груп у садочках.

Символічно, що при самому в'їзді до містечка примостилося кафе «Карфаген». Мабуть, якийсь оригінал саме так назвав заклад, щоб підкреслити очевидне: вже надто велика група товаришів поставила собі за мету зруйнувати степовий Карфаген. А він вперто стоїть. І навіть візуально не подає ознак занепаду. Але чи надовго його ось такого вистачить?

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя—Степногірськ.

Президент Віктор Янукович затвердив нове положення про Національну премію імені Шевченка та її комітет. Згідно з документом, скорочується кількість щорічних премій (УНІАН)

Українського офіцера Сергія ГРАБСЬКОГО, який із лютого 2009 року по березень 2010 року проходив військову службу на посаді головного радника-інструктора Національного оперативного центру Прем'єр-міністра Республіки Ірак у складі тренувальної місії, нагороджено медаллю НАТО за особисті заслуги та професіоналізм, проявлені при виконанні завдань, повідомляє Укрінформ

«Через два місяці Кременчуцький зерновий термінал збудуємо», —

пообіцяв генеральний директор ТОВ СП «Нібулон»

Герой України Олексій Вадатурський, хоча в цьому ніхто й не сумнівався

«Нібулон» давно довів, що вмів будувати швидко, якісно та в намічені терміни. Про це говорили й на Полтавщині, де відбулася урочиста церемонія початку будівництва Кременчуцького перевантажувального зернового терміналу ємністю 75,6 тисячі тонн. Кременчуцький об'єкт заплановано ввести в експлуатацію вже через два місяці.

Нині ведеться активна підготовка до будівництва комплексу, закладено причальну стінку довжиною 250 метрів, плануються днопоглиблювальні роботи, щоб причал зміг приймати як вантажні, так і пасажирські судна. Загалом на будівництві буде задіяно 50 будівельних організацій, а це більш як тисяча висококваліфікованих робітників різних спеціальностей.

Голова Полтавської обласної адміністрації Олександр Удовиченко та міський голова Кременчука Микола Глухов на церемонії закладення терміналу наголосили на незаперечному значенні діяльності «Нібулону» в Полтавській області, а також на гострій необхідності якнайшвидшого визнання масштабної інвестиційної програми компанії з відродження українських річок як судноплавних артерій на національному рівні.

За словами Олександра Удовиченка, Президент країни поставив завдання запропонувати інвестиційно-інноваційну програму. За один рік усього не виконати, але це генеральна лінія, і її потрібно втілювати в життя. На його думку, такі проекти доводять, що це реально й можна зробити: тісне співробітництво лідера зернового ринку з областю — лідером зерновиробництва має бути максимально плідним. Тому місцева влада зробить усе можливе, щоб надалі посилити економічний ефект від спільної роботи з інвестором. Завдяки «Нібулону» в області вже не перший рік розвивається аграрна й транспортна інфраструктура сільського рівня, вибудовується замкнутий цикл виробництва, створюються постійні робочі місця, проводяться благоустрій міст і селищ, впроваджуються міжнародні стандарти аграрного виробництва, забезпечуються соціальні потреби області, наповнюється місцевий бюджет.

У свою чергу, Микола Глухов наголосив: «Ми дуже сподіваємося, що з будівництвом цього підприємства та визнанням на рівні уряду цієї інвестиційної програми місто стане привабливішим для капітальних вкладень. Адже будівництво технологічного, економічно ефективного й екологічно безпечного терміналу у великому промисловому центрі області сьогодні є гострою необхідністю. У рамках співробітництва з «Нібулоном» найближчим часом буде відремонтовано й обладнано стадіон, проведено благоустрій паркової зони, а завдяки подарованому компанією спеціалізованому автомобілю «КрАЗ» місто зможе впорядкувати дороги.

Наша довідка

«Нібулон» успішно реалізує масштабний інвестиційний проект із відродження українських річок як транспортних артерій та спорудження сучасних зернових комплексів. Обсяг інвестицій у проект сягнув 470 мільйонів доларів США. В рамках ініціативи передбачено будівництво 57 несамохідних і самохідних суден, зокрема, 14 морських і річкових буксирів, а також 17 елеваторів, з яких 10 — річкові комплекси на Дніпрі, Південному Бугу тощо. Водночас уже побудовані й успішно працюють 24 несамохідні судна й 3 буксири, а також 3 річкові термінали (Черкаська, Полтавська та Запорізька області) і 5 елеваторних комплексів в області. Найближчим часом буде відкрито новий зерновий термінал у селі Мар'янівка й до кінця року побудують ще три річкові термінали на Південному Бугу в Миколаївській області.

— Кременчук — вдала транспортна розв'язка в аграрній інфраструктурі Полтавського регіону. Наші елеватори для зручності аграріїв і оптимізації перевезень розміщено на Полтавщині через 60—80 кілометрів, — наголосив генеральний директор «Нібулону». — В цьому випадку виробники регіону разом із нами зможуть стати учасниками зовнішньоекономічних контрактів і забезпечувати поставки зерна, приміром, на ринки Єгипту, Сирії, Саудівської Аравії, Бангладеш, Північної Кореї або Японії за світовими цінами й з макси-

Фото Кирила АХТИМОВИЧА

мальною економією транспортних витрат. У технологічному плані наша компанія постійно розвивається та вдосконалюється, щоб повною мірою відповідати високим міжнародним стандартам. Це підтвердив і міжнародний екологічний аудит. «Нібулон» заслужено пишається не тільки екологічними показниками виробництва, а й новаторськими стандартами соціальної політики.

До речі, Кременчуцький зерновий термінал — сьомий елеваторний комплекс компанії «Нібулон» на Полтавщині. В рамках інвестиційного проекту тут побудовано три елеваторні комплекси й річковий термінал, а також два річкові термінали в Черкаській і Запорізькій областях. Найближчим часом на Полтавщині буде введено в експлуатацію ще один елеватор — в селі Мар'янівка Гребінківського району.

Найближчими днями пройдуть урочисті заходи, приурочені до початку будівництва перевантажувального річкового терміналу в Новій Одесі. Там на сьогоднішній день повним ходом ведуться підготовчі роботи. Протягом двох-трьох тижнів у Миколаївському та

Вознесенському районах розпочнеться будівництво ще двох річкових терміналів. Інвестиційний проект у Миколаївській області та інших регіонах України компанія реалізує тільки завдяки підтримці влади. Без її допомоги було б марно починати реалізацію в Україні такого грандіозного інвестиційного проекту. Голова Миколаївської облдержадміністрації Микола Круглов взяв на себе підвищені зобов'язання стосовно реалізації інвестпроекту з відродження судноплавства на річці Південний Буг.

Символічно, що Кременчуцький термінал завершує інвестиційну програму першого етапу будівельних робіт. Але, як наголосив Олексій Вадатурський, «Нібулон» як соціально відповідальна компанія на цьому не зупиниться — будуть інші проекти та інші добрі справи.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Миколаїв—Кременчук.

На знімку (зліва направо): міський голова Кременчука Микола Глухов, Герой України Олексій Вадатурський і голова Полтавської облдержадміністрації Олександр Удовиченко закладають капсулу зі зверненням до нащадків.

СПОРТ

У Бразилії нема другого складу...

Футбол. Позавчора Юрій Калитвинцев (на знімку) зустрічався з представниками ЗМІ. Пропонуємо частину цієї розмови.

— Попереду два матчі збірної України. Яка тривалість збору, які завдання ставите перед командою?

— За часом збір буде таким же, як і попередній. Ми граємо 8-го й 11-го. Завдання в нас одне: якість гри. Природно, не забуваючи про результат. Ми йдемо поступально, і перша зустріч у нас із Канадою. Крім результату постараємося показати ще й гарну гру. Про другий двобій, із Бразилією, будемо думати після Канади. Час є, але його не так багато. Зараз хлопці трохи стомлені емоційно. От і треба вивести їх на якийсь позитивний психологічний рівень і награти певні моменти перед першим матчем, не забуваючи про наступні.

— Поки що ви виконуєте обов'язки тренера. Чи не гнітить вас постійна інформація в пресі, що збірну повинен очолити той чи той і називаються прізвиська?

— Намагаюся це не читати. Мені це нецікаво. Цікавлюся своїми завданнями. Я професійно підходжу до своєї справи, не думаю про те, що буде виконком. Коли він проходитиме, тоді сядемо з іншими кандидатами й поспілкуємося. У них будуть свої аргументи, у мене свої. А кого вибере виконком, подивимось.

Фото Павла КУБАНОВА

— Ви зустрічаєтеся з Канадою, одним з аутсайдерів світового футболу, і Бразилією — одним з лідерів...

— Ми спеціально так підібрали — почати з родоначальників хокею й закінчити з грандами на території родоначальників футболу. Насправді не було ніяких спеціальних домовленостей, користуємося будь-якою нагодою. Ми не диктуємо умови, тому що в багатьох команд іде відбірний цикл. Спасибі величезне федерації, уклін від нашої команди, що вони знайшли нам Бразилію. Це буде цікаво.

Канада дуже серйозна команда, я вам без жартів кажу. В основному грають усі в Європі, практично жодного корінного канадца, всі натуралізовані. Грає також хлопець із Нідерландів, що по якихось параметрах не підійшов збірній своєї країни. От він і вирішив виступати за Канаду. З 18 футболістів, що прилетіли в Київ,

більшість грає у Європі: шестеро в Німеччині, двоє в Англії й по одному в Норвегії, Португалії, Італії, Нідерландах, Туреччині. Я дивився три матчі за участю канадців — організована команда, грає 4—5—1, є свої лідери. Буде непроста зустріч. Це не Чилі, що любимо пововтузитися з м'ячем, ця команда намагається грати на контратаках, є досить швидкі виконавці, і вони дуже організовані діють в обороні. Щоб це все розкрити, нам доведеться докласти максимум зусиль.

— А бразильці часом не привезуть другий склад?

— В тім списку, що я бачив, відсутні тільки два-три чоловіка з основи. Не став би взагалі говорити, що в Бразилії є другий склад. Вони три збірні можуть зібрати, легко! Ну, а поставлять другий склад — ми теж поставимо другий. Щоб не було розмов. А то обіграємо Бразилію, скажуть: «Ха, це другий склад!» Програємо — скажуть: «Кому ви програли?» Нема в Бразилії другого складу!

— Ви побували на зустрічі «Шахтар» — «Динамо». Які у вас враження?

— Відмінний матч! Я беру не якість гри, а азіотаж на стадіоні, напругу. Мені він дуже сподобався, і я повністю згодний з Олегом Романовичем Лужним: чим більше буде таких матчів, тим корисніше для нашого чемпіонату й тим швидше він ростиме...

Розподілили обов'язки

У Польщі відбудеться 15 матчів, в Україні — 16.

Такий план-календар Євро-2012, затверджений на засіданні Виконавчого комітету УЄФА, яке відбулося в Мінську. Харків і Львів приймуть по три матчі групового етапу турніру, Київ і

Донецьк — по три матчі групового етапу та чвертьфінал.

За Донецьком також право на півфінал турніру, а Київ прийме фінал, котрий має відбутися 1 липня 2012 року. Збірна України матчевідкриття турніру в групі D проведе в Києві, інші два матчі національної збірної прийме Донецьк.

У Польщі лише матчі групового турніру приймуть Вроцлав і Познань. Гданськ і Варшава приймуть ще чвертьфінали, також за Варшавою і півфінальна гра.

Лужний працюватиме до грудня

Обов'язки тренера «Динамо» до грудня цього року виконуватиме Олег Лужний. Про це заявив президент столичного клубу Ігор Суркіс.

— Усі чекають, що я призначу Бурая або Блохіна. Я не робитиму цього тепер. Жоден фахівець, котрий поважає себе, до нас у цей період не прийде. Виконувати обов'язки тренера буде Лужний. Дай Боже, щоб у нього виходило і мені до кінця року не треба було нічого вживати. А я сконцентруюся на можливості спокійно визначитися. І в грудні оголошу про нового наставника. Хоча, можливо, у Лужного все вийде. Тоді мені про когось іншого й думати не доведеться. А Блохін і Бурак розглядаються, як і всі інші кандидати.

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Угорщина потопає у хімічних відходах

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Червоний шлам — це осад, що утворюється під час очищення бокситу у виробництві глинозему. Він містить важкі метали і луги, шкідливі для людини та довкілля. Місцевих мешканців було евакуйовано протягом доби. На місці аварії працюють загони хімзахисту. «Обставини аварії з'ясовуються», — повідомив міністр внутрішніх справ Угорщини Шан-

дор Пінтер. — Поліція перевіряє греблю. Триває конфіскація документів, що допоможе встановити, чи були порушення під час будівництва дамби, і як відбувалося її обслуговування». Керівництво заводу поки що ситуацію не коментує. Прес-служба МНС України вчора поширила заяву, що загрози потрапляння шламу в річку Тиса, що тече територією України, немає. А ось ЗМІ

Сербії, Болгарії та Румунії із занепокоєнням дискутували, чи потрапить червоний шлам до вод Дунаю. Між тим триває робота з деактивації вражених територій. За словами фахівців, щоб очистити ці території, знадобиться не один тиждень. Але навіть опісля про використання місцевих земель з сільськогосподарською метою на багато років доведеться забути.

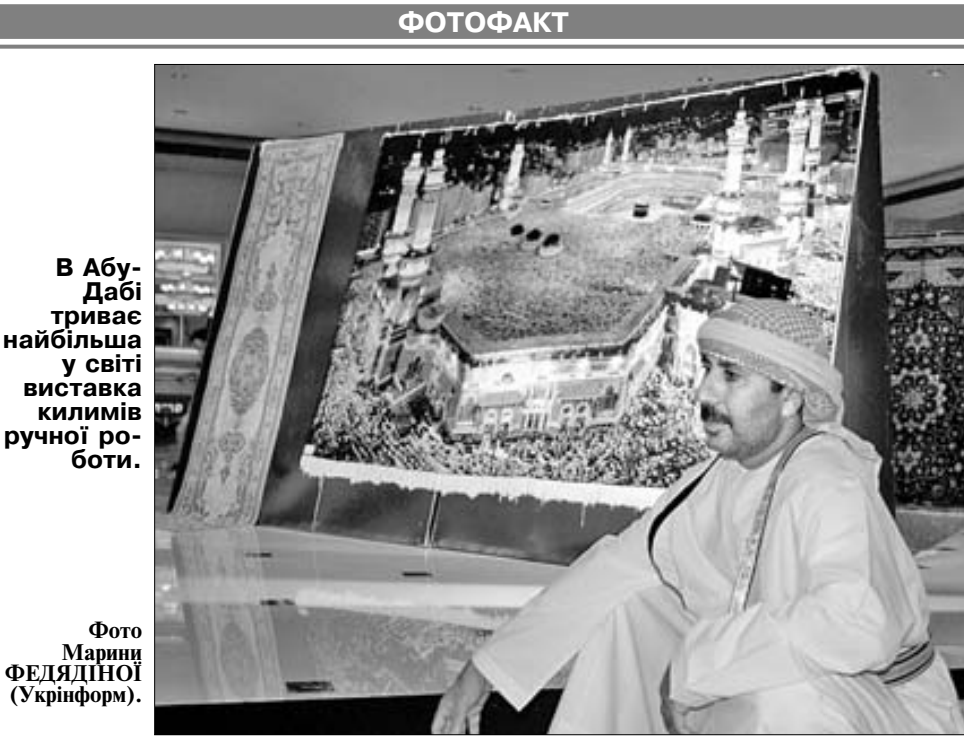
До речі, через відсутність ефективних технологій переробки червоного шламу, ці відходи переважно складаються у спеціальних шламосховищах. В Україні щороку утворюється не менш як 1 млн. тонн червоного шламу. Його відвали займають величезні території. Загального розв'язання проблеми утилізації червоного шламу на сьогодні у світі немає.

Наталя ОНИЩУК.

Три роки в'язниці за махінації з неповними п'ятьма мільярдами євро

Колишнього трейдера французького банку «Сосьєте Женераль» Жерома Керв'єля, котрий завдав своєму банку збитків на 4,9 мільярда євро, вчора засудили до трирічного тюремного ув'язнення. Ще два роки Керв'єлю буде заборонено займатися трейдерською діяльністю, повідомляє агентство Франс-Прес.

Паризький суд також ухвалив, що Керв'єль повинен відшкодувати банку завдані ним збитки. З яких коштів він це робитиме, поки що невідомо. Також не повідомляється й про те, чи будуть Керв'єль або його адвокати подавати апеляцію. Жерома Керв'єля було визнано винним за всіма пунктами обвинувачення. Але сам трейдер своєю провини не визнав. Він неодноразово стверджував, що керівництво банку знало про його операції, які значно перевищували ліміти. На думку засудженого, його дії не були заблоковані системою безпеки, бо він приносив прибуток банку. Трейдер також зазначав, що працював не для того, аби збагатитися, а для того, щоб керівництво звернуло увагу на його вдалі дії.

В Абу-Дабі триває найбільша у світі виставка килимів ручної роботи.

Фото Марини ФЕДЯДІНОЇ (Укрінформ).

У «Союзній державі» інформаційна війна

Схоже, що Кремль у майбутніх президентських виборах у Білорусі робить ставку не на Олександра Лукашенка. Дмитро Медведев у своєму виступі у відєоблозі звинуватив свого білоруського колегу у безчесності й антиросійській риториці. На думку президента РФ, Олександр Лукашенко веде передвыборну кампанію на антиросійських гаслах, забуваючи про пільгові поставки нафти та газу майже на 4 млрд. доларів на рік, повівся «безчесно» у питанні визнання незалежності Південної Осетії й Абхазії. Дмитро Медведев порадив білоруському колезі розібратися із численними викраденнями людей, до яких Росія небайдужа, а не намагатися посварити його із прем'єр-міністром Володимиром Путіним.

Москва показово «висікла» свого найнадійнішого союзника. «Союзна держава», яка існувала лише на папері, у пропаганді російських і білоруських ЗМІ дала глибоку тріщину. Кремль розширює свої контакти з тими білоруськими політиками, які можуть скласти конкуренцію на нинішніх президентських виборах у Білорусі. Російський опозиційний політик Володимир Рижков в інтерв'ю «Голосу України» заявив, що «союзу Білорусі та Росії — кінець, а значимі домовленості провалено, багато союзних органів не створено, немає єдиної валюти, нинішній Митний союз майже повністю складається з вилу-

чень». Водночас Олександр Лукашенку завжди вдавалося інформаційно перегравати Кремль. Він зібрав у Мінську близько двохсот російських журналістів і попередив Дмитра Медведева, що «втрагити Білорусь для Росії — це катастрофа. Катастрофа не тільки геополітичного масштабу, а й насамперед — морального». Якщо бути об'єктивним, то Москва перша почала телевізійну війну проти Лукашенка. У вересні, на федеральних російських телеканалах показали документальний фільм із красномовною назвою «Хрещений батька». У фільмі білоруський лідер недвозначно обвинувачується в ор-

ганізації вбивств і безслідних зникненнях своїх політичних супротивників і просто неугодних політиків. «Бацьку» пригадали все, аж до його позитивних оцінок Гітлера й декларованого наміру організувати життя у Білорусі за зразком Німеччини 30-х років. Водночас у російській столиці прекрасно усвідомлюють, що майже всі кандидати у президенти Білорусії не стануть для Кремля подарунком. Як правило, це відверті «західники», які орієнтуються на європейські політичні цінності, а багато хто з них помічений у відвертих русофобських настроях. Тому у Москві бояться білоруської «помаранчевої революції». Принаймні про це говорять відкрито депутати Державної Думи, запевняючи журналістів, що цього не станеться, бо у Білорусі свої особливості «політичного поля». При цьому урядовці не забувають розповідати про «ренесанс» у російсько-українських відносинах після приходу до влади Віктора Януковича.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

Словацькі генерали побували під Овручем

На Житомирщині в рамках військово-історичної поїздки, присвяченої 65-й річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні, побувала делегація громадської організації «Клуб генералів Словацької Республіки» у складі шести генералів та одного полковника. Вони спілкувалися з активом обласної ветеранської організації та представниками всеукраїнських ветеранських організацій, вручили кільком із них почесні відзнаки клубу (на знімку). Разом з командиром 8-го армійського корпусу генерал-майором Віктором Муженком та іншими офіційними особами словацькі гості поклали квіти до Монумента Слави в Житомирі.

Члени делегації відвідали Овруцький район, вшанували пам'ять словаків, які за-

гинули тут під час Другої світової війни. З цим краєм Словаччину пов'язує особлива сторінка історії, в яку золотими літерами вписано ім'я Яна Налепки. 1941 року фашистський маріонетковий уряд Словаччини направив частину, в якій він служив, на окуповану територію України. Начальник штабу 101-го словацького полку Ян Налепка створив у цій частині антифашистську патріотичну групу і на початку 1942 року встановив зв'язки з радянськими партизанами, а 15 травня 1943 року група словацьких солдатів і офіцерів вилася в лави месників. У з'єднанні Олександра Сабурова Ян Налепка під псевдонімом Репкін очолив словацький партизанський загін, який не раз відзначався в боях із фашистськими загарбниками. Відважний словак загинув під час визволення Овруча від окупантів 16 листопада 1943 року.

Яну Нелепці (Репкіну) посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу. На своїй батьківщині він нагороджений орденом Білого Лева першого ступеня. В Овручі йому споруджено пам'ятник, його іменем названо школу, в якій діє музей, експонати якого розповідають про життя і подвиг словацького побратима.

До речі, навесні цього року Овруч уже приймав гостей із Словаччини, серед яких був і брат Яна Налепки Йозеф.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Фото Катерини ТАРАНОВСЬКОЇ.

Китай і Японія відновили переговори

Учора представники японської та китайської делегацій, що прибули на форум «Азія—Європа» до Брюсселя, підтвердили, що діалог між двома країнами почав налагоджуватися, передає Бі-Бі-Сі. На першій зустрічі після арешту капітана китайського рибальського судна офіційні представники Токіо і Пекіна пообіцяли «працювати над поліпшенням взаємин».

Нагадаємо, 9 вересня китайський траулер зіштовхнувся із двома японськими прикордонними катерами поблизу двох островів, права на які заявляють Токіо і Пекін. Японці підозрювали, що китайський траулер свідомо пішов на таран катерів. Пізніше влада Японії вирішила звільнити екіпаж траулера, однак капітана судна було заарештовано, що викликало невдоволення китайської сторони. Після того як арешт громадянина КНР подовжили, Пекін оголосив, що припиняє контакти з Токіо на міністерському рівні.

Наприкінці вересня Японія відпустила капітана китайського судна, однак до того, як поставити крапку в конфлікті, сторони обмінялися взаємними докорами та вимогами вибачень і відшкодування збитку.

ПЛАНЕТА

► *УКРАЇНА—ПОЛЬЩА*

Школярів запросили на гостину

У Галицькому районі перебуває делегація польських школярів з гміни Домрова Опольського воєводства (Республіка Польща).

Гості зустрінуться з гімназистами Галицької гімназії, відвідають заняття у мистецькій та спортивній секціях, побувають на екскурсіях, зокрема і в Кам'янці-Подільському, познайомляться з укладом життя галицьких сімей та візьмуть участь у святі печеної картоплі. Візит польських школярів відбувається задля поглиблення співпраці між українською і польською молоддю.

Дарина НАЗАРЧУК.

ТУ-154М і надалі перевозитиме перших осіб держави

Міністр оборони Польщі Богдан Кліх не бачить жодних перешкод для того, щоб для перевезення польських VIP-ів й надалі використовувався літак ТУ-154М. Це другий (і останній) літак цієї моделі (бортовий номер 102), що залишається на оснащенні 36 спецполку міністерства оборони Республіки Польща. Днями літак повернувся до Польщі після капітального ремонту у Самарі.

«Не знаю, звідки беруться такі спекуляції, що президент, прем'єр, маршал Сейму чи маршал Сенату мали б відмовитися від використання відремонтowanego Туполева» — висловлює здивування Б. Кліх. І додає, що після модернізації борт 102 став «одним із найсучасніших літаків у Європі», який відповідає базовим вимогам до безпеки перевезень найважливіших осіб держави.

Нагадаємо, що після катастрофи ТУ-154М (бортовий номер 101) з високопоставленою делегацією польських чиновників на чолі з президентом Лехом Качинським такої однозначної впевненості не було. Розглядалися три варіанти долі борту 102: передача ВПС як транспортного літака, продаж або подальша експлуатація як машини для VIP-ів.

Вирішальний вплив на повернення Туполева у VIP-перевезення, скоріш за все, мав фінансовий чинник. Адже, відповідно до підписаної угоди з цивільним авіаперевізником «ЛьОТ», за чартер двох літаків «Ембраєр 175» Міноборони доведеться би платити щонайменше 28 мільйонів злотих у рік. Це при ліміті 1200 годин польотів та завчасній декларації про плановану кількість польотів у наступному календарному році. А за умов впровадженної урядом тотальної економії бюджетних витратів ці кошти в бюджеті військового відомства знайти буде важко.

Тим часом відремонтований ТУ-154М пілотували на батьківщину російські авіатори. Польські льотчики не могли цього зробити, оскільки, відповідно до діючих правил, після шестимісячної перерви у польотах на даному типі літака, втратили право сідати за його штурвал. У зв'язку з цим до Польщі прибув російський інструктор, який вже почав тренувати два екіпажі польських спецавіаторів. До закінчення навчального курсу, як повідомляє газета «Жечпосполіта», урядовий ТУ-154М використовуватиметься виключно для учбових польотів.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про Державний реєстр виборців»

Верховна Рада України **постановляє:**
І. Внести зміни до Закону України «Про Державний реєстр виборців» (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 20, ст. 282; 2009 р., № 50, ст. 754), виклавши його в такій редакції:

«ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Державний реєстр виборців
Цей Закон визначає правові та організаційні засади створення і ведення єдиного Державного реєстру виборців в Україні.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Державний реєстр виборців Державний реєстр виборців (далі - Реєстр) - автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система, призначена для зберігання, обробки даних, які містять передбачені цим Законом відомості, та користування ними, створена для забезпечення державного обліку громадян України, які мають право голосу відповідно до статті 70 Конституції України (далі - виборці).

Стаття 2. Основні завдання Реєстру
1. Основними завданнями Реєстру є:
1) ведення персоналізованого обліку виборців;
2) складання списків виборців для проведення виборів Президента України, народних депутатів України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад, сільських, селищних, міських голів, всеукраїнських та місцевих референдумів.
2. База даних Реєстру, будь-яка її частина, копія бази даних або її частини, персональні дані виборців, що містяться у базі даних Реєстру (далі - персональні дані Реєстру), можуть використовуватися лише для цілей, передбачених статтею 26 цього Закону.

Стаття 3. Основні засади ведення Реєстру
1. Основними засадами ведення Реєстру є:
1) законність і пріоритет прав людини;
2) загальний характер;
3) повнота відомостей;
4) достовірність відомостей;
5) однократність включення до нього виборця;
6) постійність;
7) публічний характер;
8) поновлюваність відомостей;
9) захищеність.

2. Законність і пріоритет прав людини у процесі ведення Реєстру гарантують захист прав людини і громадянина, відповідність порядку ведення Реєстру вимогам Конституції та законів України, міжнародним договорам України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.
3. Загальний характер Реєстру забезпечує включення до Реєстру усіх виборців незалежно від місця їх проживання чи перебування з метою реалізації принципу загального виборчого права.
4. Повнота і цілісність відомостей Реєстру забезпечуються внесенням до бази даних Реєстру повного обсягу відомостей про виборця, передбачених цим Законом, їх коректністю, а також веденням бази даних Реєстру в єдиному форматі.
5. Наявність в органах Реєстру документального підтвердження персональних даних Реєстру, що містяться в базі даних Реєстру, а також інформації про встановлені цим Законом підстави включення виборця до Реєстру чи внесення змін до персональних даних Реєстру забезпечує достовірність відомостей Реєстру.
6. Однократність включення виборця до Реєстру означає, що виборець може бути включений до Реєстру лише один раз за однією виборчою адресою та відповідно віднесений до однієї виборчої дільниці.

7. Постійність Реєстру передбачає відсутність встановленого законодавством строку його функціонування незалежно від строків проведення виборів чи референдумів, а також постійне (у межах строків, установлених цим Законом) зберігання персональних даних Реєстру.
8. Публічний характер Реєстру забезпечує доступність для кожного виборця відомостей Реєстру в обсязі та в порядку, встановлених цим Законом, а також інші передбачені цим Законом форми публічного контролю за дотриманням засад ведення Реєстру, встановлених частиною першою цієї статті.
9. Поновлюваність відомостей Реєстру означає періодичну або ініціативну актуалізацію бази даних Реєстру (внесення чи знищення записів, зміну чи уточнення персональних даних Реєстру) у строки та в порядку, що встановлені цим Законом.
10. Захищеність Реєстру означає забезпечення захисту бази даних Реєстру від несанкціонованого доступу та зловживання доступом, від незаконного використання персональних даних Реєстру, порушення цілісності бази даних Реєстру та його апаратного чи програмного забезпечення.

Стаття 4. Мова ведення Реєстру
1. Мовою ведення Реєстру є державна (українська) мова.
2. Для транслітерації прізвищ, імен, по батькові та інших власних назв застосовуються правила транслітерації, встановлені Кабінетом Міністрів України.
3. Відомості Реєстру
1. До Реєстру заносяться та в базі даних Реєстру зберігаються встановлені цим Законом відомості про виборця (персональні дані) таких видів:

1) ідентифікаційні персональні дані виборця;
2) персональні дані, які визначають місце та умови голосування виборця;
3) службові персональні дані.
2. За відсутності окремих персональних даних до Реєстру вноситься відмітка про їх відсутність.

3. Органам ведення Реєстру забороняється збирати, вносити до Реєстру та зберігати в базі даних Реєстру відомості (персональні дані виборців), не передбачені цим Законом.

Стаття 6. Ідентифікаційні персональні дані виборця
1. До ідентифікаційних персональних даних виборця, які однозначно визначають його особу, належать:

1) прізвище;
2) власне ім'я (усі власні імена);
3) по батькові;
4) дата народження;
5) місце народження.
2. У разі відсутності у виборця по батькові відповідно до звичаю національної меншини, до якої він належить, вноситься службова відмітка про відсутність по батькові.

3. У разі відсутності документально підтверджених відомостей про число та місяць народження виборця як число та місяць народження зазначається 1 січня відповідного року.
4. Місце народження виборця, народженого в межах сучасної території України, зазначається відповідно до сучасного адміністративно-територіального устрою України. У разі якщо населений пункт перестав існувати, зазначається його назва відповідно до документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство виборця. При цьому до Реєстру вносяться:

1) зазначення країни народження (Україна);
2) власна назва відповідного регіону України, зазначеного у частині другій статті 133 Конституції України;
3) власна назва району (міста обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення), до складу якого входить населений пункт, в якому народився виборець;
4) категорія населеного пункту, в якому народився виборець, та його власна назва.
5. Зазначення місця народження виборця, народженого за межами сучасної території України, включає такі відомості, що вносяться до Реєстру:

1) сучасна назва відповідної країни;
2) для федеративних держав - назва відповідного суб'єкта федерації;
3) категорія населеного пункту, в якому народився виборець, та його власна назва.
6. Персональні дані, які визначають місце та умови голосування виборця
1. До персональних даних, які визначають місце та умови голосування виборця, належать:
1) виборча адреса виборця, визначена відповідно до статті 8 цього Закону;
2) номер територіального або зазначення закордонного виборчого округу, до якого віднесений виборець;
3) номер виборчої дільниці, до якої віднесений виборець;
4) відомості про постійну нездатність виборця пересуватися самостійно (за наявності підстав).

2. Територіальний виборчий округ та виборча дільниця, утворені на відповідних виборах чи референдумах, до яких відноситься виборець, визначаються органом ведення Реєстру на підставі відомостей про виборчу адресу виборця.
3. За мотивованим зверненням виборця, який має право голосу на відповідних виборах чи референдумі, орган ведення Реєстру може тимчасово (на період їх проведення) змінити виборцю місце голосування (виборчу дільницю) без зміни його виборчої адреси. Таке звернення подається до органу ведення Реєстру за місцезнаходженням зазначеної виборцем виборчої дільниці або за виборчою адресою не пізніше ніж за п'ять днів до дня голосування на відповідних виборах чи референдумі. Тимчасова зміна місця голосування виборця (виборчої дільниці) підтверджується посвідченням за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, яке видається виборцю.

Стаття 8. Виборча адреса виборця
1. Виборчою адресою виборця є адреса його житла або місця перебування виборця чи інша адреса, що замінює адресу житла виборця, яка є підставою для віднесення виборця до відповідної виборчої дільниці.

2. Виборча адреса виборця визначається за зареєстрованим місцем проживання та адресою житла виборця відповідно до Закону України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні".
3. Виборча адреса виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, визначається за погодженням із спеціалізованим закладом, який здійснює відповідно до закону облік бездомних громадян, або органом ведення Реєстру за мотивованим зверненням виборця.

4. Виборчою адресою військовослужбовця строкової служби є адреса дислокації військової частини (формування).
5. Виборчою адресою виборця, який відбуває покарання у вигляді арешту, позбавлення або обмеження волі, є адреса установи виконання покарань.

6. Виборчою адресою виборця, який проживає чи перебуває за межами України, є його поштова адреса в країні проживання (перебування).
7. Виборча адреса виборця включає відомості, зазначені у пунктах 1-9, 11 (для виборців, які проживають або перебувають в Україні) або пунктах 1, 2, 10 (для виборців, які проживають або перебувають за межами України) цієї частини:

1) країна проживання (перебування);
2) регіон України, зазначений у частині другій статті 133 Конституції України, або субнаціональна адміністративно-територіальна одиниця (штат, провінція, земля тощо) іноземної країни проживання чи перебування;
3) район або місто обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення, до складу якого входить населений пункт;
4) населений пункт (місто, селище, село);
5) вулиця (проспект, бульвар, площа, провулок, квартал, куток тощо);
6) номер будинку;
7) номер корпусу (крило будинку, блок, секція тощо);
8) номер квартири (кімнати);
9) поштовий індекс;
10) поштова адреса виборця за правилами проживання (перебування);
11) інші відомості, які визначають виборчу адресу.

Стаття 9. Службові персональні дані Реєстру
1. До службових персональних даних Реєстру належать:
1) дата набуття виборцем громадянства України;
2) дата припинення громадянства України (для осіб, включених до Реєстру, громадянство України яких припинено);
3) дата визнання особи недієздатною (для осіб, включених до Реєстру та визнаних судом недієздатними);
4) дата поновлення дієздатності особи (для осіб, включених до Реєстру, дієздатність яких поновлена);
5) дата смерті виборця або дата оголошення його померлим (для померлих осіб, включених до Реєстру);
6) дата скасування рішення суду про оголошення особи, включеної до Реєстру, померлою;
7) службова відмітка про вбуття виборця із зареєстрованого місця проживання (без внесення змін до його виборчої адреси) із зазначенням номера і дати видання виборчого документа, що засвідчує таку зміну;
8) службова відмітка про проходження виборцем строкової військової служби;
9) посилання на документи (із зазначенням їх реквізитів), які є у розпорядженні органу ведення Реєстру та стали підставою для внесення запису або персональних даних до бази даних Реєстру, зміни (уточнення) цих персональних даних або знищення запису.
2. Дата набуття виборцем громадянства України визначається відповідно до статті 3 Закону України "Про громадянство України".

Стаття 10. Відносини виборців з Реєстром
1. Кожен виборець має право:
1) подавати свої персональні дані до відповідного органу ведення Реєстру;
2) отримувати інформацію про своє включення (невключення) чи включення (невключення) інших осіб до Реєстру;
3) отримувати інформацію про використання своїх персональних даних для цілей, не передбачених цим Законом, зокрема про те, кому і з яких підстав надавалася інформація про нього;
4) одержувати на безоплатній основі у будь-який час від відповідного органу ведення Реєстру в доступній формі вичерпну інформацію про свої персональні дані, внесені до Реєстру, в установленому цим Законом порядку;
5) звертатися в порядку, встановленому цим Законом, до відповідного органу ведення Реєстру з мотивованою заявою щодо неправомірного включення (невключення) до Реєстру себе чи інших осіб, запису про себе чи про інших осіб, виправлення недостовірних відомостей Реєстру щодо себе або інших осіб;
6) оскаржувати в установленому законом порядку рішення, дії чи бездіяльність органів Реєстру;
7) захищати будь-якими не забороненими законом засобами свої права та законні інтереси у разі їх порушення під час ведення Реєстру.
2. Виборець подає органу ведення Реєстру достовірну інформацію щодо своїх персональних даних, які вносяться до Реєстру, у передбачених цим Законом випадках.
3. У разі виникнення можливості внесення до Реєстру двох і більше записів про одного виборця (кратне включення виборця до Реєстру) цей виборець сприяє органам Реєстру в усуненні такого включення.

Стаття 11. Гарантії захисту та безпеки персональних даних виборців
1. Розпорядник Реєстру, органи ведення Реєстру у взаємодії з Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України під час ведення Реєстру забезпечують його захист, у тому числі захист цілісності бази даних Реєстру, його апаратного та програмного забезпечення, достовірності даних Реєстру, його захист від несанкціонованого доступу, незаконного використання, незаконного копіювання, спотворення, знищення даних Реєстру, безпеку персональних даних виборців відповідно до цього Закону та Закону України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах", міжнародних договорів у сфері захисту інформації, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Розпорядник Реєстру за погодженням з Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України здійснює комплекс заходів для забезпечення технічного захисту персональних та інших даних Реєстру в процесі їх зберігання, обробки та передачі каналами телекомунікації відповідно до законодавства України. Розпорядник Реєстру для забезпечення захисту даних Реєстру встановлює обов'язковий для органів ведення Реєстру порядок доступу до бази даних Реєстру, який, зокрема, передбачає персональну відповідальність осіб, уповноважених виконувати передбачені цим Законом дії щодо ведення Реєстру, за дотримання вимог цього Закону.

3. За порушення захисту Реєстру, несанкціонований доступ або зловживання доступом до Реєстру, порушення цілісності Реєстру, спотворення або незаконне знищення персональних даних Реєстру, незаконне копіювання бази даних Реєстру або її частини настає юридична відповідальність в установленому законом порядку.

Стаття 12. Публічний характер Реєстру
1. Публічний характер Реєстру має на меті дотримання прав людини, гарантованих Конституцією України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, і забезпечується публічним контролем за дотриманням вимог Конституції та законів України у процесі ведення Реєстру.
2. Безпечення публічного характеру Реєстру може допускати загальну доступність персональних даних виборців лише в обсязі та у спосіб, встановлені цим Законом та необхідні для досягнення мети, зазначеної в частині першій цієї статті.

3. Політичні партії, які мають свої фракції у поточному скликанні Верховної Ради України, а також політичні партії, що входять до складу блоку, який має свою фракцію у поточному скликанні Верховної Ради України, здійснюють публічний контроль за веденням Реєстру в межах, установлених цим Законом.

Стаття 13. Форма ведення Реєстру
1. Реєстр ведеться в електронній формі з єдиною централізованою базою даних, яка містить персональні дані усіх виборців України.
2. Для ведення Реєстру застосовуються системні класифікатори. Системні класифікатори, необхідні для функціонування Реєстру, розробляються розпорядником Реєстру та затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Персональні дані виборця вносяться до бази даних Реєстру у формі запису - сукупності всіх персональних даних виборця, передбачених статтями 5-9 цього Закону. Кожному виборцю відповідає один запис у Реєстрі.
4. Некоректними відомостями Реєстру є:
1) запис або персональні дані, які на момент їх внесення до бази даних Реєстру виявляються уже попередньо внесеними до Реєстру;
2) запис, повторно внесений до бази даних Реєстру;
3) взаємно суперечливі (помилкові) персональні дані виборця.

5. У разі виявлення кількох записів, що стосуються одного виборця (кратне включення виборця до Реєстру), зайві записи Реєстру знищуються за рішенням розпорядника Реєстру в установленому цим Законом порядку. Виправлення інших некоректних відомостей здійснюється в порядку, встановленому статтями 19, 20, 22 і 23 цього Закону.

6. Візуальний та автоматизований контроль за повнотою і коректністю персональних даних Реєстру здійснюється постійно в порядку, встановленому розпорядником Реєстру.

Розділ II. ОРГАНИ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ

Стаття 14. Органи Державного реєстру виборців
1. До органів Державного реєстру виборців (далі — органи Реєстру) належать:
1) розпорядник Державного реєстру виборців (далі — розпорядник Реєстру);
2) органи ведення Державного реєстру виборців (далі - органи ведення Реєстру);
3) регіональні органи адміністрування Державного реєстру виборців (далі - регіональні органи адміністрування Реєстру).

2. Розпорядником Реєстру є Центральна виборча комісія. Розпорядник Реєстру:

1) забезпечує та контролює дотримання вимог цього Закону у процесі створення та ведення Реєстру;
2) забезпечує організаційне і технологічне функціонування Реєстру;
3) має доступ у режимі читання до всієї бази даних Реєстру;
4) забезпечує контроль за цілісністю бази даних Реєстру, повнотою і коректністю персональних даних Реєстру та ініціює проведення органами ведення Реєстру перевірки виявлених некоректних відомостей Реєстру;
5) надає органам ведення Реєстру право доступу до бази даних Реєстру та встановлює порядок такого доступу відповідно до цього Закону;
6) здійснює ведення системних класифікаторів;
7) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

3. Рішення розпорядника Реєстру, прийняте в межах його повноважень, є обов'язковим для виконання органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами, політичними партіями, підприємствами, закладами, установами, організаціями усіх форм власності.

4. Розпорядник Реєстру не уповноважений вносити записи до Реєстру, зміни до персональних даних Реєстру та знищувати записи Реєстру.

5. Органом ведення Реєстру є:

1) у районі, районі в місті Києві, місті Севастополі - відповідний структурний підрозділ апарату районної, районної у місті державної адміністрації;
2) у місті обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення без районного поділу - відповідний виконавчий орган міської ради;
3) у районі в місті обласного значення з районним поділом - відповідний виконавчий орган районної у місті ради або відповідний структурний підрозділ створеного у районі виконавчого органу міської ради.

6. Повноваження органу ведення Реєстру поширюються на територію відповідного району, міста, району в місті та сіл, селищ, міст, що входять до його складу.

7. Органи ведення Реєстру забезпечують ведення Реєстру в порядку, встановленому цим Законом та розпорядником Реєстру.

8. Органи ведення Реєстру мають власну печатку та бланк, зразки яких затверджуються розпорядником Реєстру.

9. Регіональним органом адміністрування Реєстру є:

1) в Автономній Республіці Крим - відповідний структурний підрозділ апарату Ради міністрів Автономної Республіки Крим;
2) в області, місті Києві, місті Севастополі - відповідний структурний підрозділ апарату обласної, міської державної адміністрації.

10. Повноваження регіонального органу адміністрування Реєстру поширюються відповідно на територію Автономної Республіки Крим, області, міста Києва, міста Севастополя та сіл, селищ, міст, що входять до його складу.

11. Регіональні органи адміністрування Реєстру здійснюють організаційну підтримку, забезпечують взаємодію місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів, установ та організацій стосовно створення та ведення Реєстру, контролюють виконання рішень розпорядника Реєстру. Регіональний орган адміністрування Реєстру має доступ до статистичних відомостей Реєстру.

12. Функції органу ведення Реєстру та регіонального органу адміністрування Реєстру стосовно виборців, які проживають або перебувають за межами України, здійснює відповідний структурний підрозділ Міністерства закордонних справ України.

Стаття 15. Доступ органу ведення Реєстру до бази даних Реєстру

1. Орган ведення Реєстру має доступ до персональних даних Реєстру в обсязі та порядку, що встановлені розпорядником Реєстру.

2. Внесення до бази даних Реєстру нових записів, внесення змін до бази даних Реєстру, знищення записів бази даних Реєстру на підставах та в порядку, встановлених цим Законом, і згідно з прийнятими відповідно до цього Закону рішеннями розпорядника Реєстру здійснюються в режимі реального часу органом ведення Реєстру. Внесення змін щодо виборчої адреси виборця здійснюється в порядку, встановленому розпорядником Реєстру відповідно до цього Закону.

3. Програмні та інші засоби доступу надаються розпорядником Реєстру працівникам органу ведення Реєстру.

Розділ III. ВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ

Стаття 16. Дії щодо ведення Реєстру
1. Ведення Реєстру включає організаційно-правову підготовку та виконання в режимі записування таких дій:

1) внесення запису про виборця до бази даних Реєстру;
2) внесення змін до персональних даних Реєстру;
3) знищення запису Реєстру.

2. Організаційно-правова підготовка і виконання дій, зазначених у частині першій цієї статті, здійснюються відповідним органом ведення Реєстру на підставах та у спосіб, встановлені цим Законом та рішеннями розпорядника Реєстру, прийнятими відповідно до цього Закону, з використанням візуального та автоматизованого контролю за повнотою та коректністю персональних даних Реєстру.

3. Орган ведення Реєстру веде облік усіх дій щодо зміни бази даних Реєстру в порядку та за формою, що встановлені розпорядником Реєстру.

Стаття 17. Підстави виконання дій щодо ведення Реєстру
1. Дії, зазначені в пунктах 1-3 частини першої статті 16 цього Закону, здійснюються уповноваженими працівниками відповідного органу ведення Реєстру на виконання наказу керівника органу ведення Реєстру.

2. Підставою для видання наказу про внесення запису до бази даних Реєстру є подані в установленому порядку до відповідного органу ведення Реєстру документи, які підтверджують набуття особою права голосу:

1) у зв'язку з досягненням особою віку 18 років;
2) у зв'язку з набуттям особою громадянства України;
3) у зв'язку з поновленням дієздатності особи, не включеної до Реєстру;

4) у разі виявлення не включеної до Реєстру особи, яка має право голосу.

3. Підставою для видання наказу про внесення змін до персональних даних виборця, включеного до Реєстру, у тому числі у разі виявлення в результаті візуального чи автоматизованого контролю неповноти або некоректності відомостей про виборця, є подані в установленому порядку до відповідного органу ведення Реєстру документи, що підтверджують відповідні зміни.

4. Підставою для видання наказу про внесення змін до персональних даних виборця, включеного до Реєстру, є також звернення, передане засобами автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру відповідно до статей 20, 22 цього Закону органом ведення Реєстру, до якого подано в установленому порядку документи, що підтверджують відповідні зміни.

5. Підставою для видання наказу про знищення запису Реєстру є:

1) закінчення встановленого цієї статтею строку збереження запису про виборця, який помер або громадянство України якого припинено;

2) рішення розпорядника Реєстру в разі виявлення в базі даних Реєстру запису про особу, яка не є виборцем (крім випадків, зазначених у частині шостій цієї статті), що підтверджено документами, поданими до органу ведення Реєстру в установленому порядку;

3) рішення розпорядника Реєстру з дорученням знищити зайві записи Реєстру.

6. Запис, що міститься у базі даних Реєстру, стосовно особи, яка померла або громадянство України якої припинено, зберігається з відповідною службовою відміткою протягом п'яти років після настання зазначених обставин.

Стаття 18. Порядок подання документів до органу ведення Реєстру

Документи, зазначені у статті 17 цього Закону, можуть бути подані до відповідного органу ведення Реєстру в порядку:

1) звернення особи за власною ініціативою;

2) періодичного поновлення персональних даних Реєстру;

3) уточнення персональних даних Реєстру.

Стаття 19. Порядок звернення особи за власною ініціативою до органу ведення Реєстру щодо включення до Реєстру

1. Особа, яка набула права голосу, або особа, яка має право голосу, однак виявила, що вона не включена до Реєстру, може за власною ініціативою звернутися до органу ведення Реєстру за місцем свого проживання на території України щодо свого включення до Реєстру.

2. Особа, зазначена в частині першій цієї статті, подає органу ведення Реєстру письмову заяву за формою, встановленою розпорядником Реєстру, із зазначенням відомостей про себе, наведених у статті 6 та пункті 1 частини першої статті 7 цього Закону, і пред'являє документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство виборця, — паспорт громадянина України або тимчасове посвідчення громадянина України (якщо особа нещодавно набула громадянства України), копія якого додається до заяви. Відомості про постійну нездатність виборця пересуватися самостійно зазначаються у заяві, яка подається разом з документом, що підтверджує відповідний факт. Особі, яка є військовослужбовцем строкової служби, для подання такої заяви надається відпустка на строк, достатній для звернення до органу ведення Реєстру.

3. Особа, яка набула права голосу і проживає чи на час набуття права голосу перебуває за межами України, може звернутися щодо свого включення до Реєстру до закордонної дипломатичної установи України за місцем свого проживання чи перебування із заявою за формою, зазначеною в частині другій цієї статті. До заяви додається копія пред'явленого документа, що посвідчує особу і підтверджує громадянство виборця, — паспорт громадянина України для виїзду за кордон, дипломатичний паспорт, службовий паспорт або тимчасове посвідчення громадянина України (якщо особа недавно набула громадянства України). Керівник закордонної дипломатичної установи України невідкладно передає заяву органу ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України.

4. Виборча адреса особи, яка звернулася із заявою щодо свого включення до Реєстру, визначається відповідно до частин другої — шостої статті 8 цього Закону.

5. Орган ведення Реєстру перевіряє, чи особа, яка звернулася із заявою про включення до Реєстру, не була до цього часу включеною до Реєстру, а також у разі необхідності перевіряє відомості, зазначені в заяві та необхідні для внесення запису до Реєстру, шляхом звернення до відповідних органів, закладів, установ, зазначених у статті 22 цього Закону.

6. За наявності підстав, визначених частиною другою статті 17 цього Закону, керівник органу ведення Реєстру видає наказ про внесення відповідного запису до Реєстру. Перед виданням наказу орган ведення Реєстру може звернутися до виборця стосовно перевірки чи уточнення відомостей щодо нього.

7. У разі включення виборця до Реєстру орган ведення Реєстру надсилає на виборчу адресу виборця повідомлення про його включення до Реєстру за формою, встановленою розпорядником Реєстру. У повідомленні зазначаються персональні дані виборця, передбачені частиною першою статті 6 та частиною першою статті 7 цього Закону, а також дата його включення до Реєстру. Повідомлення підписується керівником органу ведення Реєстру та засвідчується печаткою цього органу.

8. У разі якщо виборець уже включений до Реєстру, йому надсилається повідомлення, зазначене у частині сьомій цієї статті, на адресу, наведену в заяві як виборча адреса виборця.

9. Керівник органу ведення Реєстру відмовляє у задоволенні заяви особи, зазначеної в частинах першій чи третій цієї статті, з таких підстав:

1) якщо встановлено, що така особа не має права голосу;

2) якщо перевіркою, передбаченою частиною п'ятою цієї статті, встановлено невідповідність відомостей, зазначених у заяві та наданих відповідним органом, закладом, установою.

10. Особі, якій відмовлено у включенні до Реєстру, повідомляється про це у письмовій формі із зазначенням вичерпного переліку підстав відмови. Таке повідомлення надсилається на адресу, зазначену в заяві як виборча адреса особи.

Стаття 20. Порядок звернення виборця за власною ініціативою до органу ведення Реєстру щодо зміни його персональних даних

1. Кожен виборець у разі зміни його персональних даних, зазначених у частині першій статті 6 та пунктах 1 і 4 частини першої статті 7 цього Закону, може особисто звернутися до органу ведення Реєстру відповідно до своєї виборчої адреси із заявою про внесення змін до його персональних даних у Реєстрі. До заяви додаються документи (копії документів), що підтверджують ці зміни. У разі якщо до заяви додаються копії документів, їх оригінали пред'являються органу ведення Реєстру. Виборець, який постійно не здатний пересуватися самостійно, може уповноважити на подання такої заяви іншу особу. Виборець, який проживає чи перебуває за межами України, звертається із заявою до відповідної закордонної дипломатичної устано-

ви України, яка невідкладно передає заяву разом з документами (їх копіями), що додаються до неї, органу ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України.

2. У разі звернення щодо зміни виборчої адреси виборець подає органу ведення Реєстру за новою виборчою адресою заяву, до якої додаються документи (копії документів), що підтверджують зміну виборчої адреси виборця.

3. Орган ведення Реєстру може провести перевірку зміни персональних даних виборця, зазначених у заяві, шляхом звернення до відповідних органів, закладів, установ, зазначених у статті 22 цього Закону. За наявності підстав, визначених частиною третьою статті 17 цього Закону, керівник органу ведення Реєстру видає наказ про внесення відповідних змін до персональних даних виборця в Реєстрі (крім випадку, передбаченого частиною четвертою цієї статті).

4. У разі звернення виборця із заявою щодо зміни виборчої адреси орган ведення Реєстру вивчає обґрунтованість заяви. За підсумками вивчення керівник органу ведення Реєстру може прийняти таке рішення:

1) видати наказ про внесення до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця (якщо зміна виборчої адреси виборця відбувається в межах території, на яку поширюються повноваження цього органу ведення Реєстру);

2) звернутися за допомогою засобів автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру до органу ведення Реєстру за попередньою виборчою адресою виборця про необхідність внесення змін щодо виборчої адреси виборця (якщо попередня виборча адреса виборця не належить до території, на яку поширюється повноваження цього органу ведення Реєстру);

3) відмовити виборцю у внесенні зміни до його виборчої адреси.

5. У разі внесення змін до персональних даних Реєстру орган ведення Реєстру, який вніс зміни, письмово повідомляє про це виборця.

6. Керівник органу ведення Реєстру відмовляє у задоволенні заяви виборця, зазначеної в частинах першій та другій цієї статті, з таких підстав:

1) якщо встановлено, що особа, яка звернулася із заявою, не включена до Реєстру;

2) якщо перевіркою, передбаченою частиною третьою цієї статті, виявлено невідповідність у змісті відомостей, зазначених у заяві та наданих відповідними органом, закладом, установою;

3) якщо заяву про зміну виборчої адреси визнано необґрунтованою;

4) якщо встановлено, що до Реєстру вже внесено відповідні зміни до персональних даних виборця.

7. Особі, яка звернулася із заявою, зазначеною у частинах першій чи другій цієї статті, повідомляється у письмовій формі про відмову в задоволенні заяви із зазначенням вичерпного переліку підстав відмови. Таке повідомлення надсилається на виборчу адресу виборця. У разі відмови у зміні виборчої адреси виборця зазначене повідомлення надсилається на виборчу адресу відповідно до даних Реєстру і на адресу, яку виборець просив визнати його виборчою адресою.

8. У разі якщо виборець, який звернувся із заявою, зазначеною в частинах першій або другій цієї статті, виявився не включеним до Реєстру, орган ведення Реєстру перевіряє відомості, зазначені в заяві, надсилаючи запит до відповідних органів, закладів, установ, зазначених у статті 22 цього Закону. Рішення щодо включення цього виборця до Реєстру приймається в порядку, встановленому частинами шостою та сьомою Статті 19 цього Закону. Перед прийняттям рішення орган ведення Реєстру може звернутися до виборця стосовно перевірки чи уточнення відомостей щодо нього.

Стаття 21. Запит виборця до органу ведення Реєстру

1. Виборець може особисто звернутися з письмовим запитом до органу ведення Реєстру за своєю виборчою адресою щодо змісту його персональних даних у Реєстрі, пред'явивши паспорт громадянина України або тимчасове посвідчення громадянина України (якщо особа недавно набула громадянства України). Виборець, постійно не здатний пересуватися самостійно, може уповноважити на таке звернення іншу особу.

2. Виборець, який проживає або перебуває за межами України, може особисто подати запит, зазначений у частині першій цієї статті, до закордонної дипломатичної установи України за місцем проживання чи перебування, пред'явивши при цьому паспорт громадянина України для виїзду за кордон, дипломатичний паспорт, службовий паспорт або тимчасове посвідчення громадянина України (якщо особа недавно набула громадянства України). Закордонна дипломатична установа України невідкладно передає запит органу ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України.

3. Орган ведення Реєстру, який отримав запит, зазначений у частинах першій або другій цієї статті, не пізніше ніж на третій робочий день після отримання запиту надсилає на виборчу адресу виборця роздруковані в повному обсязі його персональні дані, зазначені у частині першій статті 6, частині першій статті 7 цього Закону, що містяться у відповідному записі Реєстру. Зазначені дані засвідчуються підписом керівника органу ведення Реєстру та скріплюються печаткою цього органу.

4. У порядку здійснення публічного контролю за діяльністю Реєстру кожен виборець може звернутися до будь-якого органу ведення Реєстру, зазначивши свої ідентифікаційні персональні дані та виборчу адресу, з письмовим запитом щодо надання такої інформації:

1) за його власною виборчою адресою (крім виборчих адрес, визначених частинами третьою — п'ятою статті 8 цього Закону) — щодо персональних даних, передбачених частиною першою статті 6 цього Закону, усіх осіб, які внесені до Реєстру за цією виборчою адресою;

2) за назвою села, селища, міста, району в місті, іноземної країни — кількості виборців у зазначеному селі, селищі, місті, районі в місті, іноземній країні.

5. У разі невідповідності зазначених у запиті ідентифікаційних персональних даних чи виборчої адреси виборця — суб'єкта звернення відповідним даним цього виборця у Реєстрі орган ведення Реєстру надсилає на наведену в запиті виборчу адресу відмову в задоволенні запиту із зазначенням підстави відмови.

6. Якщо запит, зазначений у частині четвертій цієї статті, надісланий органу ведення Реєстру, повноваження якого не поширюються на територію, до якої належить виборча адреса, село, селище, місто, район у місті чи іноземна країна, яких стосується запит, орган ведення Реєстру надсилає суб'єкту звернення на його виборчу адресу відмову в задоволенні запиту із зазначенням підстави відмови.

7. У разі підтвердження відповідності персональних даних виборця та зазначеної ним виборчої адреси орган ведення Реєстру не пізніше шостого робочого дня після отримання такого запиту надсилає відповідь на запит з вичерпною інформацією про його суті. Відповідь підписується керівником органу ведення Реєстру та скріплюється печаткою цього органу.

Стаття 22. Порядок періодичного поновлення персональних даних Реєстру

1. Органи ведення Реєстру здійснюють щомісяця поновлення бази даних Реєстру. Поновлення бази даних Реєстру здійснюється на підставі відомостей, які подаються органу ведення Реєстру органами, закладами, установами, зазначеними в частинах третій — одинадцятій та п'ятнадцятій цієї статті.

2. Передбачені цієї статтею відомості подаються щомісяця до 5 числа відповідному органу ведення Реєстру.

3. Керівник відповідного районного (міського, районного у місті) органу Міністерства внутрішніх справ України подає відомості про:

1) громадян України, зареєстрованих за місцем проживання у відповідній адміністративно-територіальній одиниці, яким протягом наступного місяця виповниться 18 років;

2) осіб, які протягом попереднього місяця набули громадянства України та отримали тимчасове посвідчення громадянина України або паспорт громадянина України;

3) виборців, які протягом попереднього місяця отримали паспорт громадянина України у зв'язку із зміною прізвища, імені, по батькові, дати або місця народження;

4) виборців, які протягом попереднього місяця зареєстрували своє місце проживання у відповідній адміністративно-територіальній одиниці;

5) виборців, які протягом попереднього місяця зняті з реєстрації за місцем проживання у відповідній адміністративно-територіальній одиниці;

6) осіб, громадянство України яких припинено протягом попереднього місяця.

4. Керівник відділу державної реєстрації актів цивільного стану Міністерства юстиції України подає відомості про виборців, смерть яких зареєстровано протягом попереднього місяця, до органу ведення Реєстру, повноваження якого поширюються на територію, де було зареєстровано останнє місце проживання виборців, крім відомостей про виборців, останнє місце проживання яких зареєстровано за межами району, міста, в якому розташовано відділ державної реєстрації актів цивільного стану. Відомості про таких виборців подаються керівником відділу державної реєстрації актів цивільного стану органу ведення Реєстру за територіальним розташуванням відділу.

5. Командир військової частини (формування), дислокованої в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці, подає відомості про:

1) виборців — військовослужбовців строкової служби, які протягом попереднього місяця прибули для проходження служби у цій військовій частині (формуванні);

2) виборців — військовослужбовців строкової служби, які протягом попереднього місяця вибули з території дислокації цієї військової частини (формування).

6. Відповідний районний (районний у місті, міський, міськрайонний) суд подає відомості про:

1) виборців, які протягом попереднього місяця були визнані недієздатними;

2) осіб, щодо яких протягом попереднього місяця було скасовано рішення про визнання їх недієздатними.

7. Керівник установи виконання покарань подає відомості про:

1) виборців, які протягом попереднього місяця прибули для відбування покарання до цієї установи;

2) виборців, які відбували покарання і протягом попереднього місяця вибули з цієї установи;

3) громадян України, які відбувають покарання та яким протягом наступного місяця виповниться 18 років.

8. Керівник спеціалізованого закладу, який відповідно до закону здійснює облік бездомних громадян, подає відомості про виборців, які протягом попереднього місяця:

1) зареєстровані за юридичною адресою закладу;

2) зняті з реєстрації за юридичною адресою закладу.

9. Керівник закордонної дипломатичної установи України подає органу ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України відомості про:

1) громадян України, яким протягом наступного місяця виповниться 18 років;

2) осіб, які протягом попереднього місяця набули громадянства України та отримали тимчасове посвідчення громадянина України або паспорт громадянина України;

3) осіб, громадянство України яких припинено протягом попереднього місяця;

4) громадян України — виборців, які протягом попереднього місяця стали на консульський облік на території відповідного консульського округу;

5) громадян України — виборців, які протягом попереднього місяця зняті з консульського обліку на території відповідного консульського округу;

6) громадян України, які протягом попереднього місяця змінили прізвище, ім'я, по батькові, дату або місце народження;

7) померлих виборців, стосовно яких протягом попереднього місяця на відповідній території компетентним органом відповідної держави видано свідоцтво про смерть або інший документ.

10. Міністерство оборони України подає органу ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України відомості про:

1) виборців, які протягом попереднього місяця прибули для проходження служби у військових частинах (формуваннях) України, що дислокуються за межами України на відповідній території;

2) виборців, які протягом попереднього місяця вибули з військових частин (формувань) України, що дислокуються за межами України на відповідній території.

11. Керівник відповідного районного (районного у місті, міського) органу охорони здоров'я, установи соціального захисту, сільський, селищний, міський голова подає відомості про виборців, щодо яких протягом попереднього місяця встановлено постійну нездатність пересуватися самостійно.

12. Подання, передбачені частинами третьою — одинадцятою цієї статті, включають відомості, передбачені частиною першою статті 6 цього Закону, про кожну відповідну особу. Подання, передбачені частинами третьою — сьомою, десятою та одинадцятою цієї статті, крім того, включають адресу житла виборця, за якою зареєстровано (щодо прибулих) або було зареєстровано (щодо вибулих) його місце проживання відповідно до Закону України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні". Подання, передбачені частиною дев'ятою цієї статті, включають також зазначення країни проживання (перебування) виборця та його поштову адресу за правилами країни проживання (перебування).

13. Подання, передбачені частинами третьою — одинадцятою цієї статті, подаються на паперовому носії у вигляді списку, який має наскрізну нумерацію записів та наскрізну нумерацію аркушів. Достовірність відомостей подання засвідчується на кожному аркуші підписом керівника відповідного державного органу, закладу, установи, командира військової частини (формування), який скріплюється печаткою.

Форма подання встановлюється розпорядником Реєстру. Подання подаються на паперових та електронних носіях.

14. Під час проведення виборів або референдумів відомості, передбачені цією статтею, подаються органами, закладами, установами з урахуванням особливостей та у строки, зазначені у статтях 27, 28 цього Закону.

15. Сільський, селищний, міський голова або інша посадова особа, яка відповідно до закону здійснює його повноваження, подає органу ведення Реєстру відомості про найменування нових та перейменування вулиць (проспектів, бульварів, площ, провулків, кварталів, кутків тощо), присвоєння номерів новим будинками і зміну нумерації існуючих будинків у відповідному населеному пункті. Зазначені відомості засвідчуються підписом цієї посадової особи та скріплюються печаткою відповідної місцевої ради.

16. Керівник органу ведення Реєстру на підставі відомостей, передбачених частинами третьою — одинадцятою цієї статті, щодо кожного виборця (особи), якого (якої) стосуються ці відомості, може прийняти рішення:

1) про внесення запису щодо виборця до бази даних Реєстру — за наявності підстав, передбачених частиною другою статті 17 цього Закону;

2) про внесення відповідних змін до персональних даних виборця — за наявності підстав, передбачених частиною третьою статті 17 цього Закону;

3) про звернення за допомогою засобів автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру до органу ведення Реєстру за попередньою виборчою адресою виборця щодо необхідності зміни персональних даних виборця;

4) про внесення службових відміток до персональних даних виборців, які вибули з відповідної території.

17. У разі внесення змін до персональних даних виборця на підставі відомостей, передбачених пунктом 2 частини п'ятої, пунктом 2 частини сьомої та пунктом 2 частини десятої цієї статті, виборча адреса такого виборця визначається за зареєстрованим місцем проживання та адресою житла виборця.

18. Керівник органу ведення Реєстру на підставі відомостей, передбачених частиною п'ятнадцятою цієї статті, приймає рішення щодо внесення змін до виборчих адрес виборців (осіб), яких стосуються такі відомості.

19. Якщо прийнято рішення про зміни в адміністративно-територіальному устрої, про перейменування адміністративно-територіальної одиниці, населеного пункту, керівник органу ведення Реєстру на підставі відповідного акта про зміни або перейменування приймає рішення про внесення відповідних змін місця народження або виборчих адрес виборців (осіб), яких стосуються зміни.

20. Якщо у відомостях, передбачених частинами третьою — одинадцятою цієї статті, зазначено осіб, які набули права голосу або мають право голосу, однак не включені до Реєстру, керівник органу ведення Реєстру приймає рішення щодо внесення до Реєстру записів про цих виборців. Прийняття рішення та внесення записів здійснюються у порядку, встановленому частинами четвертою — шостою статті 19 цього Закону. Перед прийняттям рішення орган ведення Реєстру може звернутися до виборця стосовно перевірки чи уточнення відомостей про нього.

21. У разі якщо із змісту відомостей, передбачених частинами третьою — одинадцятою цієї статті, випливає, що персональні дані окремого виборця, виборча адреса якого відноситься до території, на яку поширюються повноваження органу ведення Реєстру, зазнали зміни, зокрема, якщо виборча адреса окремого виборця зазнала зміни в межах цієї території, керівник органу ведення Реєстру приймає рішення щодо внесення змін до персональних даних такого виборця. Прийняття рішення та внесення змін до персональних даних здійснюються у порядку, встановленому частиною третьою статті 20 цього Закону. Перед прийняттям рішення орган ведення Реєстру може звернутися до виборця стосовно перевірки чи уточнення відомостей про нього.

22. Якщо у відомостях, передбачених частинами третьою — одинадцятою цієї статті, зазначено виборця, виборча адреса якого знаходиться за межами території, на яку поширюються повноваження органу ведення Реєстру, керівник цього органу звертається за допомогою засобів автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру до органу ведення Реєстру за виборчою адресою цього виборця про необхідність внесення змін до його персональних даних. Орган ведення Реєстру перед прийняттям відповідного рішення може звернутися до виборця стосовно проведення перевірки чи уточнення відомостей про нього.

Стаття 23. Уточнення персональних даних Реєстру

1. Уточнення персональних даних Реєстру здійснюються органами ведення Реєстру в разі встановлення ними факту невиключення виборця до Реєстру, неправомірного або кратного включення особи до Реєстру, неправильностей у персональних даних виборця.

2. Зазначені в частині першій цієї статті обставини можуть виявлятися під час:

1) проведення візуального та автоматизованого контролю за повнотою і коректністю персональних даних Реєстру відповідно до частини шостої статті 13 цього Закону;

2) звернення виборця в разі наявності в нього достовірної інформації щодо невідповідності чи неточностей в персональних даних інших осіб у порядку, передбаченому статтями 19, 20 цього Закону;

3) здійснення політичною партією публічного контролю за веденням Реєстру;

4) внесення змін до уточнених списків виборців.

3. Уточнення персональних даних Реєстру здійснюються органом ведення Реєстру шляхом звернення до органів, закладів, установ, визначених статтею 22 цього Закону.

4. Під час виборчого процесу або процесу референдуму відповідь на запит органу ведення Реєстру надається невідкладно відповідними органами, закладами, установами.

5. За результатами уточнення персональних даних Реєстру орган ведення Реєстру в разі виявлення підстав, визначених цим Законом, виконує передбачені цим Законом дії щодо ведення Реєстру. Для прийняття рішення орган ведення Реєстру може звернутися до виборця стосовно проведення перевірки чи уточнення відомостей про нього.

Стаття 24. Здійснення політичними партіями публічного контролю за веденням Реєстру

1. Політична партія, що має свою фракцію у поточному скликанні Верховної Ради України, політична партія, що входить до складу виборчого блоку, який має свою фракцію у поточному скликанні Верховної Ради України (далі — політична партія), має право брати участь у здійсненні публічного контролю за веденням Реєстру в межах, встановлених цією статтею.

2. Один раз на рік, а також не пізніше як за шістьдесят днів до дня голосування на виборах Президента України, виборах народних депутатів України, всеукраїнському референдумі, чергових місцевих виборах за письмовим звернен-

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про Державний реєстр виборців»

ЗАКІНЧЕННЯ. ПОЧАТОК НА 12—13-Й СТОР.

ням політичної партії розпорядник Реєстру подає представнику цієї партії, уповноваженому відповідним керівним органом партії, засвідчену цифровим підписом електронну копію бази даних Реєстру, яка містить відомості, передбачені частиною першою статті 6 та частиною першою статті 7 цього Закону, в розрізі регіонів України, визначених відповідно до частини другої статті 133 Конституції України, та закордонного виборчого округу в порядку, встановленому розпорядником Реєстру.

3. Політична партія може використати надану їй копію бази даних Реєстру лише для здійснення в порядку публічного контролю перевірок повноти та достовірності персональних даних Реєстру з дотриманням вимог законодавства України.

4. Розпорядник Реєстру забезпечує захист електронних копій бази даних Реєстру від несанкціонованого використання. За письмовим зверненням політичної партії розпорядник Реєстру може надати додатково одну електронну копію бази даних Реєстру, передбачену частиною другою цієї статті. Політичним партіям забороняється самостійно виготовляти електронні копії бази даних Реєстру.

5. Не пізніше як через два місяці після отримання копії бази даних Реєстру політична партія зобов'язана повернути її розпоряднику Реєстру.

6. Неповнення політичною партією розпоряднику Реєстру копій бази даних Реєстру в строк, зазначений у частині п'ятій цієї статті, виявлення незаконно виготовлених або розповсюджених вторинних копій бази даних Реєстру чи її будь-якої частини з використанням примірника копії, який був наданий відповідній партії, є підставою для відмови в отриманні партією копії бази даних Реєстру наступного разу, а також для розгляду питання про притягнення до відповідальності в установленому законом порядку осіб, винних у незаконному копіюванні та розповсюдженні персональних даних Реєстру.

7. За результатами перевірки повноти та достовірності персональних даних Реєстру політична партія може звернутися до органу ведення Реєстру із заявою про виявлені порушення порядку ведення Реєстру (невключення виборця до Реєстру, неправомірне або кратне включення особи до Реєстру, неправильності у персональних даних окремих виборців) стосовно осіб, виборча адреса яких відноситься до території, на яку поширюються повноваження цього органу ведення Реєстру. Орган ведення Реєстру проводить перевірку обґрунтованості заяви та вживає заходів, передбачених статтею 23 цього Закону.

Стаття 25. Фінансування Реєстру
Фінансування діяльності щодо створення, ведення та функціонування Реєстру здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, а також (у частині фінансування діяльності органів місцевого самоврядування у випадках, передбачених цим Законом) за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів як фінансування делегованих повноважень.

Розділ IV. ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ

Стаття 26. Цілі використання персональних даних Реєстру

1. Під час підготовки до виборів Президента України, народних депутатів України, виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад чи сільських, селищних, міських голів, до всеукраїнського або місцевого референдуму персональні дані Реєстру можуть використовуватися лише для:

- 1) складання попередніх списків виборців на виборчих дільницях;
- 2) уточнення попередніх списків виборців та складання остаточних списків виборців на виборчих дільницях;
- 3) надання Кабінету Міністрів України, іншим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, Центральній виборчій комісії, виборчій комісії Автономної Республіки Крим, територіальним виборчим комісіям місцевих виборів статистичної інформації щодо кількісних характеристик виборчого корпусу на відповідній території;
- 4) проведення передбаченої у частині другій цієї статті перевірки відомостей про виборців.

2. Персональні дані Реєстру можуть бути використані для проведення перевірок достовірності відомостей про виборців, які поставили свої підписи у підписних листах на підтримку проведення всеукраїнського референдуму, а також відомостей, що надаються до відповідних виборчих комісій щодо кандидатів, уповноважених та довірених осіб, членів ініціативної групи референдуму, кандидатів до складу виборчих комісій.

3. Персональні дані Реєстру можуть бути використані для здійснення публічного контролю за веденням Реєстру в порядку та межах, встановлених цим Законом.

4. Персональні дані Реєстру можуть бути на підставі закону одноразово використані для первинного наповнення бази даних державної системи обліку фізичних осіб після її створення.

5. Використання персональних даних Реєстру для інших цілей, крім зазначених у частинах першій - четвертій цієї статті, можливе виключно за рішенням суду.

Стаття 27. Складання попередніх списків виборців

1. Для підготовки та проведення голосування на виборах Президента України, народних депутатів України, всеукраїнському референдумі після утворення виборчих дільниць орган ведення Реєстру для кожної звичайної виборчої дільниці, утвореної на території, на яку поширюються його повноваження, на основі відомостей Реєстру складає попередні списки виборців для кожної звичайної виборчої дільниці, а також для спеціальних виборчих дільниць, утворених в умовах виконання покарань. Орган ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України складає попередні списки виборців для кожної закордонної виборчої дільниці.

На спеціальних виборчих дільницях, утворених у стаціонарних лікувальних закладах, на судах, які перебувають у день виборів у плаванні під Державним Прапором України, на полярних станціях України, у слідчих ізоляторах та інших місцях тимчасового перебування виборців з обмеженими можливостями пересування, списки виборців складаються відповідними дільничними виборчими комісіями в порядку, встановленому відповідним законом.

2. Для підготовки та проведення голосування на місцевих виборах або місцевому референдумі орган ведення Реєстру після утворення виборчих дільниць складає попередні списки ви-

борців для кожної звичайної виборчої дільниці, утвореної на території, на яку поширюються його повноваження. Для закордонних виборчих дільниць, а також для спеціальних виборчих дільниць в умовах виконання покарань попередні списки виборців не складаються.

3. Відомості чергового періодичного поновлення, зазначені у статті 22 цього Закону, подаються органами, закладами, установами за десять днів до дня передачі попередніх списків виборців на звичайних виборчих дільницях. Такі відомості подаються за період з першого числа попереднього календарного місяця до дня подання цих відомостей.

4. До попереднього списку виборців на виборчій дільниці включаються громадяни України, яким виповнилося або на день голосування на виборах чи референдумі виповниться 18 років і які мають право голосу та які відносяться до цієї виборчої дільниці відповідно до відомостей Реєстру.

5. Попередні списки виборців складаються за формою, встановленою Центральною виборчою комісією з дотриманням вимог частин шостої та сьомої цієї статті.

6. Попередній список виборців має наскрізну нумерацію виборців та нумерацію аркушів. Відомості про виборців у списку зазначаються в порядку їх виборчих адрес так, щоб відомості про виборців з однаковою виборчою адресою у списку виборців були розміщені поруч. У попередньому списку виборців зазначаються:

- 1) прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності) виборця;
- 2) дата народження;
- 3) виборча адреса виборця (без зазначення поштового індексу і країни проживання);
- 4) відмітка про постійну нездатність виборця пересуватися самостійно (за наявності) - у графі "Примітки".

7. Попередній список виборців для кожної дільниці виготовляється у двох примірниках. Кожен примірник попереднього списку виборців для відповідної звичайної, закордонної або спеціальної виборчої дільниці на кожному аркуші засвідчується підписом керівника органу ведення Реєстру і скріплюється печаткою цього органу.

8. Строк і порядок передачі попередніх списків виборців органами ведення Реєстру відповідним окружним (територіальним) чи дільничним виборчим комісіям визначаються відповідним законом про вибори або референдуми.

Стаття 28. Складання уточнених списків виборців

1. Органи, заклади, установи, передбачені частинами третьою - одинадцятою статті 22 цього Закону, за десять днів до дня голосування до органу ведення Реєстру подають відомості чергового періодичного поновлення. Відомості подаються за період з дати подання відомостей для попереднього списку виборців до дня подання цих відомостей.

2. Уточнення попередніх списків виборців здійснюються у строки та в порядку, встановлені відповідним законом про вибори або референдуми.

3. Подані до виборчих комісій звернення виборців щодо невиключення, неправильного включення до попереднього списку виборців чи неправильностей у відомостях про виборця передаються відповідному органу ведення Реєстру.

4. Дільнична виборча комісія спеціальної виборчої дільниці, яка самостійно склала попередній список виборців, передає відомості про виборців, включених до цього списку (у тому числі в порядку уточнення), а також про виборців, виключених з цього списку в порядку уточнення, окружній (територіальній) виборчій комісії виборчого округу, до якого належить відповідна виборча дільниця. Окружна (територіальна) виборча комісія невідкладно передає такі відомості органу ведення Реєстру за своїм місцезнаходженням.

5. Орган ведення Реєстру, який отримав звернення, зазначені в частинах третій та четвертій цієї статті, вживає заходів, передбачених статтями 19 та 20 цього Закону, та повідомляє про ці заходи суб'єкта звернення.

6. Орган ведення Реєстру, який отримав відомості, зазначені у частині четвертій цієї статті, вносить до бази даних відповідні службові відмітки щодо виборців, які не будуть голосувати за своїми виборчими адресами у зв'язку з їх включенням до списків виборців на інших виборчих дільницях.

7. Уточнені списки виборців для звичайних виборчих дільниць, закордонних виборчих дільниць та спеціальних виборчих дільниць, утворених в умовах виконання покарань, виготовляються органами ведення Реєстру за формою, встановленою розпорядником Реєстру відповідно до вимог, встановлених у частинах шостій та сьомій статті 27 цього Закону, та містять графу для підпису виборця за отриманий виборчий бюлетень.

8. Уточнені списки виборців передаються окружним (територіальним) чи дільничним виборчим комісіям не пізніше як за два дні до дня голосування на виборах чи референдумі у порядку, встановленому відповідним законом про вибори або референдуми, якщо інший строк не встановлено відповідним законом.

9. Передбачені формою уточненого списку виборців відомості про виборців, включених чи виключених з нього, а також про виборців, стосовно яких до уточненого списку виборців були внесені зміни, передаються дільничною виборчою комісією відповідному органу ведення Реєстру для опрацювання в порядку, встановленому статтею 23 цього Закону.

Стаття 29. Перевірка достовірності відомостей про виборців за допомогою персональних даних Реєстру

1. Центральна виборча комісія використовує персональні дані Реєстру для проведення перевірки достовірності відомостей про:

- 1) кандидатів на пост Президента України, кандидатів у народні депутати України, документи яких подані для реєстрації до Центральної виборчої комісії;
- 2) кандидатури, подані для реєстрації уповноваженими представниками чи довіреними особами кандидатів на пост Президента України, представниками чи уповноваженими особами політичних партій (виборчих блоків політичних партій) - суб'єктів виборчого процесу виборів народних депутатів України;
- 3) кандидатури, подані для включення до складу окружних (територіальних) виборчих комісій, які утворюються (склад яких формується) Центральною виборчою комісією;
- 4) учасників зборів громадян України, на яких схвалена ініціатива щодо проведення всеукраїнського референдуму, а також членів ініціативних груп всеукраїнського референдуму, обраних на таких зборах;
- 5) громадян України, які поставили свої підписи на підписних листах під вагою про проведення всеукраїнського референдуму.

2. Окружна (територіальна) виборча комісія може звернутися до відповідного органу ведення Реєстру із запитом щодо перевірки достовірності відомостей про кандидатури, подані до складу дільничних виборчих комісій.

3. Виборча комісія Автономної Республіки Крим може звернутися до відповідного органу ведення Реєстру із запитом щодо перевірки достовірності відомостей про:

- 1) кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим;
- 2) кандидатури, подані для реєстрації представниками організацій партій у виборчій комісії Автономної Республіки Крим з правом радного голосу, уповноваженими особами організацій партій;
- 3) кандидатури, подані до складу дільничних виборчих комісій (у разі якщо ця комісія утворює дільничні виборчі комісії відповідно до закону);

4. Територіальна виборча комісія місцевих виборів може звернутися до відповідного органу ведення Реєстру із запитом щодо перевірки достовірності відомостей про:

- 1) кандидатів у депутати відповідної місцевої ради;
- 2) кандидатури, подані для реєстрації представниками організацій партій у відповідній територіальній виборчій комісії з правом радничого голосу, уповноваженими особами організацій партій;
- 3) кандидатури, подані до складу дільничних виборчих комісій (у разі якщо ця комісія утворює дільничні виборчі комісії відповідно до закону);
- 4) учасників зборів громадян України - мешканців відповідної територіальної громади, на яких схвалена ініціатива щодо проведення місцевого референдуму, а також членів ініціативних груп місцевого референдуму, обраних на таких зборах;
- 5) виборців, які поставили свої підписи на підписних листах на підтримку проведення місцевого референдуму, а також осіб, які збирали такі підписи.

5. Сільська, селищна, міська виборча комісія, крім випадків, зазначених у частині четвертій цієї статті, може звернутися також до відповідного органу ведення Реєстру із запитом щодо проведення перевірки достовірності відомостей про:

- 1) кандидатів на посаду відповідного сільського, селищного, міського голови;
- 2) кандидатури, подані для реєстрації довіреними особами кандидатів на посаду відповідного сільського, селищного, міського голови, кандидатів у депутати сільської, селищної ради.

6. Органи ведення Реєстру надають відповіді на запити, зазначені в частинах другій - п'ятій цієї статті, у строки, встановлені відповідним законом про вибори або референдуми.

Стаття 30. Використання статистичної інформації

1. Центральна виборча комісія як розпорядник Реєстру складає і використовує статистичні відомості Реєстру щодо кількісних характеристик виборчого корпусу під час утворення виборчих дільниць та територіальних виборчих округів, вирішення інших питань організації підготовки та проведення виборів Президента України, виборів народних депутатів України, всеукраїнського референдуму.

2. Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, інший центральний орган виконавчої влади може звернутися до розпорядника Реєстру щодо надання статистичної інформації про кількісні характеристики виборчого корпусу на підставі відомостей Реєстру. Розпорядник Реєстру надає необхідну статистичну інформацію у строк, визначений у зверненні або узгоджений з органом, який звернувся із запитом.

3. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, територіальна виборча комісія місцевих виборів звертається із запитом до відповідних органів ведення Реєстру щодо отримання статистичної інформації, необхідної для вирішення у межах її повноважень питань організації та підготовки відповідних місцевих виборів, місцевого референдуму, щодо кількісних характеристик виборчого корпусу на окремій дільниці або в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Органи ведення Реєстру надають виборчій комісії необхідну статистичну інформацію у строк, визначений у зверненні або узгоджений з виборчою комісією, яка звернулася із запитом.

4. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцева державна адміністрація, інший місцевий орган виконавчої влади, місцева рада, її виконавчий орган можуть звернутися до органів ведення Реєстру щодо надання статистичної інформації щодо кількісних характеристик виборчого корпусу стосовно відповідної адміністративно-територіальної одиниці на підставі відомостей Реєстру. Органи ведення Реєстру надають необхідну статистичну інформацію у строк, визначений у зверненні або узгоджений з органом, який звернувся із запитом.

5. Відомості про кількість виборців у межах районів, міст обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення, районів у містах, Автономній Республіці Крим, областей, містак Києві та Севастополі, а також у закордонному виборчому окрузі станом на останній день попереднього місяця розміщуються щомісяця на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії. Зазначені відомості зберігаються у вільному доступі на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії протягом трьох місяців.

6. Органи Реєстру використовують статистичну інформацію органів статистики щодо демографічної ситуації з метою здійснення контролю за повнотою відомостей Реєстру.

Розділ V. ОСКАРЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ ЦЬОГО ЗАКОНУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЙОГО ПОРУШЕННЯ

Стаття 31. Порядок адміністративного оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів Реєстру

1. Особа, яка зверталася до органу ведення Реєстру щодо включення себе чи інших осіб до Реєстру, внесення змін до персональних даних Реєстру або отримання відповіді на свій запит, може оскаржити до відповідного регіонального органу адміністрування Реєстру рішення, дії чи бездіяльність органу ведення Реєстру стосовно свого звернення.

2. Політична партія, яка зверталася до органу ведення Реєстру в порядку, передбаченому статтею 24 цього Закону, може оскаржити до відповідного регіонального органу адміністрування Реєстру рішення, дії чи бездіяльність органу ведення Реєстру стосовно свого звернення.

3. Регіональний орган адміністрування Реєстру проводить із залученням органів, закладів,

установ, зазначених у статті 22 цього Закону, повторну перевірку відомостей, наведених у скарзі. Регіональний орган адміністрування Реєстру подає встановлені за результатами перевірки відомості про виборця (виборців) належному органу ведення Реєстру для виконання передбачених цим Законом дій щодо ведення Реєстру або у разі підтвердження підстав відмови надсилає письмову відповідь особі чи партії, яка звернулася із скаргою, із зазначенням вичерпного переліку підстав відмови.

4. Дії або бездіяльність регіонального органу адміністрування Реєстру, що порушують вимоги цього Закону, можуть бути в установленому законом порядку оскаржені до розпорядника Реєстру.

Стаття 32. Загальний порядок судового оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів Реєстру

1. Особа, яка зверталася до органу ведення Реєстру або регіонального органу адміністрування Реєстру щодо включення себе або інших осіб до Реєстру, внесення змін до персональних даних Реєстру або отримання відповіді на свій запит, може оскаржити до суду рішення, дії чи бездіяльність відповідного органу Реєстру в порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України.

2. Політична партія, яка зверталася до органу ведення Реєстру або регіонального органу адміністрування Реєстру в порядку, передбаченому статтею 24 цього Закону, може оскаржити до суду рішення, дії чи бездіяльність відповідного органу Реєстру в порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України.

Стаття 33. Відповідальність за порушення цього Закону

1. Законами України передбачається кримінальна, адміністративна та інша юридична відповідальність за зловживання доступом або за несанкціонований доступ до Реєстру, порушення передбачених цим та іншими законами правил захисту персональних даних та програмно забезпечення Реєстру, за неправомірне використання та поширення персональних даних Реєстру, інші порушення вимог цього Закону.
2. Громадяни несуть відповідальність за:
 - 1) умисне подання органу ведення Реєстру завідомо недостовірних відомостей або відомостей з метою кратного включення виборця до Реєстру;
 - 2) несанкціонований доступ до Реєстру;
 - 3) несанкціоноване копіювання, розповсюдження та використання отриманої політичною партією копії бази даних Реєстру чи її частини для цілей, не передбачених цим Законом.
3. Посадові та службові особи органів Реєстру несуть відповідальність за:
 - 1) порушення правил доступу до Реєстру, порядку використання інформації з Реєстру, порядку копіювання бази даних Реєстру чи її частини;
 - 2) неправомірне або несвоєчасне внесення до бази даних Реєстру персональних даних виборця;
 - 3) умисне внесення до бази даних Реєстру завідомо неправдивих відомостей про виборця;
 - 4) обробку даних Реєстру на підставах або у спосіб, що не передбачені цим та іншими законами, рішеннями розпорядника Реєстру, прийнятими відповідно до цього Закону;
 - 5) знищення записів Реєстру або окремих персональних даних Реєстру на підставах та у спосіб, не передбачених цим Законом;
 - 6) невиконання або неналежне виконання своїх службових обов'язків, пов'язаних із забезпеченням повноти, захисту та безпеки персональних даних Реєстру;
 - 7) умисне порушення захисту Реєстру, умисну передачу відомостей, необхідних для доступу до Реєстру, іншим особам на підставах та у спосіб, що не передбачені цим Законом та рішеннями розпорядника Реєстру, прийнятими відповідно до цього Закону.
4. Посадові та службові особи інших органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів, установ несуть відповідальність за неподання, несвоєчасне подання органам ведення Реєстру відомостей, передбачених цим Законом, чи подання неповних або недостовірних відомостей.

Розділ VI. ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Розпорядник Реєстру протягом трьох місяців з дня офіційного оприлюднення цього Закону забезпечує налагодування програмних засобів автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру.
2. Органи ведення Реєстру перевіряють звернення виборців щодо зміни виборчої адреси, які надійшли до органів ведення Реєстру до набрання чинності цим Законом, на її відповідність зареєстрованому місцю проживання та адресі житла виборця згідно із Законом України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні».
- У разі виявлення відмінностей органи ведення Реєстру шляхом звернення до органів Міністерства внутрішніх справ України встановлюють зареєстровані місця проживання та адресу житла виборця і вносять відповідні зміни до відомостей Реєстру. Про внесені зміни органи ведення Реєстру повідомляють виборця».

II. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім статті 22 цього Закону стосовно періодичного поновлення персональних даних Реєстру, яка набирає чинності через три місяці з дня опублікування цього Закону.
2. Частину п'яту статті 241 Цивільного процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., №№ 40-42, ст. 492) викласти в такій редакції:

«5. Рішення суду після набрання ним законної сили надсилається судом органу опіки та піклування, органам ведення Державного реєстру виборців за місцем проживання фізичної особи».
3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;розробити та прийняти нормативно-правові акти, передбачені цим Законом.
4. Центральній виборчій комісії забезпечити:прийняти нормативно-правових та інших актів, необхідних для реалізації цього Закону;підготовку до здійснення першочергових заходів, необхідних для реалізації цього Закону.

Президент України
Віктор ЯНУКОВИЧ.

21 вересня 2010 року.
№2536-VI.

Приватне підприємство «РОД»
повідомляє про продаж на аукціоні банківського обладнання - нових банкоматів Diebold Opteva 500, Diebold Opteva 520, Diebold Opteva 562 загальною кількістю 60 одиниць. Банкомати обліковуються на балансі ТОВ «Український промисловий банк».

Відомості по лотам №1 - №12: банкомат Diebold Opteva 500 (новий), 2007 року випуску, призначений для роботи всередині приміщення. *Стартова ціна продажу 1-го банкомату* 61 225,00 гривень (з урахуванням ПДВ).
Відомості по лотам №13 - №15: банкомат Diebold Opteva 520 (новий), 2008 року випуску, призначений для роботи всередині приміщення. *Стартова ціна продажу 1-го банкомату* 63 295,00 гривень (з урахуванням ПДВ).
Відомості по лотам №16 - №60: банкомат Diebold Opteva 562 (новий), 2008 року випуску, призначений для роботи без залежності від його місця розташування. *Стартова ціна продажу 1-го банкомату* 11 991,00 гривня (з урахуванням ПДВ).

Засоби платежу - грошові кошти. Грошові кошти за реєстрацію заяви на участь в аукціоні (реєстраційний внесок) в розмірі 17,00 (Сімнадцять) гривень (без ПДВ) за лот та гарантійний внесок (без ПДВ) в розмірі 10% від стартової ціни вносяться на рахунок Організатора аукціону (Приватне підприємство «РОД»): р/р № 26006301192 у Городищенському ВОБ № 3278, МФО 354529, код ЄДРПОУ 31490018.

Документи, які подаються для участі в аукціоні:
1. Заява про участь в аукціоні.
2. Комплект документів, вказаний у заяві встановленого зразка.
3. Документи, що підтверджують сплату гарантійного та реєстраційного внесків.

Аукціон буде проведений через 11 робочих днів після публікації даного оголошення: 21 жовтня 2010 року об 11.00 години за адресою: 01133, м. Київ, б-р Лесі Українки, 26. Ознайомитись з банківським обладнанням - новими банкоматами OieBoIcI Opieya 500, OieBoIcI Opieya 520, OieBoIcI Opieya 562, що пропонуються до продажу на аукціоні, потенційні покупці можуть в ТОВ «Укрпромбанк» за адресою: м. Київ, бульвар Лесі Українки, 26, щодня (крім вихідних днів) з «09:00» до «18:00» години.

Одержати додаткову інформацію та подати заяву за встановленою формою можна починаючи з 6 жовтня 2010 року за адресою ГШ «РОД»: Черкаська обл., м. Городище, вул. Миру 114 в робочі дні з 8-ї до 10-ї години. Кінцевий термін прийому заяв - 15 жовтня 2010року.

Довідки за телефонами: 04734 (234) 2-02-48, моб. тел. (097) 314 70 05.
<http://www.ocenka.co.ua>

Ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, вул. Куйбишева 1-А, м. Дніпропетровськ) від 28.09.2010 р. порушено провадження у справі про банкрутство №БЗ 8/212-10 Товариства з обмеженою відповідальністю «САЙПС» (ЄДРПОУ 36208296; 49000, вул. Генерала Пушкіна, буд. 1, м. Дніпропетровськ, п/р № 26001200552001 в «ДФ ВАТ «КБ «Причорномор'я», МФО 307316), розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Глядченка Володимира Миколайовича, ідентифікаційний код 2794807476 (49000, вул. Свердлова, буд. 68, кв. 4, м. Дніпропетровськ).

Постановою Господарського суду Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) за ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 16.09.2010 року по справі № 21/65(10) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо Приватного підприємства Інвестиційної Компанії «АІКОН» (код ЄДРПОУ 32643968; адреса — 80105, Львівська обл., м. Червоноград, пр. Шевченка, 16А; Р/р26000053811371 в ЗГРУ Приват-Банк м. Львів, МФО 325321), ліквідатором призначено арбітражного керуючого Мельник Вікторію Борисівну (Ліцензія АВ № 347152 від 13.08.2007 року, яка проживає за адресою: Львівська обл., м. Соснівка, вул. Галицька, 7/58. Довідки за тел. 0505385921). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування даного оголошення.

ЗАТ «ОБОЛОНЬ»
повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться **23 листопада 2010 року о 15.00**
за адресою: **м. Київ, вул. Богатирська, 3.**

Реєстрація акціонерів з 8.30 до 13.00.
Акціонер повинен мати при собі сертифікат акцій, паспорт, а представники акціонерів — також відповідні доручення.

Порядок денний:
1. Звіт виконавчого органу про фінансово-господарську діяльність товариства за 2009 рік.
2. Звіт та висновки ревізійної комісії про роботу товариства в 2009 році.
3. Затвердження звітів виконавчого органу, ревізійної комісії товариства та результатів фінансово-господарської діяльності товариства за 2009 рік.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку за підсумками роботи у 2009 році, встановлення строку і порядку виплати дивідендів за 2009 рік.
5. Про припинення діяльності і ліквідацію Дочірнього підприємства ЗАТ «Оболонь» «Оболонський торговий центр».

Рада ЗАТ «Оболонь».

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:

29 вересня 2010 року внесено зміни до реестру учасників (тимчасових учасників) Фонду: учасник Фонду Акціонерний комерційний банк "Інтеграл" змінив назву на Публічне акціонерне товариство "Інтеграл-банк" (свідомство учасника Фонду №056 від 29.09.2010). 0-800 308108; www.fg.org.ua

Постановою господарського суду Запорізької області (69600, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 21.09.2010 р. у справі № 26/145/10 відкрите акціонерне товариство «Владівське ремонтно-транспортне підприємство», код ЄДРПОУ 00904138, юридична адреса: 71221, Чернігівський р-н, с. Владівка, вул. Жлобінців, буд. 18, визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено Іваннікова Володимира Анатолійовича (ліцензія АВ № 547686 від 27.07.2010 р.), адреса для листування: 71100, м. Бердянськ, вул. Шевченко, 3, кв. 8.

ПОВІДОМЛЕННЯ
про включення додаткових питань до порядку денного загальних зборів акціонерів закритого акціонерного товариства «Київстар Дж.Ес.Ем.

Закрите акціонерне товариство «Київстар Дж.Ес.Ем.» (далі - Товариство), місцезнаходження якого: просп. Червонозоряний, 51, м. Київ, цим повідомляє про включення до порядку денного позачергових загальних зборів акціонерів Товариства, призначених на 19 жовтня 2010 р. з початком об 11:00 за місцевим часом, наступних додаткових питань:

1. Прийняття рішення про реорганізацію шляхом приєднання ТОВ «СТОРМ» до Товариства;
2. Погодження проекту договору про приєднання;
3. Прийняття рішення про емісію акцій.

Акціонери Товариства можуть ознайомитись з документами, пов'язаними з порядком денним загальних зборів акціонерів Товариства, що є у розпорядженні Правління Товариства, в робочі дні з 9 до 18 години за адресою: Україна, місто Київ, вул. Дегтярівська, 53, к. 906.

Правління Товариства
Довідки за тел.: +380 44 2473910

Ліквідатор ТОВ «Укрпромбанк»,
за погодженням з Національним банком України (Рішення комісії з питань нагляду та регулювання діяльності банків № 629 від 22/09/2010 р.) оголошує про продаж комп'ютерної техніки та мережевого обладнання ТОВ «Укрпромбанк».

Продаж розпочинається з 16/10/2010 р.
З питань придбання зазначеного майна звертатися за адресою: 01133, бульв. Лесі Українки, 26, м. Київ, та за тел.: 537 47 56.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ТОВ "Торгівельний дім Корнер"
повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються активи ТОВ "Торгівельний дім Корнер", які знаходяться за адресою: Донецька обл., м. Енакієве, вул. Богомольця, 9, а саме - сукупність інвентарних об'єктів (будівлі, споруди, огороження, тощо), початкова ціна продажу - 850000,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 42500,00грн. З фіксованими умовами конкурсу та технічними характеристиками майна, що виставляється на конкурс, можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізованого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДЮД ВАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ЄДРПУ 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу- Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: 83001, м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 23 календарних днів з дати публікації в газеті до 13.00 год. 29.10.2010р. включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів з дати публікації інформації 08.11.2010р. об 11.00 год. у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області за адресою: 83001, м. Донецьк, пр — Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором "Торгівельний дім Корнер".
Довідки за телефонами: 8 (062) 304-77-83, 304-37-21.

ЗАТ «Українські радіосистеми» повідомляє про зміни у тарифікації викликів до Росії у тарифних планах «29», «Відпочивай» та «Відпочивай 2009». 3 15 жовтня 2010 року вартість вихідних викликів до Росії у тарифному плані «29» становитиме 89 копійок за хвилину розмови; вартість другої та наступних хвилин вихідних викликів до Росії у тарифних планах «Відпочивай» та «Відпочивай 2009» становитиме 45 копійок за хвилину розмови. Тарифи в гривнях, з урахуванням ПДВ. Додатково утримується збір до Пенсійного фонду в розмірі 7,5% від вартості послуг без ПДВ.Усі інші умови тарифних планів «29», «Відпочивай» та «Відпочивай 2009» залишаються без змін.

Українська універсальна біржа

"05" листопада 2010 року о 12.00 год. за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, буд. 26, 5-й поверх, прим. 14 проводить відкриті торги (аукціон) з продажу об'єкта Державного науково-виробничого підприємства "Цирконій" (код ЄДРПОУ 25012091), а саме: **лот № 4100** – будівлі, споруди та обладнання ремонтно-механічного цеху № 23, які розташовані за адресою: Україна, Дніпропетровська область, м. Дніпродзержинськ, проспект Аношкіна, 179/876; 179/786. Об'єкт перебуває на балансі ДНВП "Цирконій" та належить йому на праві повного господарського віддання, реалізація якого передбачена планом санації.

Обсяг та основна номенклатура продукції: Відвантажено готової продукції та зроблено послуг стороннім організаціям на суму 1440,00 тис. грн., у тому числі: нестандартного устаткування та запасних частин для прокатного, ливарного і насосного обладнання - 504,00 тис.грн.; лиття - 360,00 тис.грн.; механічна обробка на металорізальних верстатах - 576 тис.грн. за 10 місяців поточного року.

Кількість та склад робочих місць: Фактична кількість робітників цеху станом на 01.08.2010р. складає 15 чол. При повній загрузці (з урахуванням двозмінної роботи) цех може забезпечити роботою 500 чол.

Відомості про будівлі: Будівля 876 - головний корпус РМП, корисна пл. м² - 23160,60, інв. № 1010170; Будівля 787 - склад балонів, кор. пл. м² - 115,00, інв. № 1010787; Будівля 788- склад ПММ, кор. пл. м² - 67,80, інв. № 1010788; Рампа складу; Будівля 876-А, кор. пл. м² - 76,00, інв. № 1010790; Споруда № 785 експериментальне виробництво, кор. пл. м² - 7560,00, інв. № 2011219; Газопровід від вузла 1 до Д.876, інв. № 2110423; Теплотраса до буд. 876 (від вуз.7 до К-72), інв. № 2112631; Освітлення буд. 878 (виробництво 70), інв. № 2112820; Траса кабельна н/вольт. Від 876 до буд. 877 А, інв. № 2113437; Будівля 786 склад базисної шахти, кор. пл. м² - 596,76, інв. № 1010171; Будівля 877 А адм.-побут. корпус, кор. пл. м² - 5841,40, інв. № 1010188; Будівля 879 - станція очищення води, кор. пл. м² - 752,80, інв. № 1010815; Естакада від буд.788, 879 до буд.876, кор. пл. м² - 168,50, інв. № 2010443; Автодороги району біля буд. 876, кор. пл. м² - 1875,00, інв. № 2010856; Благоустрій біля буд.877, кор. пл. м² - 2590,00, інв. № 2012567; Стіна підпірна буд. 876, інв. № 2013406; Трубопровід шламових вод, інв. № 2110190; Траса кабельна н/в від буд.876 до буд. 786, інв. № 2113439. З відомостями про об-

ладнання можна ознайомитися на підприємстві та у організатора аукціону. Об'єкт знаходиться по пр. Аношкіна, 179/876 на земельній ділянці площею 14,1938 га, та по пр. Аношкіна 179/786 на земельній ділянці площею 0,2560 га. Загальна площа земельних ділянок - 14,4498 га.

Обсяги викидів та скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище: валовий викид забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище склав 9,6 т. в рік, в тому числі: діоксид азоту - 0,98 т.; неорганічний пил - 4,1 т.; діоксид сірки - 0,83 т.; оксид вуглецю - 3,26 т. Викиди забруднюючих речовин у відкриті водойми цех не проводить. Виробничі та побутові відходи підприємство частково використовує, інше передає згідно укладеним договором з відповідними підприємствами, які мають ліцензії на обіг з відходами.

Початкова (стартова) вартість лоту (Будівлі, споруди та обладнання ремонтно-механічного цеху № 23) з урахуванням ПДВ складає: 26 064 495,82 грн.

Ознайомитись з об'єктом продажу можна щоденно з 9.00 до 15.00 год., крім вихідних та святкових днів, за місцем його розташування, попередньо погодивши огляд за тел.: 8 (05692) 74047, 46555.

Прийом заяв на участь у відкритих торгах (аукціоні) проводиться за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 15, 3-й поверх, к. 38 та закінчується о 17.00 год. "01" листопада 2010 року. Учасники до подання на реєстрацію заявки на участь у відкритих торгах (аукціоні) сплачують реєстраційний внесок у розмірі 17,00 грн., в т.ч. ПДВ, на п/р організатора відкритих торгів (аукціону) № 260000000001643 у ПАТ "ІНДЕКС-БАНК", МФО 300614, код ЄДРПОУ 25158707 - отримувач Українська універсальна біржа; та вносять гарантійний внесок у розмірі 10% (без ПДВ) від початкової (стартової) вартості лоту на п/р організатора відкритих торгів (аукціону) № 26005012100025 у ВАТ "Піреус Банк МКБ" м. Київ, МФО 300658, код ЄДРПОУ 25158707 - отримувач Українська універсальна біржа.

Умови продажу:
1. Переможець торгів зобов'язаний працевлаштувати на своє підприємство за переведенням всіх працівників (15 чол.), що звільняються у зв'язку з реалізацією об'єкту.
2. В підвальної частині (780,8 кв.м) будівлі № 877А адміністративно-побутового корпусу (інвентарний номер №1010188) на відмітці - 4.800 в осях 7?12, А?Ж знаходиться захисна споруда Цивільної оборони з інвентарним номером № 1010189, корисною площею S-530кв.м. Згідно пункту 2 ст. 5 Закону України "Про приватизацію державного майна" захисні споруди цивільної оборони не підлягають приватизації.

Спосіб управління державним майном (об'єктом цивільної оборони - інв. №1010189), яке не може бути приватизоване господарським товариством, здійснюється згідно Положенню "Про управління державним майном, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації, але перебуває на їх балансі", затвердженого наказом Фонду державного майна України та Міністерством економіки України від 19.05.99р. № 908/68. Передача Об'єкта цивільної оборони - інв. №1010189 "Продавцем" і прийняття його "Покупцем" (переможемцем) здійснюється на безоплатній основі за актом приймання-передачі, який підписується всіма сторонами за договором.

3. Протягом 3-х календарних місяців з моменту підписання акту приймання-передачі придбаний об'єктів вирішити в органах місцевого самоврядування питання щодо виведення, поруки чи довгострокової оренди земельної ділянки.

4. Провести розрахунки за придбаний об'єкт в повному обсязі протягом місяця після дня проведення відкритих торгів (аукціону). Перерахування зазначених коштів (крім попереднього внесеного гарантійного внеску) здійснюється на р/р ДНВП "Цирконій" № 26001081428500 в ДЮД "Райффайзен Банк Аваль", МФО 305653, код ЄДРПОУ 25012091.

5. Договір купівлі-продажу укладається з переможемцем торгів протягом 10 днів після складання протоколу про проведення відкритих торгів (аукціону). Передача об'єкту здійснюється за актом прийому-передачі протягом 20 робочих днів після отримання ДНВП "Цирконій" 100% оплати.

6. Шляхи подальшого використання та експлуатації об'єкта покупцем вирішує самостійно згідно діючого законодавства України. Служба по організації відкритих торгів (аукціону) знаходиться за адресою: м. Полтава, вул. Шевченка, 52, 4-й поверх, к. 406. Час роботи служби з 9.00 до 17.00 год. Додаткову інформацію щодо умов участі у відкритих торгах (аукціоні) можна отримати за адресами: м. Полтава, вул. Шевченка, 52, к. 406 (відділ біржових операцій), тел. (0532) 56-00-37, 56-51-05, та м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 15, 3-й поверх, к. 38, тел. (056) 370-46-88, 785-29-61.

Сьогодні майже на всій території країни, окрім Криму, буде без опадів. Температура вночі 1—6° тепла, очікуються заморозки на поверхні ґрунту. Вдень повітря прогріється до 7—12° тепла, на Закарпатті до 16°; в Карпатах вночі 0—5° морозу, вдень 2—7° тепла.

■ **1890.** У Львові створено Русько-українську радикальну партію. ■ **1900.** У Кутаїсі (Грузія) народилась видатна грузинська актриса Веріко Анджапарідзе. ■ **1920.** Ленін прийняв у Кремлі англійського письменника-фантаста Герберта Уеллса, який згодом описав свої враження від країни більшовиків у книзі "Росія в імлі". ■ **1927.** У Нью-Йорку відбулась прем'єра першого звукового фільму — картини "Джазовий співак". ■ **1959.** Радянський космічний корабель "Луна-3" облетів Місяць, сфотографував його зворотний бік і передав знімки на Землю. ■ **1960.** Померла народна художниця, майстер декоративного розпису Параска Власенко. ■ **1975.** Київське "Динамо", перемагаючи "Баварію", виграло Суперкубок Європи.

СИМВОЛИ

Життя прожити — поле перейти

Ще наші предки—хлібороби порівнювали людське життя з полем. За допомогою цього символу люди інколи навіть прогнозували перебіг своїх життєвих подій. В експедиції на Київщині мене вразила розповідь однієї жінки про свою маму.

На восьмому десятку життя Варвара Іванівна була ще жвавою, поралася на городі, готувала дітям та онукам «бабину кашу» — молочну пшоняну з сушеними вишнями та черешнями, яка тільки в неї виходила такою смачною. Якось вона застудилась і занедужала. Донька з тривогою доглядала матір: від лікування її стан не покращувався. Врешті-решт мати почала одужувати і повернулася до звичних справ. Згодом розповіла домашнім свій сон.

Йї наснилося велике житнє поле. Вона стояла на ньому з серпом у руках, втомлена, але щаслива, що стільки роботи зробила. Залишилася невелика смуга жита, ось зараз вона перепочине трохи і дожде ще й її. Та тут на полі з'явився літній чоловік, він підійшов до неї, лагідно доторкнувся її руки і забрав серп, промовивши: «Не поспішай, ще маєш трохи часу, відпочинь». В очах цього чоловіка було стільки любові, що жінці потепліло на серці, а прокинувшись, вона відчула полегшення у грудях і перестала кашляти. Сама собі та рідним Варвара Іванівна пояснила цей сон так, що Бог ще дав їй часу трохи пожити, бо як сниться жито — це значить на життя.

«Мама і так була доброю, а після цього стала ще уважнішою до людей. Кожного, хто заходив в хату, намагалася пригостити, люди приходили до неї поговорити про наболіле, бо їм ставало легше», — розповіла донька.

Років три потому Варварі Іванівні знову наснився сон. Вона стояла на полі і дивилася на тонку смугу жита в його кінці. З'явився той самий чоловік. «Ось, візьми і дожинай, вже пора», — сказав він, вкладаючи серп їй у руку. Вранці бабуса Варвара збирала своїх дітей та онуків і, повідомивши, що хоче попрощатися з ними перед смертю, кожного благословила. Через два дні її не стало.

Галина БОНДАРЕНКО, етнолог.

Інформація з майбутнього

СНОБАЧЕННЯ

Наталя Околітенко веде щоденник сновидінь з 1991 року. Зараз вона завершує книгу «Друга реальність», в якій навчає взаємодіяти з інформацією, що приходить з майбутнього.

— З дитинства мандрую уві снах по іншому світу, який знаю так само добре, як Київ. Там себе повністю контролюю, усвідомлюю, хто я і куди повинна повернутися, — ділиться Наталя Іванівна. — Мої сні — не тільки яскраве враження, а й джерело інформації. Спочатку дуже боялася виходити з 20-літнім «сонним» набутком на люди. Тому деякі нічні «мандрівки» ставали сюжетами моїх науково-фантастичних оповідань.

Перший сонник з'явився за дві тисячі років до нової ери. Людина давно усвідомила, що вона на кордоні двох безмеж: космос над нами і космос усередині нас. Нині сонників — безліч. Особисто я керуюсь народним сонником (упорядник — доктор філологічних наук М. Дмитренко). У підкірці головного мозку закладена система асоціацій, яка виробилася упродовж віків внаслідок взаємодії космічного випромінювання з географічним рельєфом.

Однозначно віщі сні — на хворобу. І тут жодної містики. Нам організм дає сигнал про те, що ослаб, і це проявляється в образах сирого м'яса, брудної води тощо. Але не треба панікувати, хворобу можна спустити на гальма. Ще до того, як я захворіла на артроз, мені кілька разів снілося, що я обплутана ланцюгом. Той, хто дослідить символи, які приходять уві снах, зробить велику послугу медицині.

— Мені завжди сняться кольорові сні. Хтось каже, що бачить їх лише чорно-білими. Про що це свідчить?

— Про індивідуальні особливості психіки: у когось вона більш розвинена, у когось менш вразлива...

— Є люди, які стверджують, що їм нічого не сниться.

— Вони просто не пам'ятають. Без снів людина не може жити. Дитині, яка перебуває у череві матері, безперервно сняться сні. Собаки і коти теж їх переживають. Особисто у мене під час сну підвищується тиск, прискорюється серцебиття.

— Японці розробили пристрій «Майстерня снів», що дозволяє запланувати свій сон — як у ресторані замовити страву. Чи можливо запрограмувати собі сон?

— Скільки не уявляла «третій» світ, вигаданий мною з різними образами, хоч би раз наснився. Хоча мені вдавалося запрограмувати сон із купанням у чистій воді (але сниться не одразу). Таке практикую, коли хворію, щоб мобілізувати організм на одужання. Але це скоріше психічний чинник.

— Пророчий сон — це немислимо, що має статися в реальності?..

Для того, щоб можна було передбачити майбутнє, воно повинно реально існувати і воно існує у наших відчуттях, планах, мріях. Ніщо не виникає з нічого і нікуди не дівається. За законом випереджального відбиття, кожна жива істота виживає тому, що передбачає майбутнє.

З ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Наталя ОКОЛІТЕНКО — доктор біологічних наук, письменниця. Автор дев'яти наукових і науково-художніх книжок та 13-ти — художньої прози. Зокрема, «Біологія для патхених» видана за кордоном уже тричі.

Стверджує, що їй наснилася схема утворення ракової пухлини. І це стало приводом до написання книги «Рак — помилка формотворення» (2007 р.) у співстворстві з доктором технічних наук Миколою Колбуном. В ній вона розкриває 11 таємниць хвороби. Каже, що працювала, наче «під диктовку». Якщо коротко, то авторка дійшла висновку, що рак — це реалізація запису древнього генетичного коду. Причини виникнення пухлини може бути вірусна атака, канцерогени і навіть звичайна травма. На якомусь етапі поділу клітини має надійти сигнал, що рана вже загоїлася, а якщо залишає «кнопка», — іде сигнал «рана, рана...», тоді виникає пухлина, яку організм сам вирощує, забезпечує поживними речовинами.

У моєму оповіданні «Інтеграл Пилипівни» — головною героїнею була жінка, яка жила по сусідству. По сюжету її хата згоряє. Коли я закінчила писати цей твір, так і сталося. Пророком була не я, а ластівки. Я — лише хороший натураліст. Стоячи біля мазанки Пилипівни, я помітила, що ластівки не заселили свої гнізда (а в неї їх шорік було багато), і зрозуміла: хата приречена. Якщо спостерігати за живим світом, можна дуже багато передбачити.

— Але не в кожного цей інстинкт розвинений достатньо...

— Сновидіння відбувається в образах, тому пророцтва дуже розмиті, непевні. Але майбутнє існує у різних варіантах. Який варіант здійсниться — це ще велике питання. Тут широкий простір для людської волі, інакше б ми не вижили.

Наприклад, приснилося мені багато смородини, вишень — це на слізю. Поклала собі контролювати себе, в жодному разі не заплакати. Була бездоганно витриманою у критичних ситуаціях. І тут чую журавлиний крик... мене заливає слезами радості.

— Як взаємодіяти з інформацією, що приходить з майбутнього?

— Не сприймати як фатальне, не губитися, а розуміти, де «постелити соломку», бути спостережливим. Людина повинна вчитися взаємодіяти з майбутнім. Був такий випадок: двоє знайомих мені дітей втопилися у річці Ірпін. Після того я бачила малюнок однієї з них. На ньому було зображено миску з коливом і напис «Мамо, пригодай», а поруч дві русалки і вгорі — «Ірстя». Одну дівчинку звали Іра, а другу

Настя. Якби звернути увагу на цей малюнок і не пускати їх на річку, може б вони залишилися живими...

Або американська трагедія 11 вересня. Чому багато не з'явилось на роботу у тих двох хмарочосах? Якби хтось зібрав інформацію на цю тему...

Творча людина орієнтується на майбутнє. Тому так багато пророцтв з наукової фантастики підтверджується. Наприклад, роман Робертсона «Марнотність», у якому в деталях описано загибель «Титаніка», що наштовхнувся на айсберг.

— Церква обережно ставиться до снів, не займається їх тлумаченням. Радить не замислюватися про їх значення, бо легко потрапити у пастку спокуси.

— Тим часом сні відіграли величезну роль у становленні самої церкви і в розвитку цивілізації. Архангел Гавриїл з'явився Діві Марії уві сні. Святий Йосиф пояснив сні фараона: сім років урожай, а сім — неурід. І Йосиф порадив, які треба зробити приготування. Таким чином Єгипет був врятований від голоду. Це типовий випадок взаємодії інформації, яка приходить з майбутнього. Не слід сприймати сні як даність. Жахи, зазвичай, нічого не означають, це результат перевтоми, наслідки стресу. А от «серйозні» сні вриваються у пам'ять на все життя.

Якось на початку 90-х сниться мені, що я рятую пораненого на вулиці Тбілісі, навколо — перестрілки, пожежа. «Може, це майбутнє Грузії — громадянська війна?» — спитала себе на ранок, а ночувала в Острі у подруги, в якій

не було телевізора. По приїзді додому ділюсь з чоловіком. А він мені: чому це майбутнє? І вмикає телевізор, в новинах саме передавали про повстання проти Звізда Гамсахурдіа, а я бачу ту саму вулицю, що була в моєму сні. Можливо, мені треба було когось рятувати і мене «підключили» до цього. Може, я була привидом, бо один перехожий почав у мене вдвлятися. Майже доведено, що окрім матеріального тіла, існує енергетичне, і воно може відокремлюватися. Хтозна, що насправді уві сні відбувається з людиною — це справді наша друга реальність.

— Кажуть, ви свідомо придбали будинок з поганою «репутацією». Як вам там спиться?

— Мене попереджали, що в будинку щось недобре коїться. Переночувала, справді щось лазило. Виявилось — їжачок. Наступного дня сусіди допитувалися. Кажу їм: «Нагодувала полтергейста молоком і випустила». І все-таки без містики не обійшлося. Невдовзі уві сні чую голос: «Замовити панахиду по Петру, Семеону, Григорію...», потім отримую інформацію, що 1226 року тут були ліси, де орудували розбійники. Прохання виконала. Хто вони — розбійники чи жертви, не знаю досі. А ще попросилися до мене в хату двоє електриків, яких убило струмом. «Живіть, мені не шкода». Через деякий час дізнаюся від місцевої жінки, що електрик, якого вбило струмом, жив на іншому кінці вулиці. Чому йому не сидиться вдома?..

— Вас це не лякає?

— Я не боюся світу: мені аби живі не дошкуляли, а з привидами знайду спільну мову. Хочу все це зрозуміти, осмислити, як учений.

Розмовляла Людмила ОПАНАСЕНКО. Колаж Ольги СТАНАЧИЧ.

До речі

Природа сновидінь досі маловивчена. Існують лише гіпотези. Фрейд припускав, що це нереалізовані бажання, дитячі травми і страхи. Карл Юнг вважав, що це — приховані маленькі дверцята у найпотемнішій глибині душі. Сучасні дослідники стверджують, що це — «безглузда біологія», що сні — лише спалахи електричної активності, випадково вибрані мозком, які він перевтілює в образи. Скептики дотримуються думки: сновидіння — це психологічне сміття, від якого мозок звільняється під час відпочинку. Тим часом людина, котру позбавляють можливості бачити сновидіння, приречена на нервовий розлад...

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ. Редакція: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА. Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ. ► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ► Рукописів не повертаємо. ► Листування з читачами — тільки на сторінках газети. ► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове. © Платні матеріали.	Засновник — Верховна Рада України Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р. Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955. Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.	Загальний тираж 150000. Друк: ТОВ «Мета-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 Зам. 18026 Макет, верстка — редакція газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Газета виходить з 1 січня 1991 року.	Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62. E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами leto@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»	
--	---	---	---	--